Аустрија 13.00 ATS. Грчка 180 GRD
Немачка 2.50 DEM. Француска 4.50 FRF. САД 1.25 USD. Швајцарска 1.80 CHF. Шведска 8.40 SEK.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

22. XII 1989 ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LI ● 50.000 ДИН ● БРОЈ 1982

ГДЕ СУ ЕВРОПСКЕ ПИРАМИДЕ?

У ОВОМ БРОЈУ ПОКЛАЊАМО

АСТРОЛОШКЕ КАРТЕ И ПОСЕБАН ДОДАТАК ЗА ЊИХОВО ТУМАЧЕЊЕ!

Ripley

Веровали или не!

МОРСКИ КАУБОЈ

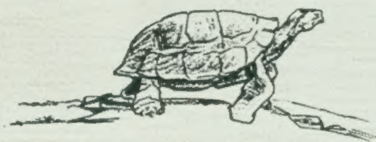
КОЛИН ОСТЛИ, ЛОВАЦ НА КИТОВЕ, У МОРЕУЗУ КИНГ ЏОРЏ (ЗАПАДНА АУСТРАЛИЈА), ЛАСОМ ЈЕ УЛОВИО АЈКУЛУ ТЕШКУ 1472 КИЛОГРАМА.

ГОСПОЂА А. ГОДВИН

ИЗ СИДНЕЈА ИМА БЛИЗАНЦЕ КОЈИ СУ РОЂЕНИ У РАЗМАКУ ОД 56 ДАНА: 16. ДЕЦЕМБРА 1952. ГОДИНЕ И 10. ФЕБРУАРА 1953. ГОДИНЕ.

КОРЊАЧА

СЕ УОПШТЕ НИЈЕ ПРОМЕНИЛА ВЕК 200 000 000 ГОДИНА.

МОСТ ЗА ВЕВЕРИЦЕ

ВИСЕЋИ МОСТ У МЕСТУ ЛОНГВЈУ, У ДРЖАВИ ВАШИНГТОН, НАПРАВЉЕН ЈЕ САМО ЗА ВЕВЕРИЦЕ, ДА НЕ БИ ПРЕТРЧАВАЛЕ ПРЕКО ПРОМЕТНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ.

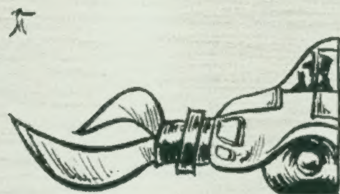
ЕНГЛЕСКЕ ПОМОДАРКЕ

С КРАЈА ПРОШЛОГ ВЕКА РУМЕНИЛЕ СУ ОБРАЗЕ ЈАРКО РУЖИЧАСТОМ БОЈОМ, УСНЕ СУ МАЗАЛЕ ЦРВЕНОМ, А ОБРВЕ СУ ТЕТОВИРАЛЕ, КАКО БИ ДОБИЛЕ САВРШЕН ОБЛИК.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● до јуна 1990. године крај писта двадесет највећих италијанских аеродрома стајаће посебно спасилачко возило. Ради се о камиону

опремљеном неком врстом снажних маказа које, као конзерву, за један минут могу да отворе труп џамбо-џета и тако избаве путнике. Камион звани „авио-отварач" јединствен је у свету, а направили су га стручњаци мале фирме „Брема" из италијанског града Форлија.

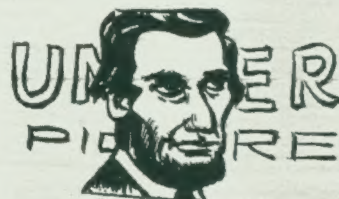
●●● француско Удружење за заштиту кућних љубимаца одштампало је налепницу са натписом: „Пажња, унутра су животиње!" Ово упозорење требало би да се лепи на аутомобиле, чамце и остала превозна средства, као и на врата станова и кућа. У случају неке несреће спасиоци би тако одмах знали да треба да помогну и животињама.

●●● немачка филијала америчке фирме „Атари" која производи компјутере, одлучила је да све своје службенике непушаче награди са шест дана плаћеног одмора. Ово је предложио директор пошто се уверио да један службеник који, рецимо, попуши шест цигарета у току радног времена у соби за непушаче проведе најмање један час. Од тренутка када је одлука објављена службеници „Атарија" зарекли су се да ће се одрећи штетног порока.

●●● ако не жели да доспе у затвор, Американац Чарлс Петро, тежак 152 килограма, мораће да ослаби у догледно време. Пошто је предебео, Чарлс није у стању да ради, што значи да не може да издржава децу и породицу. Зато му је суд наложио да за четири месеца скине вишак килограма. У противном га чекају затвор и принудна дијета.

●●● један специјализовани амерички филмски часопис објавио је следеће податке: Абрахам Линколн се од свих досадашњих председника САД најчешће појављивао у холивудским филмовима: укупно 133 пута. Џорџ Вашингтон „заиграо" је на филму 34 пута, Ричард Никсон 12, а Џон Кенеди 7.

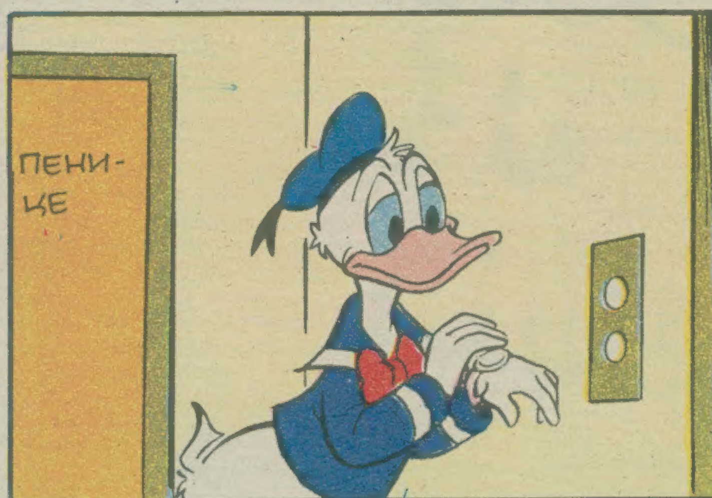
●●● Анђело Сесанте, ронилац из Милана, детаљно је претражио дно шкотског језера Лох Нес од једне обале до друге, али није нашао ни најмањи траг тајанственог чудовишта Неси.

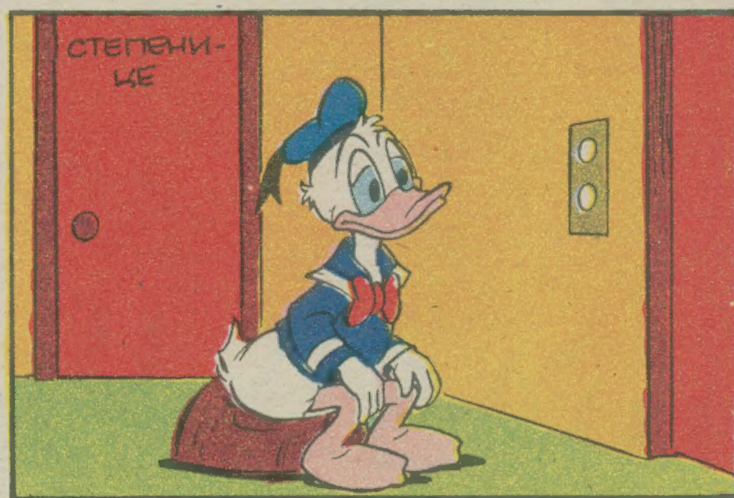
Илустровао: Предраг Милићевић

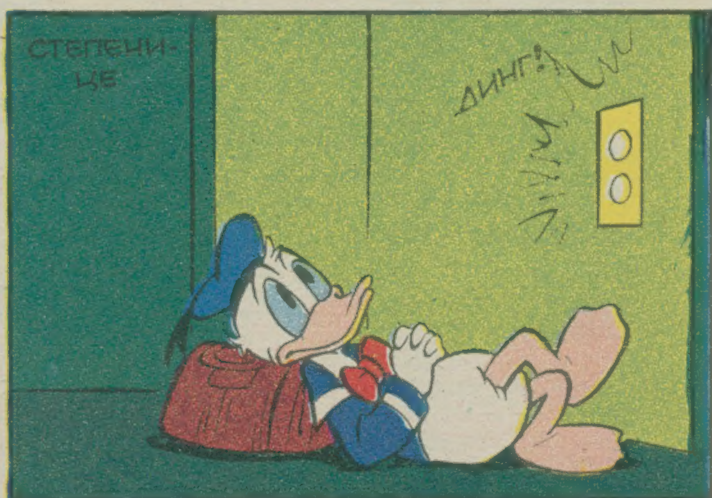

WALT DISNEY
ПАЈА ПАТАК

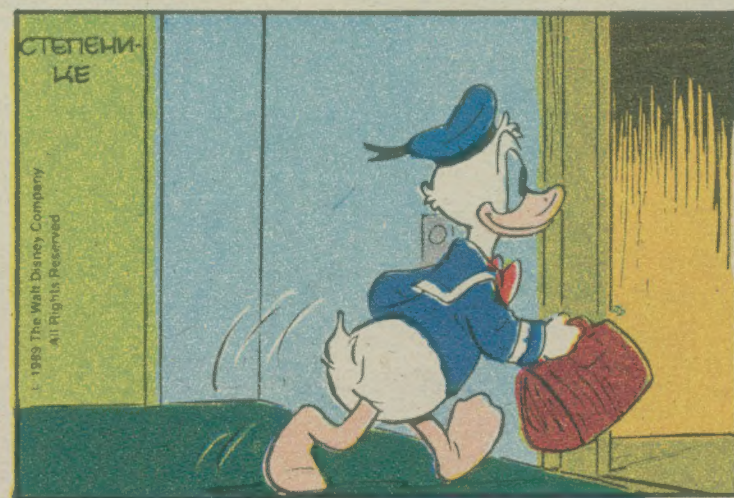

СТЕПЕНИ-
ЦЕ

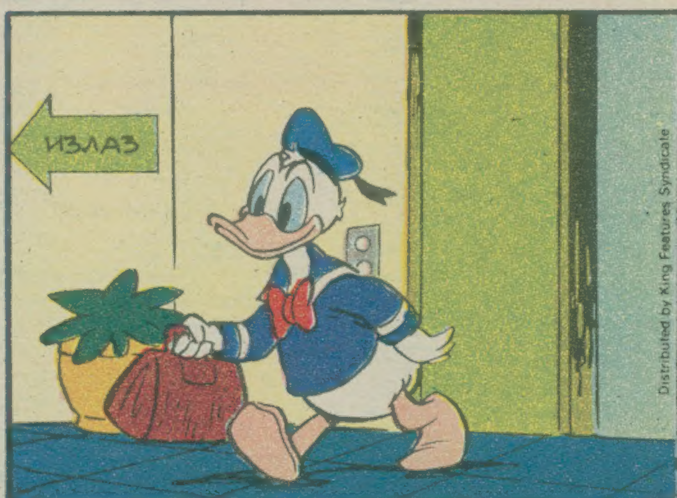

СТЕПЕНИ-
ЦЕ

ПЕНИ-
ЦЕ

СТЕПЕНИ-
ЦЕ

СТЕПЕНИ-
ЦЕ
ДИНГ!

СТЕПЕНИ-
ЦЕ
© 1989 The Walt Disney Company
All Rights Reserved

ИЗЛАЗ
Distributed by King Features Syndicate

ПАТКОВГРАДСКО
СПОРТСКО
ДРУШТВО
8-13

П. И. ЧАЈКОВСКИ – ГЕНИЈЕ И ЧУДАК

ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ВОЛЕО ПИСМА

Двадесетједногодишњи Чајковски, снимљен у време када се уписао на Петроградски конзерваторијум

Мало ко је за собом оставио тако огромну преписку као велики руски композитор. Не би то било ни толико необично да њен лавовски део не чине писма размењена са женом коју никада није сусрео мада су живели у истом граду

Чајковски је имао тридесет и пет година а Надежда фон Мек једанест више када је између њих почео најнеобичнији однос, боље рећи најневероватнија љубав за коју се икада чуло. Као што то у животу бива, њихово познанство почело је на баналан начин а израсло је у нешто што је и данас загонетка и изазов за биографе, психологе и психијатре.

Једног октобарског дана 1876. Надежда фон Мек, богата Московљанка, обратила се младом Чајковском – писамцем које је послала преко музичара Котника који је свирао у њеној кући – замоливши композитора да за њу уради једну партитуру. Изразила је дивљење према његовој музици иако је Чајковски тада био само млад професор на Московском конзерваторијуму и тек почео да привлачи пажњу као композитор.

Чајковски је написао партитуру и одговорио на писмо, али, сасвим неочекивано, после тих уобичајених првих размењених редака, наједном је букнула интимна преписка. Надежда је почела овако:

Одједном – и љубав и новац

„Можете ме сматрати лудом или неурачунљивом, само ми се немојте смејати. Можда би све ово изгледало смешно да не мислим толико озбиљно и искрено..."

А мислила је овако: Надежда фон Мек, будући једна од најбогатијих особа у Русији, помагаће младом композитору новчано, тако да он убудуће може неоптерећен да се посвети компоновању. Једини услов је – да се њих двоје никада не сусретну. Осим преко писама, никакав друкчији контакт није долазио у обзир. Новчана потпора коју је Надежда одредила износила је ни мање ни више него 6000 рубаља годишње! Био је то у оно време баснослован новац.

Да се смеје? Ни луд! Чајковски је само могао да сања о материјалној независности. Посао који је радио на Московском конзерваторијуму није волео и доиста је једино мислио о томе како да се потпуно посвети музици. Ова жена је то осетила на прави начин.

Било је то у фебруару 1876. Само две седмице доцније Надежда шаље Чајковском следеће писмо:

„По моме мишљењу, људи не бивају привучени једни другима сусретима, него сличностима у погледима, осећањима и жељама, тако да две особе могу постати блиске чак ако су у извесном смислу) туђе једна другој... Све што сам о Вама чула – и добро и лоше – испуњава ме тако огромним задовољством да Вам бацам пред ноге моја најтоплија осећања. Срећна сам на саму помисао како су у Вама, на драгоцен и складан начин, сједињени човек и уметник. Раније сам само стрепела од упознавања са Вама, али сада, што ме више одушевљавате, све ме је више страх да се не сусретнемо. Више волим да мислим о Вама из даљине, да Ваш говор слушам кроз Вашу музику и кроз њу да делим с Вама осећања..."

Нежно срце челичне леди

Зар ове речи не подсећају неодољиво на чувене љубавне стихове Десанке Максимовић – настале више од пола века доцније:

„Не, немој ми прићи, хоћу
само издалека
да волим и желим твоја ока
два..."

Човек би помислио да је Надежда фон Мек која је овако почела, а наставила преписку још тананијим изливима љубави и разумевања, била особа „у облацима", романтична душа из времена романтизма. Али, не! Животне чињенице говоре нешто сасвим друго.

Надежда Филаретовна фон Мек, у време када се „упознала" са Чајковским, била је четрдесетшестогодишња удовица са једанаесторо деце. Свој дом је водила као прави деспот – послуга је код ње имала положај обичног робља а у пословима с новцем она се сналазила као риба у води. Кад се удала за инжењера Фон Мека, Надежда је имала само 17 година али је одмах преузела све у своје руке: како послове вођења домаћинства тако и оне финансијске. Мужа је натерала да уђе у посао грађења прве железничке пруге у Русији. Живели су више него тешко, на рубу сиромаштва, но, челична Надежда не само да није одустајала од финансијске конструкције у коју је све уложила укључујући и мужевљеву школску спрему, него је тако рећи сваке године рађала децу док није завршила са једанаестим. Упорност и непоколебљива воља дале су резултата. Кад је железница прорадила, Фон Мекови су стекли непроцењиво богатство.

Ето, та „гвоздена леди" Русије 19. века, поред смисла за послове које је после смрти мужа још успешније водила, поседовала је, што ретко иде заједно, и истанчан смисао за уметност.

Венчање у потаји

А Чајковски?

Он је, по ономе што говоре биографски подаци, био сушта супротност Надежди: преосетљив, преосећајан, чак рањив, претерано искрен. У време кад је разменио прва писма с Надеждом, Чајковски је добио још једно писмо које је одиграло исто тако

ВЕК И ПО ОД РОЂЕЊА

Највећи руски композитор 19. века родио се 7. маја 1840. године у Воткинску на Уралу. Отац Иља Чајковски био је инжењер а мајка Александра је пореклом Францускиња чији је деда остао у Русији после краха Наполеонове војске 1812. године. Пјотр Иљич био је други син у породици која ће после њега имати још три сина и једну кћер.

У кући Чајковског нико се, колико се памтило, никада није бавио музиком. Мајка је, додуше, свирала клавир, али која се девојка из боље куће у то време није бавила тим инструментом? Међутим, Пјотр Иљич је од најмањих ногу био опседнут музиком. Његова гувернанта Францускиња Фани Дитрих препричавала је, много доцније, један догађај из времена кад је чувала и подучавала децу Чајковских: Пјотр Иљич је имао четири године када је она једне вечери, касно, ушла у његову собу да провери да ли је покривен. Затекла га је како, потпуно одевен, седи на ивици постеље, несретна израза на лицу. Повикао јој је:

– Фани, Фани, не могу да спавам, мучи ме та музика у глави!

Озбиљно је почео да учи музику тек кад су му биле 22 године! За собом је тада већ имао завршену Високу правничку школу и две године рада у државној служби. Ко је могао помислити да ће од тог одличног ђака једне помало сувопарне науке постати композитор који је ушао у ред највећих у историји. Од његових дела поменућемо само она најчувенија: опере „Евгеније Оњегин" и „Пикова дама", балети „Лабудово језеро", „Успавана лепотица" и „Шчелкунчик", чувени клавирски концерт у б-молу и онај виолински у д-молу, шест симфонија...

животу. То писмо је упутила његова бивша ученица са Конзерваторијума Антоњина Миљукова. Њено „рањено срце" куцало је, дакле, само за професора (Чајковски се једва присетио њеног лика!) и она му нуди своју душу и тело и... своју руку. „Уверићете се", пише она, „да у мојој прошлости нема ниједне мрље..."

Била је то гола лаж. Но, Чајковског је гризла савест – зар да се понесе према Антоњини охоло, као Оњегин према Татјани? У то време он је баш почињао да ради на опери „Евгеније Оњегин", према чувеној Пушкиновој поеми која ће га доцније и прославити.

Антоњина га је уверавала да се уписала на Конзерваторијум само због његових плавих очију, и тако даље, а Чајковски је поверовао. Чињеница је да су га сматрали најзгоднијим професором, био је висок, светла чела и блиставог погледа, финих црта уопште, а на њему су се нарочито истицале лепе руке.

Није Чајковски одлучио да се ожени Антоњином само из сажаљења према њој. Веровао је да ће најзад тако стећи дом и – душевни мир, јер велики композитор патио је целога живота због тога што је праву наклоност гајио не према женама, него према младићима. Брак би га могао „излечити", надао се.

Чајковски и Антоњина венчали су се у потаји 16. јула 1876. О одлуци да се ожени он је, прећутавши ипак прави разлог, унапред сбавестио једино Надежду.

Тајне и само тајне, леже у гробу

Брак с Антоњином издржао је свега две седмице. Био је то потпуни крах. Али, зато је преписка с Надеждом потрајала пуних 12 година!

Где год је путовао, што год радио, осећао, желео да искаже својим композицијама – све је то Чајковски потанко описивао Надежди. Она му је узвраћала потпуним разумевањем, саосећањима и допуњавањем. Могло би се рећи: једна душа у два тела. Надеждин услов да се никада не сусретну није прекршен чак ни када се његова сестричина удала за њеног сина!

Изненада, како је и почела да пише Чајковском, Надежда је и престала. Наједном и необјашњиво. Последње писмо – неколико ледених редака којима га обавештава да је то крај – упутила му је 4. октобра 1890. И остала је нема на све његове покушаје да јој се приближи, да му барем објасни. Гвоздена воља Надежде фон Мек још једном се испољила на најокрутнији начин.

Чајковски је био потпуно скрхан, поражен и понижен. Ни тријумф који је тих година доживљавао у Европи и Америци није га повратио. Многи биографи великог композитора верују да је овај ударац био одлучујући и да је Чајковски, не опоравивши сломљено срце ни после три године, намерно, октобра 1893. попио чашу непрокуване воде у време кад је епидемија колере харала Москвом. Разболео се и умро на рукама свог најмлађег брата Модеста шапћући Надеждино име. Био је 20. октобар по старом, или 6. новембар по новом календару, 1893. године.

Она је издахнула само три месеца доцније и однела у гроб разлог који ју је навео да смртно рани срце човека с којим је доживела најнеобичнију, али свакако велику и узвраћену љубав.

Антоњина Миљукова се у време кад су умрли Пјотр Иљич и Надежда Филаретовна налазила у душевној болници. Умрла је 1917. потпуно помраченог ума.

Дванаест дана после смрти Чајковског у Москви је премијерно изведено његово последње дело – Шеста симфонија названа „Патетична". То је једина симфонија на свету (ако изузмемо Шубертову недовршену) која се не завршава тријумфалним финалом исказујући „победу човека над силама природе", него потпуним поразом човека. Крај симфоније губи се у потмулим, умирућим звуцима оркестра. Ипак, „Шеста" је на првом извођењу доживела овације какве Чајковски није видео за живота. Одмах се родила легенда о томе да је, пишући је, генијални композитор предосећао свој блиски крај.

Да ли је предосећао или знао – ми никада нећемо сазнати. Модест Иљич Чајковски сакупио је сву преписку свог брата са Надеждом фон Мек и објавио је у Москви. Та писма чине књигу од три тома...

Мирјана Крстуловић

ПИРАМИДЕ

КАМЕНИ ОДРЕДИ

Легенда каже да су мегалити Карнака, јединствени у свету по бројности и величини, скамењена војска римских освајача коју је зауставио један светац

Мемљиви тунел дугачак шест метара, начињен од гранита – великих камених плоча преко којих су постављене још веће уместо плафона – води у четвртасту одају на чијим су зидовима нејасни цртежи а унаоколо разбацане кости, земљано посуђе, накит... Тако изгледа једна гробница у близини француског градића Карнака, у Бретањи, подигнута пре скоро седам хиљада година!

Неколико километара источно стоје четири камена блока која су, очигледно је, некада чинила џиновски стуб висок 20 метара и тежак око 340 тона! Да ли га је срушио гром, земљотрес или је, можда, пао и поломио се у тренутку када су његови градитељи покушавали да га дигну? Ма шта да се догодило, овај „чаробни камен", како су га назвали, сматра се највећим каменом икад ископаним у Европи. То је само један од мегалита (што на грчком значи „велики камен") каквих је овде у Карнаку откривено у запањујућем броју.

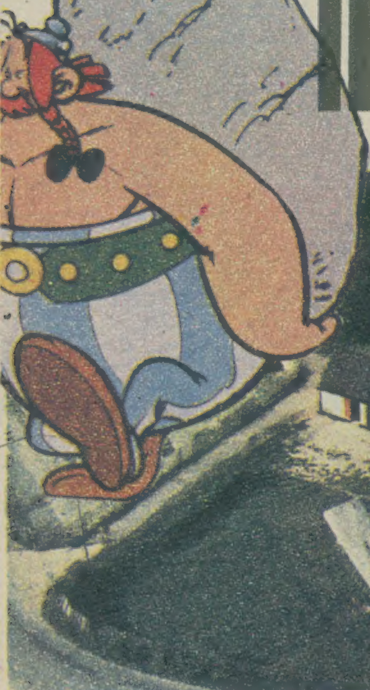
У овом крају Француске, поред мноштва гробница и „великог камена", има и такозваних менхира, грубо отесаних и такође усправно постављених великих камених блокова од којих су неки високи и преко девет метара. Али, поглед привлаче и низо-

ЕВРОПЕ

ви мањих камених громада поређаних у седам или тринаест редова.

Кад се помену мегалити, одмах помислимо на Стоунхенџ, кружно поређане камене блокове крај Солзберија, у Енглеској. А највиши стуб овог задивљујућег здања има нешто мање од девет метара и тежину од „само" 50 тона, док је онај у Карнаку, као што смо већ поменули, висок 20 метара и тежак 340 тона. Мегалити у Солзберију млађи су од ових у Карнаку две хиљаде година, па и више. И још нешто, та праисторијска мегалитска конструкција у Енглеској садржи око 80 камених блокова, а ова у Француској више од четири хиљаде!

ПУТУЈУ У ВЕЧНОСТ

„Чаробни камен" – висок 20 метара и тежак 340 тона. Колика је сила била потребна да се пребаци до места где се данас налази?

Низови мегалита у околини Карнака, каквих нема нигде у свету

Умешани и ванземаљци?

Зашто се, онда, тек последњих година говори о мегалитима у Карнаку? Једноставно, први истраживачи походили су тај крај тек у 18. веку а научном анализом баве се тек у наше доба.

Када су пре два века први радозналци стигли у Карнак, од мештана су чули и легенду везану за ове низове мегалита. А она каже да је 56. године пре наше ере, кад је у Бретању стигао Јулије Цезар и добио велику битку против Венета, келтског племена које је ту живело, светац Корнелије, заштитник Карнака и стада, претворио своје прогонитеље у камење.

Две гробнице из неолита – доба када су људи почели да глачају камен

Први прави истраживачи Карнака, руковођени науком, сматрали су да су те камене громаде биле нека врста храмова. Други су, опет, тврдили да су оне неолитском човеку служиле за сушење рибе, трећи да су то били терени за игре које су претече голфа или крикета. Постоји и мишљење да су Римљани дизали ове блокове да би заштитили своје шаторе од ветрова. Данас има и оних који тврде да су то путокази за слетање ванземаљаца на нашу планету.

Савремени археолози су уз помоћ анализе радиоактивним угљеником тачно утврдили старост ових мегалита која је готово запрепашћујућа – досеже до петог миленијума старе ере! Толику старост овог камења заиста нико није очекивао. Зато савремени истраживачи и сматрају да је Карнак најбогатији извор неолитске културе.

Једва успео експеримент

Написано је безброј научних радова на ову тему, исписано на хиљаде страница занимљивог историјата везаног за Карнак, али правог одговора на нека питања још нема. Несумњиво да је за подизање и преношење тешких камених блокова била потребна невероватна вештина, као и натчовечанска снага. Поставља се питања чиме су ти блокови одваљивани од гранитних стена каквих има у овом крају! Вероватно, сматрају стручњаци, помоћу дрвених клинова које су забадали у природне пукотине у стени. Те клинове су, претпоставља се, натапали водом, да набрекну, како би се громаде само одвојиле... Али, како су их онда пребацивали до жељеног места? Постоје бројне теорије о томе: стрма раван од земље, балвани, ужад...

Године 1979. направљен је експеримент – група добровољаца, њих 200, пристала је да покуша да само уз помоћ неолитских средстава пребаци једну камену плочу од 32 тоне. У томе су успели, али уз много зноја и труда. Замислите онда колика је сила била потребна за „чаробни камен". Археолози сматрају да је чак 60 одсто неолитског становништва у Бретањи било запослено само око једног мегалита.

Како год тумачили ту заоставштину из давнина, једно је неоспорно – Карнак је највеће археолошко налазиште мегалитске културе у Европи које се само по бројним нерешеним тајнама може поредити с пирамидама.

С. И.

МА ШТА КАЖЕШ

У ГРОБ САМО МРТВА

Госпођица Хана Безвик из Читвуд Хола у Манчестеру патила је од опсесије веома модерне у 18. веку – да случајно не буде сахрањена жива. Да би то ужасно стање предупредила, оставила је тестаментом огромну суму од 25 хиљада фунти стерлинга свом лекару Чарлсу Вајту под условом да јој, када она умре, редовно долази у визиту.

Госпођица је, најзад, и умрла 1758. године. Др Вајт је платио да се њен леш балсамује и сместио га је на тавану своје куће у кутију великог стојећег сата на чијој је предњој стакленој страни висила завеса од тамног велура. Сваке године, на дан њене смрти, доктор Вајт је леш детаљно прегледао у присуству сведока.

Године 1813. умро је и др Вајт, али то никако није значило да последња жеља његове пацијенткиње неће и даље бити строго поштована. Госпођица Безвик пренета је, са све сатом, у болницу Лајинг-Ин, а затим у Природњачки музеј града Манчестера где је постала занимљив експонат.

Када је, средином 19. века, музеј пресељен у нову зграду, госпођицу је, пред представницима банке која се бринула да се тестамент поштује, прегледала екипа лекара и сви су једнодушно закључили да је заиста и непогрешиво мртва. Јула 1868. године, пошто је отклоњена свака сумња да ће под црну земљу отићи жива, Хана Безвик је сахрањена на Манчестерском главном гробљу. На њен гроб није постављен камен са именом и место где вечно почива заувек је изгубљено. ■

ОДЛАЗИМ С ПАТРИКОМ СВЕЈЗОМ!

Хумористички ступци Ерме Бомбек редовно излазе у 800 америчких листова. Она је и аутор књиге „Трава је увек зеленија над септичком јамом" и „Савети тетка Еме". Ево њених десет мишљења о подизању деце, она их има троје.

1. Никада се не дурите на двогодишње дете.
2. Не купујте деци поклоне који су изван ваших финансијских могућности.
3. Када путујете авионом, држите децу на оку, али седите поред свог ручног пртљага.

4. Никада не водите дете код педијатра који у чекаоници држи акваријум с мртвим златним рибицама.
5. Не претите деци оним што не можете да остварите (на пример: „Ако сместа не отвориш врата купатила, отићи ћу с Патриком Свејзом и никад више нећеш видети маму!")
6. Нипошто не радите с децом домаће задатке иначе неће дипломирати пре тридесет пете.
7. Никада немојте, стојећи усред кухиње, рећи својој кћерки: „Једнога дана све ће ово бити твоје!"
8. Мање чистите и перите, а више времена проводите у дечијој соби смејући се и једући кокице.
9. Волите дете... чак и када морате да га казните.
10. Говорите деци најмање једном дневно да вас доводе до лудила, али да без њих не можете да замислите живот. ■

И ТО ЈЕ АМЕРИКА

Свечано увођење у дужност првог човека Сједињених Америчких Држава често је праћено догађајима који чине супротну страну од оне блештаве и свечане

Замислите председника Сједињених Америчких Држава како после вишемесечне предизборне трке најзад доживи тренутак да, као победник, јавно положи заклетву, затим присуствује балу приређеном њему у част и, кад дође време, повуче се на починак у свој нови дом – Белу кућу, а не зна где су остављени његови кофери па крене ходницима у доњем вешу не би ли нашао торбу с пиџамом!

Баш то догодило се 1913. Вудроу Вилсону. Ходником је наишла служавка носећи чаршаве и када је видела уваженог председника – пала је у несвест!

Дабогда се не видели!

У Сједињеним Америчким Државама свечано увођење у дужност новоизабраног обавља се у присуству дотадашњег председника. Праћено је церемонијом која се пажљиво припрема неколико месеци. Некада је инаугурација приређивана 4. марта. Наиме, да би се због викенда избегла недеља, израчунато је да тај датум никада не може да падне у недељу оне године која долази одмах иза преступне, када се и иначе одржавају председнички избори. Грешка у рачуну! Три пута је 4. март пао баш у недељу! Ствар је пресекао председник Рузвелт који је датум инаугурације померио на 20. јануар да скрати време од стварног избора до ступања на дужност нове владе.

Обичај да инаугурацији новог председника присуствује стари увео је још Џорџ Вашингтон. Тај чин треба да означи подршку бившег новоизабраном првом човеку Сје-

ПРЕДСЕДНИК У ДОЊЕМ ВЕШУ

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

дињених Држава. Лепо замишљено. Али, догодило се чак три пута у америчкој историји да стари председник не дође на свечаност новог. Џон Адамс, на пример, био је очајан због пораза који је на изборима доживео од Томаса Џеферсона. Не само да није дошао на свечано увођење у дужност свог наследника, него недељама није излазио из куће! Џон Квински Адамс и Ендрју Џексон поступили су поштеније. Толико су се мрзели да су се преко шефова кабинета договорили да се никада више не виде! Јунак америчког грађанског рата генерал Јулисиз Грант отворено је презирао Ендрјуа Џонсона те му је поручио „да се случајно ни на путу не сретну"!

Хари Труман је тешка срца предао власт Двајту Ајзенхауеру. Није могао да га види иако се Ајзенхауер, као генерал, истакао у другом светском рату, а Труман постао председник и његов претпостављени при крају истог рата. Док су се током свечаности Ајзенхауеровог устоличења заједно возили у колима кроз шпалир света, Труман није хтео с њим да проговори ни реч!

Исто се догодило када је Френклин Рузвелт преузео председничку дужност од Херберта Хувера. Узалуд је Рузвелт у колима покушавао да заподене разговор, једноставно – није ишло. Док су кола пролазила поред неке тек подигнуте зграде, Рузвелт је, не знајући више шта да каже, узвикнуо: „Какав диван челик!" Ни та бесмислица није помогла!

Због украденог шешира

Џеферсон је први председник који је заклетву положио у Вашингтону, тада само варошици. Како Беле куће још није било, новоизабрани председник је прве три недеље спавао и јео у скромном пансиону који је држала нека удовица да прехрани децу!

Свечаност инаугурације редовно се завршава балом. Приликом доласка на власт Џемса Полка 1845. Комитету за одржавање бала се омакло: позвано је двоструко више званица него што је дворана могла да прими. Да би се извукли из невоље, људи из Комитета су на брзину разврстали званице по друштвеном рангу у три категорије и одредили цену улазница: за централну салу 10, споредну 2, док су се мање важни гости сместили на галерији за 1 долар!

На балу у част Медисоновог ступања на дужност умало није дошло до несреће: у дворани је било толико загушљиво да су даме почеле да падају у несвест. Гости су панично похрлили према излазу и закрчили врата. Срећом, неко се досетио и столицом разбио прозоре.

Славни амерички председник Абрахам Линколн није хтео да чује за бал. Разлог: неком приликом, док је још био обичан грађанин, на таквом балу украден му је шешир!

Присталице председника Ендрјуа Џексона, углавном људи из америчке забити, нагрнули су на Белу кућу и с позивницама и без њих. Добро припити направили су ршум у згради. Особљу је требало недељу дана да Белу кућу доведе у ред. Сам Џексон се уплашио толиког света па се на бал увукао кришом: прескочио је зид и кроз подрум ушао у главну дворану Беле куће!

Френклину Пирсу, првог дана боравка у Белој кући, заборавили су да кажу где се налази спаваћа соба. У то време још није било електричног осветљења и он је са секретаром Сиднијем Вебстером, носећи свећу, кренуо од просторије до просторије да нађе кревет. Кад су обојица посустали, председник је отворио једна врата и рекао:

– Ти се, Сидни, смести некако овде, а ја ћу преко пута, ваљда има нека столица да се спустимо.

У време друге Линколнове инаугурације неки младић је успео да се пробије кроз кордон полиције и уђе у Белу кућу. Полицајци су га тек ту савладали и избацили. Боље да су га ухапсили и испитали. Јер, то је био Џон Вилкс Бут, човек који ће само неколико недеља касније револверским хицима у позоришту усмртити Абрахама Линколна!

Да, све је то Америка!

М. Тодоровић

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

РЕШЕНА ТАЈНА: ЗАШТО КАМИЛЕ НЕ ПАТЕ ОД СУНЧАНИЦЕ

ЕРКОНДИШН У НОСУ

У вицу једна камила каже другој: „Није важно шта наука мисли, али ја умирем од жеђи!" Да ли је баш тако? Наука је недавно открила нешто ново

Векови радозналости, дивљења и проучавања нису успели да открију највећу тајну камила: како успевају не само да живе већ и да раде у пустињи, без воде и по ужасној врућини дању, а хладноћи ноћу. Недавно је један британски научник решио загонетку и схватио због чега је други, пре њега, нису погодили – тражили су на погрешном месту. Тајна камила није ни у грбама ни у желуцу већ у носу!

У ноздрвама камила крије се расхладни систем који има две функције, једну за дан другу за ноћ. Када им се од ужареног сунца тело прегреје, тај систем хлади крв која протиче кроз главу и тако штити мозак и мрежњачу ока. Ноћу је циљ да се вода уштеди и тај исти систем хлади издахнути ваздух да би га кондензовао у водену пару.

Увек хладног мозга

Ово је открио Роберт Шротер, лекар Империјалног колеџа у Лондону, у сарадњи са мароканским ветеринаром Рашидом Ахаабаном са Института за агрономију и ветерину „Хасан II" у Рабату.

Роберт Шротер, специјалиста за физиологију дисања, почео је да се бави камилама пре десетак година, када је открио да у ваздуху који оне издишу готово уопште нема воде. Колико се зна, ово је карактеристично само за камиле – ваздух који издишу људи и друге велике животиње увек садржи водену пару.

Пошто га је та јединствена појава веома заинтересовала, Шротер се посветио изучавању дисања камила. Тако је открио да се у носу ових животиња крије механизам који ради као прави правцати мождани еркондишн и омогућава камилама да издрже сурову пустињску климу.

Као и остали сисари и камила се од врућине брани знојењем. Захваљујући томе телесна температура јој и на великој топлоти остаје 37°C, али се због тога смањују њене резерве воде.

Узгред, те чувене водене резерве не налазе се, како се обично мисли, у грбама – у њима се нагомилава маст и вероватно су првобитно служиле као извор енергије за загревање тела – већ у желуцу, који има бројне кесасте продужетке где течност може да се задржи веома дуго.

Чим камили запрети опасност од смањења тих водених резерви, она престаје да се зноји и, према томе, да се расхлађује. Камила може да издржи телесну температуру од преко 41°C, али би у том случају могли да јој страдају мозак и очи.

И баш да би се, при тако високој температури тела, заштитили ти витални органи код камила се у носу развио систем за расхлађивање помоћу кога се температура крви која иде у мозак и мрежњачу спушта отклањајући опасност од прегрејавања. Тај исти систем ноћу кондензује водену пару из издахнутог ваздуха и штеди резерве воде.

Можда ће послужити и људима

Сада др Роберт Шротер проширује истраживања покушавајући да открије како су начин живота и активност камила утицали на развој једног тако савршеног расхладног система. А, пошто један део воде потиче баш из крви, важно је објаснити шта се дешава с крвним састојцима, пре свега црвеним крвним зрнцима, када систем проради. Да ли се црвена крвна зрнца смањују или се уопште не мењају дајући простора некој гушћој плазми за време дехидрирања, то јест, губљења течности?

Систем расхлађивања који је природа подарила камилама могао би, једног дана, да послужи и људима да би им, у одређеним околностима, телесна температура остала стабилна. Узмимо као пример гњурце.

Мешавина хелијума и кисеоника коју они удишу одузима топлоту и може опасно да смањи температуру тела што се, често, завршава кобно. Пошто гњурцима не може да се за дисање да топао ваздух, можда би било могуће снабдети их системом за самоподешавање температуре, сличном механизму који имају камиле.

Дан | **Ноћ**

Систем промену топлоте хлади крв која иде у мозак и мрежњачу

носу се расхлађује ваздух да би се кондензовала вода. Тај издахнути ваздух потпуно је сув

КАМИЛИНА РАСХЛАДНА ПУМПА

На ужареном пустињском дану телесна температура камиле може да пређе 41°C, али је мозак увек хладан

Б. Дожић

ШИРОКО СРЦЕ СА ПЕТЛОВОГ БРДА

МЕД А МОЖДА И НЕШТО ЈОШ БОЉЕ

Свакога ко први пут угледа Љиљану и Симу Новаковића изненаде необично глатка лица каква смо навикли да видимо само код беба. „Све је то заслуга витамина Е кога има у „Аписину" који узимамо свакодневно", објашњава пчелар

Снимио: Д. Марковић

Има један човек... И ми пемо о њему, Сими Новаковићу, пензионисаном официру, становнику једног од многобројних београдских брда, Петловом. У Симином животу све је мање-више обично: ожењен је, има децу, већ и унучиће. Сима има и свој хоби, велику љубав. Јер, шта би сада, када су деца одрасла, радио са свим оним временом и енергијом коју има? Међутим, ни тај Симин хоби – гајење пчела, није, сам по себи, нимало изузетан. На хиљаде људи се тиме баве па – ништа. Није то разлог за сликање и писање по новинама. Није чак ни то што Сима, као и многи други пчелари, воли помало да завири у науку, што много чита и има искуства. Ствар је у томе што је он сва та знања, покупљена из књига и разних стручних публикација, употребио за справљање нарочите мешавине меда, цветног праха, воска и прополиса за коју мисли да у извесној мери може да ублажи тегобе које прате одређене болести.

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

ВИШЕ ОД РАГБИЈА
Отаџбино, ту сам

Арнолд Алкок је човек који је грешком играо у репрезентацији Велике Британије. Он је био сасвим непознат и мање него просечан играч рагбија у екипи чувене (по медицинским успесима, а не рагбију) лондонске болнице „Гајз хоспитал" и само што се није срушио од чуда када му је стигло писмо с позивом да за своју отаџбину игра рагби против јаке репрезентације Јужне Африке 1906. године.

Али, дужност је дужност, што одувек зна сваки прави Енглез, а дужност према домовини је изнад свега! Истини за вољу, и селектор британске репрезентације био је исто тако запрепашћен када је, на дан утакмице, у свлачионици лондонске Кристалне палате угледао сасвим непознатог човека како се, са спортском торбом у рукама, јавља да би испунио задатак који му је одредила отаџбина.

После кратког и, у почетку, сасвим несувислог разговора ствар се разјаснила. Писмо које је позивало Алкока да брани боје Велике Британије требало је да стигне у руке познатог рагбисте Ендрјуа Слокока из Ливерпула. Крива је била пошта, али није долазило у обзир да се репрезентација мења у последњем часу и Арнолд Алкок је играо за домовину.

Утакмица није испала нарочито узбудљива, завршила се нерешено, а неочекивани репрезентативац дебитант није искористио јединствену шансу да се истакне и вратио се у анонимност свог болничког тима. Касније те исте сезоне за Британију је против Француске репрезентације играо Ендрју Слокок и Британци су победили. Није забележено да ли захваљујући Слококу или целој екипи.

Б. Д.

Одакле Сими то, неки од вас ће можда проценити, сасвим дрско уверење?

Поклон који нико неће

– „Announce", како смо ми у кући назвали ову мешавину, прво смо испробали на себи. Резултати су били такви да су се врло брзо прочули по суседству па су разни људи почели да куцају на наша врата. Почеле су да нам стижу наруџбине и из Параћина, где смо тада живели, и из свих крајева земље. Људи су писали да се од „Announce" много боље осећају, да им је помогао, вратио наду да бољитак ипак постоји. Називају га леком, неки чак чудотворним. И шта би могао човек када чује или прочита све те исповести него да буде још чвршћи у уверењу да мешавина коју прави није само обичан додатак исхрани. Она код неких болести има врло благотворна дејства, али то ипак није довољно да је прогласимо – леком. Колико је она делотворна није на нама да процењујемо, то тек треба наука да покаже – каже нам у разговору Сима Новаковић. И ту је, потпуно се слажемо са њим, у праву: на њему је да верује да је оно што ради добро, на науци да то потврди или оспори.

„Мене су болели кичма и ноге и био сам непокретан, а сада, верујте, трчим за аутобусом", пише у писму Сими Новаковићу један Зеничанин иако он није ни лекар, ни надрилекар, ни травар... Сима је нешто посебно

Да се неко озбиљно позабави „Announce" и покуша да утврди да ли он осим енергетских има и неке друге особине, показало се као непремостива препрека. Узалуд је, још 1981. године, Сима нудио некој здравственој установи болничког типа да испроба ову мешавину. Нико није био заинтересован упркос томе што је Сима „Announce" нудио као поклон. Тек у априлу ове године коначно је неко показао мало слуха: били су то лекари Завода за здравствену заштиту деце КБЦ „Др Драгиша Мишовић". У овој установи, од великог угледа у земљи, деца се лече од болести плућа; међу њима је много оних са бронхитисом и астмом а то су болести код којих се, по писмима Симиних „пацијената" „Announce" показао као посебно благотворан. Тако је Сима коначно могао неком, а он је изричито желео да то буду деца, да поклони 50 килограма мешавине чврсто уверен да ће напади које имају, ако не сасвим нестати оно бар бити значајно проређени. А и то је већ од користи. Једини услов, заправо молба Заводу, била је да се обаве истраживања о томе како „Announce" делује.

После су се прихватили дечији кардиолог др Миодраг Срећковић и алерголог др Марија Поповић који су образовали четири групе деце: две са око педесет болесних малишана који свакодневно узимају мешавину са или без полена (у зависности од осетљивости на цветни прах) и две такозване контролне групе. Истраживање, отпочето у мају још није завршено па према томе др Срећковић и др Поповић нису још спремни да дају било какве изјаве. У сваком случају близу је памети да мед који чини основу „Announce", не може да шкоди болесној деци. Напротив, може само да им користи због свог богатства витаминима, минералима и олиго-елементима, тим пре што је велики број њих и иначе потхрањен.

Миран сан

Чекајући резултате истраживања, Сима и његова супруга Љиљана одлучили су да поклоне још 50 kg „Announce" Заводу, али сада деци оболелој од туберкулозе. Гест вредан хвале тим више ако се зна да килограм мешавине кошта 300.000 динара. Све у свему, реч је о поклону „тешком" три старе милијарде и др Срећковић се вајка како би лепо било да се за примером Новаковића поведу и неке радне организације па да болесној деци купе нов и покретан рендген-апарат, уместо старе „мораве" Еи из Ниша направљене у првим поратним годинама. Тим пре што се у њиховом заводу лече малишани из целе републике па и неких других крајева земље.

Али, вратимо се Сими. У међувремену, одлучио је да поклони још 50 килограма мешавине, опет деци и то болесној од епилепсије.

– Избор – каже – нисам направио случајно. Стигло ми је много писама људи који болују од разних нервних обољења и већина њих тврди да су мање нервозни, да су смиренији, да боље спавају, имају мање тегоба. Међу њима има и доста епилептичара који кажу да су им се напади проредили а то, ако је тачно, морате признати да није за занемаривање.

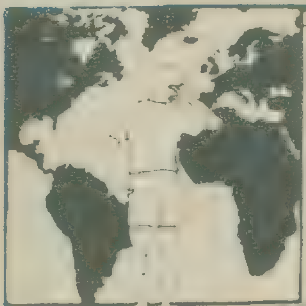
Симина жеља је била да му „Забавник" помогне да нађе коме да поклони „Announce." Ми смо се мало распитали и одлучили да се обратимо професору др Душану Врањешевићу, директору Института за неуропсихијатрију деце и омладине у др Суботића 6 који се поред осталих, бави и проблемима епилептичне деце.

Разуме се да и професор Врањешевић не прихвата причу о посебним својствима „Announce" све док се она и не докажу.

– Могуће је да специјално припремљен Симин мед нема само хранљиву вредност, уосталом зна се да прополис има антибактерицидно дејство а приписује му се и антивирусно. Међутим, те ефекте треба научно утврдити. Ја лично не верујем ни у каква сензационална открића, али биће сјајно ако се покаже и да се при истој терапији, уз коришћење „Announce" смањује број епилептичних напада. У име прихватања те могућности, ми ћемо Симину мешавину укључити у испитивање имунолошких поремећаја код деце. Зато ћемо и ми формирати неколико група о којима ће водити рачуна неуропсихолог др Небојша Јовић. Једну групу ће чинити десеторо потпуно здраве деце која ће добровољно узимати „Announce" и чију ћемо имунолошку слику такође пратити. Пројекат у који је укључен „Announce" такође ће трајати месецима и о резултатима ћемо вас, наравно, известити. Без обзира да ли ће она потврдити или не Симина уверења – рекао је професор Врањешевић.

Чак и ако резултат буде негативан, тиме широко срце овог човека не постаје мање: његов поклон болесној деци вреди много па макар он био и само додатак храни.

Олга Вукадиновић

ПРОЧИТАЈ
ПРОСКИТАЈ

УТИЦАЈ МЕСА НА КАРАКТЕР

Совјетски научник Александар Даниљевски који је изводио експерименте са исхраном животиња и птица дошао је до врло занимљивих закључака. У току 5-6 дана хранио је голубове по групама: једнима је давао искључиво грашак, другима кувано месо, трећима – беланце од јајета итд. И сваки пут, у зависности од хране, мењало се и понашање птица. Кад су им давали грашак, голубови су били снажни, али мирни и добродушни, кад би на јеловнику непрекидно имали месо, постајали су свадљиви, тукли се. Беланце их је чинило апатичним и плашљивим, а од жуманцета су постајали толико дрски да су се бацали на руку која би им се приближила да је кљуцну или ударе крилом. Кад је пробао да неколико месеци без прекида храни голубове искључиво сировим месом резултат је био поражавајући. Изменио им се облик желуца при чему је слузокожа изгубила чврстину и набрала се, али оно што је још важније птице су се претвориле у праве грабљивице: зле, раздражљиве, незасите.

Сличан експеримент изведен је и са сисарима. И они су се такође мењали у зависности од хране која им је давана. Свиње и пси од меса постају зли, опасни, од хране биљног порекла стрпљиви, мирни и послушни. Медвед се лакше од осталих звери навикава на хлеб и друге производе од брашна, а у циркусима примећено је да се дивље звери много лакше

дресирају ако се хране вегетаријански.

Испитивањем је утврђено да месо садржи екстракте материја које изазивају јака узбуђења, па је могуће да су управо они криви за немир, бес, агресивност и код птица и код животиња месождера.

Како ли је са људима?

В. М.

МИРИС УКРАДЕНЕ ЈЕЛКЕ

Нова година се приближава, па ће радници Градског зеленила на време прочитати ову вест и, можда, учинити нешто слично. Наиме, власти америчке савезне државе Њу Џерси дошле су на веома оригиналну идеју: већ шест година они комплексе зимзеленог дрвећа, нарочито појас јелки које су посађене дуж ауто-путева, прскају нарочитим препаратом који се добија од овчијих костију.

Циљ ове акције био је да кору јела не глођу више јелени, али се средство истовремено показало као одлично и против оних који кришом секу јелке за Нову годину. Тајна је у томе што препарат има врло непријатан и просто неуништив мирис, односно смрад. Док су јелке напољу у природи овај се смрад готово и не осећа, али кад се унесу у топлу кућу „миомириси" постају неподношљиви: поред овакве јелке лопов би могао да дочека Нову годину једино са гас-маском.

БЕЛ ПРОТИВ БЕЛА

Александар Бел био је заклети непријатељ телефона! Звучи невероватно па ипак, управо је тако.

Без обзира на огромну популарност телефона који је патентиран још 1876. године, његов проналазач категорички је одбијао да се служи својим изумом. Наравно, то се крило као најстрожа тајна. Компанији која је на новој справи зарадила милијарде долара никако није ишло у рачун да јавност то сазна.

Али, пре или касније све што је тајно постане јавно. Неколико месеци пре смрти, 1922. године, сам Бел открио је своју тајну:

Не могу себи да дозволим луксуз – да прекидам размишљање. У тренутку кад ми се у глави рађа идеја, мој мозак личи на идеално глатку површину воде, а звук телефона изазвао би исте последице као кад би у воду пала цигла. Поруке могу да сачекају. Идеје – никако.

СУПЕРЈАЈЕ

Ратник с Мадагаскара кога видите на фотографији држи у руци – јаје! Њега је пре неколико стотина година снела птица Struthio epiornis, много већа од данас највеће птице ноја, која је касније нестала. Зна се да је епиорнис послужио као прототип за легендарну птицу Рух која је у своје време толико задивила Синдбада Морепловца а о њој је писао и чувени венецијански путописац Марко Поло.

Јаја епиорниса која се и данас налазе под дебелим слојевима песка могу да приме осам литара течности! Месно становништво од давнина их је продавало Европљанима, путницима и туристима, па француски зоолог Рене Декари сматра да данас у разним приватним збиркама у свету има око 60 епиорнисових јаја.

Илустровао: Зоран Петковић-Петко

Живот није драма

СМРВЉЕН И ЗАКУЦАН

Кени је вриснуо хватајући се за гвоздену шипку ограде, али је машина била јача – улетео је у њу наглавачке док су му мешачи увртали руку таквом силином да је чуо како му пуцају кости

Посао деветнаестогодишњег Кенета Родригеса у хемијској фирми „Нап" у Лодију, америчка држава Њу Џерзи, био је да бурад од сто килограма с прахом за козметичке препарате празни у велики левак од челика. Увече 23. децембра 1987. године налазио се сам на месту изнад машине сипајући прах из последњег бурета у левак чија је горња отворена површина износила 1,20 m² сужавајући се левкасто према делу са два спирална мешача која су, вртећи се великом брзином, спречавала гомилање праха у уском грлу.

Кени је сачекао да мешачи – један пречника 5 cm, који се вртео у другом пречника 22,80 cm – убаце прах у испусну цев. Затим се, као и увек, сагнуо да са зидова машине саструже остатке праха и – у том часу машина га је ухватила: врх већег мешача захватио му је рукавицу и целу руку су му, за трен ока, обавиле моћне спирале.

Вриснуо је хватајући се слободном руком за гвоздену шипку ограде моста да га машина не би увукла, али она је била јача. Урлајући колико га је грло носило, улетео је наглавачке у левак док му је машинерија увртала руку таквом силином да је чуо како му пуцају кости.

Био је прибијен за зид левка, руку испод њега млели су мешачи и, као да то није било довољно, врх веће спирале зарио му се у леву страну грудног коша. Сада је био закуцан за зид. Од бола се онесвестио.

Када се повратио, чуо је вику и кораке. Неко је искључио мешаче. Кени се гушио и, када је покушао мало да подигне главу, схватио је да од спирале која му се забила испод кључне кости не може да помери ни врат.

Сенка смрти

Угледавши изнад себе, на мосту, унезверено лице једног колеге, пружио му је слободну руку и једва чујно рекао: „Извуци ме одавде"! Човек је покушао да га повуче и Кени је врисnуо од бола у грудима.

Само минут касније у халу је улетео фабрички полицајац Бирн Шортино. Машински левак био је закачен за платформу око два метра изнад тла и кроз малени отвор на дну Шортино је видео само комадиће меса и исцепане одеће. Када се попео на мост и погледао у машину, устукнуо је. Лице које је угледао било је сиво и беживотно. А онда је приметио да смрвљени човек трепће.

„Шаљите све што имате" поручио је тадио-одашиљачем полицијској станици. „Потребни су лекари, болничари, кола хитне помоћи, ватрогасци!"

Неколико секунди касније сирене хитне помоћи и ватрогасних кола урлале су улицама града у правцу фабрике.

Болничар Ричи Билифелд попео се на мост прескачући степенике и пажљиво погледао Кенија.

Стање је критично! – викнуо је својој колегиници Мери Виљемс која је остала доле. - Помодрео је и једва дише!

Билифелд се опрезно спустио у левак, ставио благо руке на Кенијево лице и малчице му подигао вилицу да би лакше дисао. На Кенију није приметио много крви, али је претпоставио да је дошло до унутрашњег крварења у грудима. Унакажену рука није успео да види јер се налазила сасвим доле, испод тела. Мери Виљемс му се придружила. Измењали су погледе без речи. Сенка смрти била им је добро позната.

- Он клизи! – узвикнула је Мери угледавши како је Кени изненада склизнуо низ метални зид.

Полицајац Шортино помогао јој је да намести уже око Кенијевог појаса, пребаци га

преко неких цеви које су се налазиле изнад левка и завеже за металну шипку ограде моста.

Билифилд је, и даље држећи Кенијеву вилицу, успео да му на уста стави маску с кисеоником. Мери је рањенику измерила притисак – био је низак, али стабилан – и у ногу му убризгала интравенозну инфузију да би се надокнадио губитак крви. Затим је његову десну слободну руку узела у своју. То је било све што је могла да учини за њега.

Сешите ми руку!

Око клопке у којој је био заробљен Кени било је тридесетак људи када је стигао др Џон Локурто, шеф Трауматолошког центра у Хакенсеку. Одмах је видео да би свако померање рањеника могло да му прекине кичмену мождину или пробуши груди већ доста дубоко заривеном спиралом што би изазвало крварење које се не би могло зауставити. Приметио је, такође, да рањеник тешко дише.

– Одвалите предњи зид ове машинчине! – наредио је. – Морамо да му омогућимо нормално дисање.

Ватрогасци су електричном тестерама навалили да секу метал, центиметар по центиметар. Кени је стењао због вибрација као да њега режу грчевито стежући Марину руку.

Сат касније дебела метална плоча је скинута и тог истог часа Кени је пао на спиралне мешаче а уже које га је држало олабавило се и извукло. Ватрогасци су му одмах намакли друго које га је мало подигло.

Полицајац Пол Переира покушао је да растави мотор мешача с доње стране машине јер је то био једини начин да се Кени ослободи и извуче, али то није могло да се учини због гвожђурије која је бранила прилаз. За то време др Локурто је размишљао како су прва два најкритичнија сата за такве озледе прошла, али, такође и да ће им рањеник умрети уколико се што пре не нађе у операционој сали.

Као да је погађао лекареве мисли Кени је рекао:

– Докторе, ако се одавде не извучем за један сат, сешите ми руку!

Др Локурто није био против ампутације, али само уколико не преостане ништа друго. Осим тога, секао руку или не, спирала је могла да се извуче из плућа само у операционој сали.

– Не, покушаћемо да спасемо руку – рекао је Кенију. Затим се окренуо и наредио: – Идемо у болницу, носимо га са све машином!

Ватрогасци су запрепашћено погледали у доктора а потом у левак тежак 250 килограма. А онда су узели алат да би разбили осам огромних завртања којима је левак био причвршћен за своју платформу. Десеторици људи било је потребно пола сата да левак с платформе утоваре у виљушкар који је одвезен до фабричког дока за утовар и истовар. Али, левак је био десет центиметара шири од амбулантних кола која су га чекала отворених врата.

– Потребан нам је велики камион са хидрауличном дизалицом – рекао је полицајац Переира и пет минута касније такво возило се створило и машински левак с Кенијем је утоварен.

Четири центиметра од срца

Брзо су стигли у болницу удаљену мање од десет километара. Ту је већ све било спремно укључујући и шест најбољих градских хирурга. Два ватрогасца и болнички механичари одмах су почели да секу, комад по комад, мотор спиралних мешача. Када су завршили посао, доктори су извукли Кенија из левка заједно с делом спирале која му је штрчала из груди и однели га право на операциони сто.

Чим су рањенику дали наркозу, хирурзи су прво извукли врх мање спирале плитко заривене испод пазуха, а затим су унакажену леву руку ослободили спирале већег мешача. Та рука, уврнута око себе један и по пут, у пречнику није била шира од пет центиметара!

Тек тада су извукли челични врх већег мешача који је прошао испод кључне кости на свега четири центиметра од срца! Потом су зашили три ране на највећој вени испод кости.

Мрежа живаца на рањеној руци била је гадно нагњечена, али ниједан нерв није се одвојио од кичме што је било пресудно за покретљивост те руке.

– Рука неће бити парализована и боље да ствар препустимо природном залечењу него да копамо по нервима – одлучио је др Локурто.

Хирург-ортопед је Кенијеву руку исправио и поломљене кости кошчице причврстио металним плочицама што није био нимало лак посао. Операција је завршена у зору и Кени је пренет у одељење за интензивну негу.

Др Ликурто га је посетио око девет ујутру. Кени је био будан.

– Проћи ће дани, а можда и недеље, пре него што сазнамо шта ће бити са руком. Све остало је у најбољем реду – рекао му је.

– Не брините, докторе, одлично се осећам – одговорио је Кени.

* * *

Кени је напустио болницу шест недеља касније, после неколико пластичних операција руке. Имао је утисак и да се живци регенеришу јер је у тој руци повремено осећао жмарке.

Од тада Кени је издржао више пластичних операција и провео хиљаде сати на рехабилитацији. Пред њим је још дуг пут јер, мада помиче ту руку, њоме не може да подигне ни шољицу кафе. Он је уверен да ће му, кад-тад, рука повратити некадашњу покретљивост и снагу – уз много стрпљења и вежбања.

Б. Д.

Илустровао: Драгутин Њежић

ЗЕТЕТИЦИ ЗЕТУЈУ!

АХИМСА на санскриту значи „ненасиље". То је принцип „невршења насиља", заједнички свим класичним облицима индијске етике. Ахимса се не односи само на неповредивост људског живота, него се примењује и на животиње. Највернији следбеници овог погледа на свет су gjani из чије је средине потекао и Махатма Ганди који је науку о ахимси популаризовао и на Западу тактиком своје политичке борбе. Ганди каже: „Ненасиље као израз снаге значи свесну патњу, која никако није подложност слабића вољи злочинца, него усмереност потпуног духа против воље тирана".

КАРМА је још једна реч индијског порекла, а значи „дело". У будистичком учењу, наш садашњи живот као и наша судбина одређени су делима која смо извршили у свом пређашњем животу.

ФАТАЛИЗАМ је настао из латинског fatum – „судбина". Слично карми, фатализам је веровање да је свако људско деловање унапред одређено и према томе неизбежно. Нарочито је раширено међу источњачким народима. По фатализму би човек био – аутомат! Јер, ако је све унапред одређено, нема места никаквој слободној вољи.

ПАНТЕИЗАМ је настао од грчких речи pan – „сав" и théos – „бог". То је учење да је све бог, да свет и бог нису нипошто две разне ствари. Барух Спиноза (1632–1677) чувени холандски филозоф, бога је поистоветио с природом, а његов пантеизам зове се – спиносизам.

ЛЕПОТА представља једну од темељних категорија у филозофији. У обичном говору лепота је својство које при гледању изазива пријатност и дивљење. У филозофији, лепота представља предмет естетике као посебне дисциплине. Кроз историју су бројни филозофи тумачили феномен лепоте, на разне начине. Тако Платон лепоту схвата као појавни облик доброте и више од тога: будући да је од свих савршенстава „најочитија и најмилија", каже Платон (428–347. пре нове ере). Лепота је човеку полазиште у његовом сећању и промишљању идеја. Према Аристотелу (384–322. пре нове ере) суштина лепоте је у поретку и симетрији делова целине – али такве која се може обухватити погледом! Хегел (1770–1831) који је естетици посветио добар део свог умног рада лепоту види у „сјајењу идеје". Упркос тако бројним настојањима током векова, појам лепоте филозофија није успела да одреди. Закључак: права лепота је остала загонетна...

ЗЕТЕТИКА је настала од грчког глагола зетео – „истражујем". То је вештина да испитивањем других дођемо до нових сазнања, како је то чинио Сократ (470–399. пре нове ере). Јер, због тока и правца сопственог размишљања ми, без разговора са другима, не бисмо дошли до нових открића. У грчкој филозофији се онај ко се бави зететиком назива – зететик, а филозоф Херберт Чербери логику назива зететиком.

ЈУРАЈ ДУБРОВЧАНИН,

или Georgius Raguseus на латинском, како су своја имена преводили сви учени људи ренесансног доба. Наш филозоф умро је 1622. године у Падови, а датум рођења изгубио се у историји, баш као и место – но, верује се да је то Дубровник. Овај хуманист био је запослен као професор на Универзитету у Падови где је предавао филозофију, а као велики љубитељ Аристотеловог изума peripatetike (учења кроз шетњу), претпостављамо да је то чинио ходајући са својим студентима ногу пред ногу око универзитетске зграде. Међутим, Дубровчанин је упамћен пре свега као сјајан говорник и због те врлине звали су га „философус оратор". А да му говорништво није било само китњасто већ и оштроумно, говори податак да је расправљао против магије, врачања и кабале – „дисциплина" у које и дан-данас верују многи људи. Дубровчанина је много поштовао Пјер Гасенди (1592–1655), Француз, по занимању опат а у историји упамћен као математичар и филозоф чувен по нападању Аристотелове мисли.

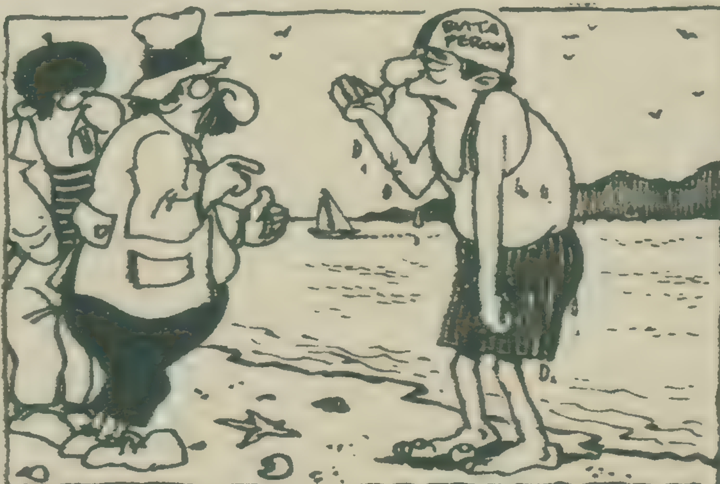
Припрема: Мирјана Крстуловић

СЛУЧАЈНОСТ ЗА ГИНИСА

ПРЕКО ЛАМАНША ПО ОДЕЛО

Аргентински пливач на дугачке стазе Антонио Абертандо имао је само једну ману – није знао када треба да се заустави. Почетком педесетих година нашег века, за време маратонског пливања реком Мисисипи, Антонио се толико занео да је изгубио сваки други осећај па уопште није приметио да су му се по целом телу припиле пијавице. И, док су му ти паразити исисавали крв и, с њом, и снагу, он је несметано преплива стазу дугачку 421,558 километара за три дана и осамнаест сати. Ожиљке ове победе носио је до краја живота.

Неком другом би се после тога пливање згадило за сва времена, али Албертандо није био од таквих. Напротив. Чак и кад је зашао у тактване средње године, човек који је два пута преплива раздаљину од 270,312 километара реком Ла Платом између Аргентине и Парагваја, и даље је постављао рекорде.

Једног септембарског дана 1961. године, на пример, Абертандо се појавио на француској обали Ламанша носећи на глави гумену капу на којој је писало **ЕВИТА ПЕРОН**, у част спонзора тог подухвата, бућнуо се у хладне и ћудљиве воде овог канала и осамнаест сати и педесет минута касније изашао на енглеску обалу у близини Довера. На плажи се одморио пет минута, поново ушао у воду и отпливао натраг у Француску где му је остало одело.

Повратак је трајао више од двадесет четири сата, али је тада четрдесетдвогодишњи Антонио Абертандо постао први човек који је успео одједном да преплива Ламанш тамо и назад.

Б. Д.

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

ДОСТОЈЕВСКИ ЈЕ БИО ПОНАВЉАЧ!

Учитељи су чврсто веровали да за Карла Линеа, Огиста Форела, Марконија Бизмарка, Крупа, Ајнштајна, Золу, Томаса Мана, Крлежу, Бранка Радичевића, Станка Враза важи Змајев стих: „Учили су, учили од среде до петка али нису одмакли даље од почетка". Учитељи су, разуме се, и даље у праву и њихова се не пориче

Оптужба је тим страшнија што ју је исписао човек који је десет година провео у Сибиру, у прогонству. Као учесник утопијско-социјалистичког кружока Петрашевског, војни инжењер Фјодор Михајлович Достојевски ухапшен је и 1849. у двадесет осмој години живота, осуђен на смрт. Помилован је у последњем тренутку и са осталим истомишљеницима спакован за Сибир.

Писац који је у карактерима својих јунака открио „процес раздвајања личности" и тиме објаснио многе њихове поступке исписао је и ово:

„Проклета била та школа, те страшне робијашке године!"

Понижени и увређени Фјодор Достојевски казнио је овом суровом оптужбом своје учитеље за злочин који су му учинили „у школи инжинирске премудрости". Ђак је понављао разред. И не само то. Заљубљен у литературу – надушак је ишчитавао Пушкина, Жуковског и друге савремене руске писце онога времена – мало је марио за предмете које је ваљало изучити, па су га подсмех и омаловажавање пратили све време школовања.

Смрт у школи

Загледан у најдубље поноре људске душе и осветљавајући њене најтамније кутке, аутор „Браће Карамазових", „Злих духа", „Коцкара", „Идиота", „Записа из мртвог дома", никада није опростио својим учитељима, онима из школских клупа.

Ни Аугуст Стриндберг, шведски књижевник светског гласа, није имао нимало лепо мишљење о школи јер је ђак „сит уџбеника који му нису давали животне воде јер нису имали посла са животом". Разапет између духа свог оца и положаја мајке, млади Стриндберг је патње свог детињства исписао у свом најзнаменитијем аутобиографском делу „Син служавке". Читалац ће из њега сазнати да ђак Стриндберг никада није радио домаће задатке јер их је презирао и да је то, поред осталог, био разлог што су га и у кући и у школи непрестано прогањали. На крају су га избацили из школе а он улетео у историју, где је и данас.

Писци, изгледа, никада нису много љубили школске књиге ни захтеве учитеља за ред и рад. Фридрих Шилер, немачки класик, аутор гласовитих „Разбојника", „Кабале љубави", „Валенштајна", „Виљема Тела", „Дон Карлоса" и многобројних балада од најраније младости испољавао је јаку индивидуалност, али и одвратност према школским стегама. Сматрајући школу тамницом памети и живота, он се, једноставно, покупио и побегао у свет, без пребијене паре у џепу. За крај можда и за утеху његовим и другим учитељима, и податак да је још у школи започео епохално дело немачке литературе – „Разбојнике".

Ни мађарски лирик Шандор Петефи (крштено име Александар Петровић) није дуго издржао у школи. Са шеснаест година побегао је и сав се предао литератури да би већ у двадесетој постао прво перо мађарске књижевности.

Герхарт Хауптман и Томас Ман, обојица лауреати Нобелове награде за књижевност (први 1912, други 1929), муку су мучили са школом. Хауптман, један од највећих немачких књижевника 20. века, једва је догурао до четвртог разреда где је из свих предмета, осим цртања, имао слабу оцену. Ман, аутор „Буденброкових", „Чаробног брега", „Смрти у Венецији", у школи је доживео потпун неуспех: уместо за осам година, гимназију је, на једвите јаде, завршио за пуних дванаест.

Космичка географија

Можда је школа разлог што је Хенри Норис Расел, велики амерички астроном, директор Принстонске опсерваторије, баталио овоземаљске ствари и загледао се у васиону. Наиме, никако није успео да савлада географију из школских уџбеника, а „горко сам плакао што нисам могао напамет да научим таблицу множења". После је наизуст множио саставе планетских атмосфера.

Класична је, ваљда већ и учитељима позната, прича о понављачу Алберту Ајнштајну. Пао је на матури из – математике. Вероватно је професор био против $E=mc^2$, или није имао довољно енергије да слуша матуранта и његове приче о теорији релативности.

Ко год крене да проучава ботанику, неизбежно ће наићи на име Карла фон Линеа, природњака, оснивача и првог председника Шведске академије наука и Природњачког музеја. У Вексију, где је студирао теологију, био је један од најслабијих ђака. Што је још поразније за младог Карла, и родитељи су га сматрали идиотом. Чак су се спремали да га пошаљу на обућарски занат. Ко зна можда би Швеђани тада носили боље ципеле, али је извесно да модерна ботаника не би била ово што је данас.

Бољи ђак није био ни Огист Анри Форел, швајцарски психијатар и етимолог који се бавио анатомијом и хипнозом. Вероватно су га још од малих ногу хипнотисали мрави о којима је доцније написао око двеста радова. Био је толико слаб ђак да је свима у школи служио као пример какво дете не сме да буде.

Учитељи су големе муке имали и са Гуљелмом Марконијем, италијанским инжењером и проналазачем, једним од пионира у бежичној телеграфији.

Ото фон Бизмарк, човек који је крвљу и гвожђем ујединио Немачку, био је тако лош ђак да су сви из његове околине веровали да није способан ни две паметне реченице да састави.

Тешко да би у једну већу књигу стали сви примери умних људи који су били лоши ђаци. Реч-две и Јосип Броз је понављао први разред основне школе. Ни Крлежа није био блистав ђак. Нушића школа уопште није занимала. Бранко Радичевић је више волео винограде него веронауку.

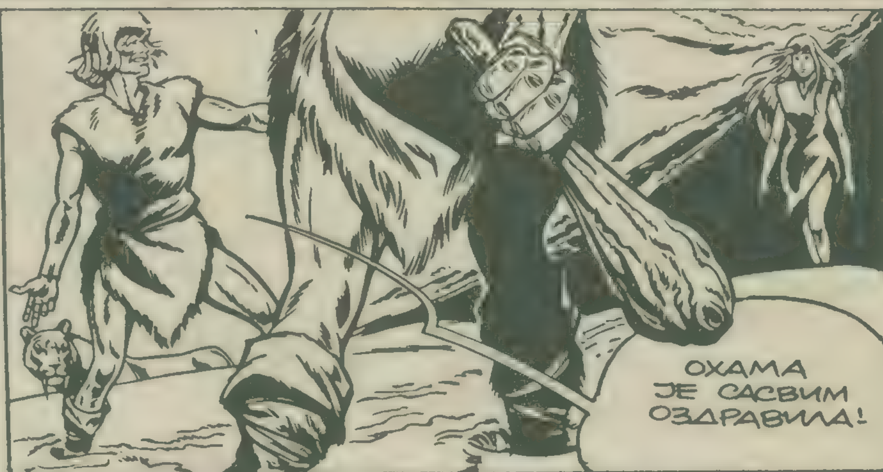
За оне који воле наравоученија једно би, везано за претходну причу, могло да гласи и овако: „Поштуј свој живот, то је једини који ћеш икада имати!". Друга допишите сами.

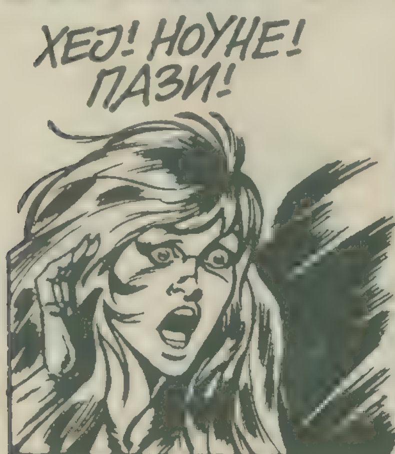
П. Милатовић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ТУНГА ГОСПОДАР МАМУТА III ДЕО

НОУН ЈЕ ЗА ДЛАКУ ИЗБЕГАО УДАРАЦ. АЛИ, ОПЧИЊЕН ЖЕЉОМ ДА УБИЈЕ, ТУНГА СЕ ПОНОВО БАЦИО НА ПРИЈАТЕЉА...

НЕ, АРАМЕ! ТО ЈЕ ТУНГА! ОСТАВИ ГА!

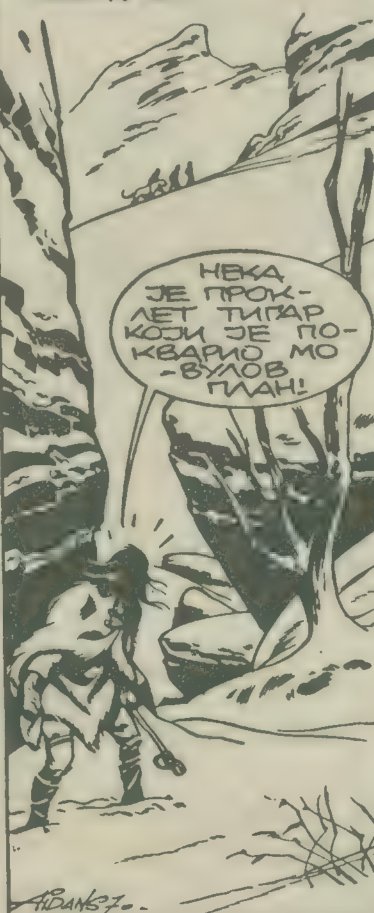

ОХ, НОУНЕ! ОХАМА ЗНА ДА ЈЕ ТУНГА ПОДЛЕГАО ЧИНИМА МО-ВУЛА!
ДА! ОПСЕЛИ СУ ГА ДЕМОНИ, ПО НАРЕЂЕЊУ ОНОГ ПРОКЛЕТОГ СТРАНЦА!

ШТА ЈЕ С ТУНГОМ?! ЗАШТО МЕ ЈЕ НАПАО?!

ТО ЛИЦЕ... ТАЈ ПОГЛЕД! НОУН НЕ СХВАТА ШТА СЕ ДЕСИЛО...

НОУНУ НЕ ПРЕОСТАЈЕ ДРУГО НЕГО ДА ТУНГУ ВЕЖЕ!

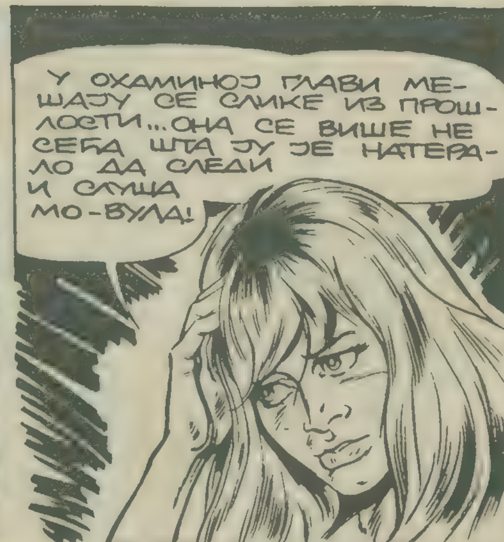

НЕКА МИ МОЈ БРАТ ОПРОСТИ, АЛИ УБРЗО, ЧИМ ПОВРАТИ РАЗУМ, СВЕ ЋЕ БИТИ У РЕДУ! ДОТЛЕ ЋЕ ГА ЧУВАТИ АРАМ!

А НЕДАЛЕКО ОДАТЛЕ...
НЕКА ЈЕ ПРОКЛЕТ ТИГАР КОЈИ ЈЕ ПОКВАРИО МО-ВУЛОВ ПЛАН!

МО-ВУЛ НЕ ПРИХВАТА ПОРАЗ!

ТАКО МИ ПЛАНИНСКИХ БОГОВА, СТРАНЦИ СЕ ЖИВИ НИЋЕ ИЗВУЋИ ИЗ ПЛАНИНЕ!
2

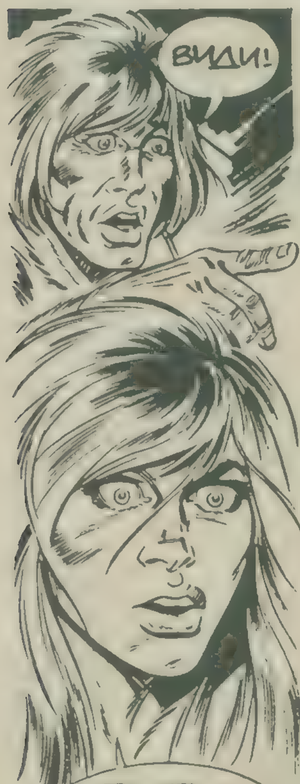

ПОМОЋУ ЧЕГА ЛИ ЈЕ ЧОВЕК НА МАМУТУ ЗАЧАРАО ОХАМУ И ТУНГУ... И ЗАШТО?

У ОХАМИНОЈ ГЛАВИ МЕШАЈУ СЕ СЛИКЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ... ОНА СЕ ВИШЕ НЕ СЕЋА ШТА ЈУ ЈЕ НАТЕРАЛО ДА СЛЕДИ И СЛУША МО-ВУЛА!

ЗЛИ ДУСИ КОЈИ СУ ОПСЕЛИ ТУНГУ САД ГА НАГОНЕ НА САМО ЈЕДНУ СТВАР-ДА УБИЈЕ!

МОРАМО СА ТУНГОМ БИТИ СТРПЉИВИ, ДОК ЗЛЕ СИЛЕ НЕ НАПУСТЕ ЊЕГОВО ТЕЛО... А ТО МОЖЕ ДА ПОТРАЈЕ!

МОРАМО МИСЛИТИ И НА ХРАНУ... ОХ!

ВИДИ!
ТО ЈЕ МО-ВУЛ... СА СВОЈИМ МАМУТИМА! КРЕНУО ЈЕ НА НАС!

ПРЕМА СКРОВИШТУ ТРОЈЕ ПРИЈАТЕЉА ПЕЛО СЕ ОГРОМНО КРДО МАМУТА...

...НА ЧИЈЕМ ЧЕЛУ ЈЕ БИО ГОСПОДАР МАМУТА...
3

ХЕЈ, ГМУРИ! НЕЋЕТЕ УМАЋИ ВЕЛИКОМ МО-ВУЛУ! ВАША ТЕЛА ТРУНУЋЕ С ТЕЛИМА ВУКОВА И ХИЈЕНА! ХА! ХА! ХА!

МАМУТИ НАМ НИШТА НЕ МОГУ! УЛАЗ У ПЕЋИНУ ЈЕ УЗАН!

ОХАМА ЈЕ ЖИВЕЛА МЕЂУ МАМУТИМА, ОНА ИХ ПОЗНАЈЕ... МОЖДА БИ ОНА НЕШТО МОГЛА...
НЕ, ОХАМА! СУВИШЕ ЈЕ ОПАСНО, А И МО-ВУЛ ЈЕ СИГУРНО У БЛИЗИНИ... А ЊЕГОВА МОЋ НАД МАМУТИМА ЈЕ ЈАЧА ОД ОХАМИНЕ!

ДА! АЛИ, ОНИ ЋЕ ГА ЧУВАТИ! УМРЕЋЕМО ОД ГЛАДИ АКО УБРЗО НЕ УСПЕМО ДА ИЗАЂЕМО!

ЗАСАД ОСТАЈЕМО ОВДЕ, А КАСНИЈЕ ЋЕМО ВИДЕТИ...

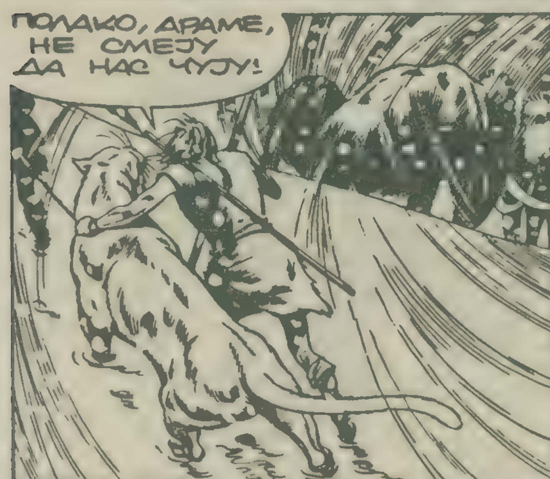
ПОЧЕЛО ЈЕ ДУГО ЧЕКАЊЕ...

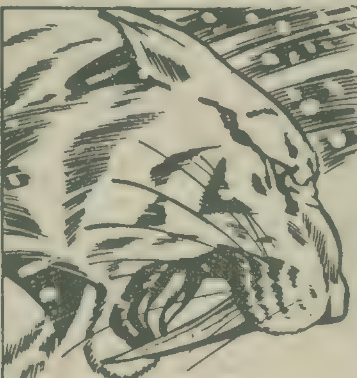
АРАМ ЈЕ СВЕ УЗНЕМИРЕНИЈИ!
ЕВО ШТА ЋЕ НАС СПАСТИ!

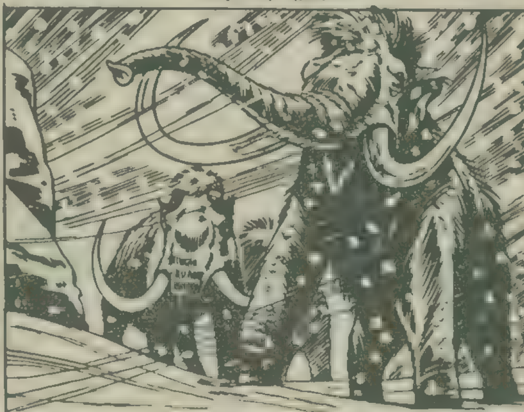
ПОЧИЊЕ МЕЋАВА! УСКОРО ЋЕ ТО БИТИ ПРАВИ ПАКАО!
А И СМРКАВА СЕ! САД ЈЕ ЧАС...

И ТАКО, ПО МРАКУ, И УСРЕД СНЕЖНЕ ОЛУЈЕ...

МАМУТИ НАС НЕЋЕ НИ ПРИМЕТИТИ ПО ОВАКВОЈ ВЕЈАВИЦИ!

ПОЛАКО, АРАМЕ, НЕ СМЕЈУ ДА НАС ЧУЈУ!

АЛИ, БЛИЗИНА ДЕБЕЛОКОЖАЦА НЕРВИРАЛА ЈЕ АРАМА...

ЊЕГОВО РЕЖАЊЕ, И ПОРЕД НЕВРЕМЕНА, ДОПРЛО ЈЕ ДО МАМУТА...

ЖИВОТИЊЕ СУ ОСЕТИЛЕ НЕЧИЈЕ ПРИСУСТВО...

МО-ВУЛ ЗНА КО ЈЕ ТО!

ТАЧНО! ОНИ ГАДОВИ СУ ИСКОРИСТИЛИ ОЛУЈУ И ПОБЕГЛИ!

НАПРЕД! У ПОТЕРУ ЗА БЕГУНЦИМА! НЕ СМЕЈУ НАМ УМАЋИ!

МОРАМО СЕ ПОПЕТИ! ПРИМЕТИЛИ СУ НАС! МАМУТИ НЕЋЕ МОЋИ ЗА НАМА!

И ПОРЕД СНЕЖНЕ МЕЋАВЕ И УЗБРДИЦЕ, КРДО МАМУТА, КОЈЕ ЈЕ ГОНИО ЊИХОВ СУЛУДИ ГОСПОДАР, КРЕНУЛО ЈЕ У ПОТЕРУ...

НЕК' НАС АРАМ НЕ НАПУШТА И НЕК' МОТРИ НА ТУНГУ!

ОВАМО! МАМУТИ НЕ МОГУ ДА НАС СЛЕДЕ!
АЛИ, И МИ НЕ МОЖЕМО ДАЉЕ! МОРАМО ДА НАЂЕМО НЕКО СКРОВИШТЕ!

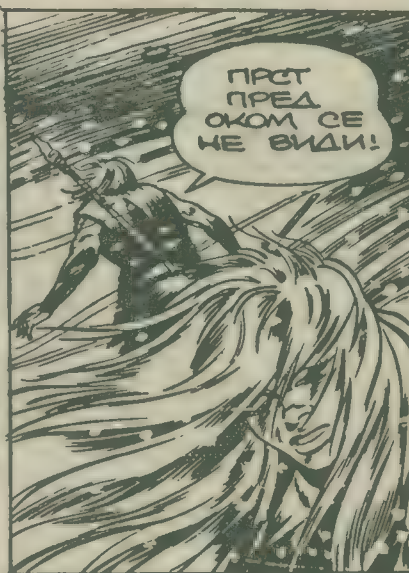

ТО ЈЕ САМО МАЛА ПУКОТИНА! СВЕ ЈЕ У РЕДУ С ОХАМОМ!

МОРАМО БИТИ ОПРЕЗНИ, ДА НЕ БИСМО...

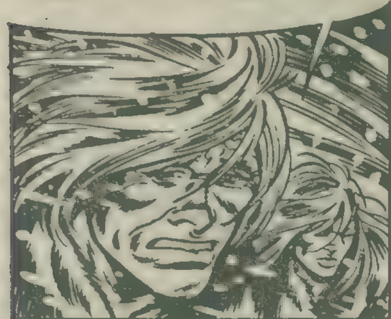

ХЕЈ! ШТА ЈЕ С ТУНГОМ?!

6

ТУНГА ЈЕ НЕСТАО! АРАМ, ЗБУЊЕН ОХАМИНИМ ПАДОМ, НИЈЕ ГА ДОБРО ЧУВАО!

ПРСТ ПРЕД ОКОМ СЕ НЕ ВИДИ!

МЕЋАВА ЈЕ ЈОШ ДУГО БЕСНЕЛА ПЛАНИНОМ...

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО НЕУСПЕЛИХ ПОКУШАЈА...
НЕ ВРЕДИ! НИШТА СЕ НЕ ВИДИ! МОЖЕМО СЕ И МИ ИЗГУБИТИ!

ОХ, НОУНЕ! ТО ЈЕ СВЕ ЗБОГ МЕНЕ!
ЗАСАД НАМ НЕ ПРЕОСТАЈЕ ДРУГО НЕГО ДА СЕ НЕГДЕ СКЛОНИМО!

НАЈЗАД, У ОСВИТ ЗОРЕ, СВЕ СЕ СМИРИЛО...
САД МОЖЕМО КРЕНУТИ У ПОТРАГУ ЗА ТУНГОМ!

ИНСТИНКТ ЋЕ ТУНГУ, И ПОРЕД МО-ВУЛОВИХ ЧИНИ, ОДВЕСТИ У ЗАКЛОН! УЗ АРАМОВУ ПОМОЋ ЋЕМО ГА СИГУРНО НАЋИ!
7

АЛИ, ТЕК ШТО СУ КРЕНУЛИ У ПОТРАГУ...
МАМУТИ!!!

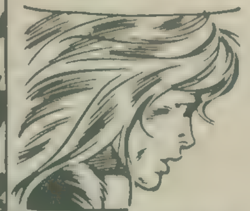

АЛИ, ГОСПОДАР МАМУТА ИХ ЈЕ СПАЗИО И ПОТЕРАО КРДО У ШУМУ...

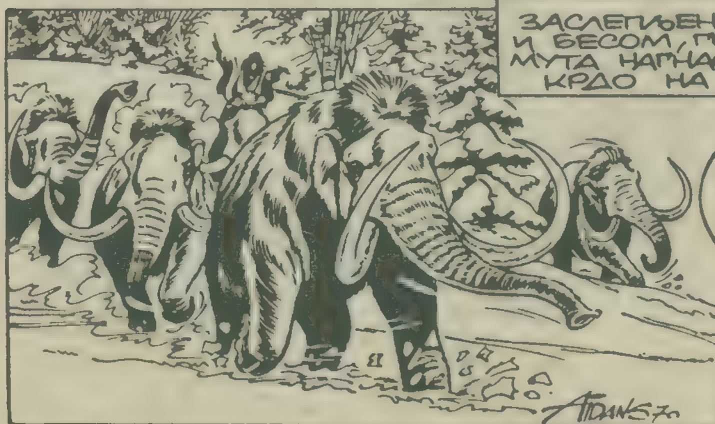

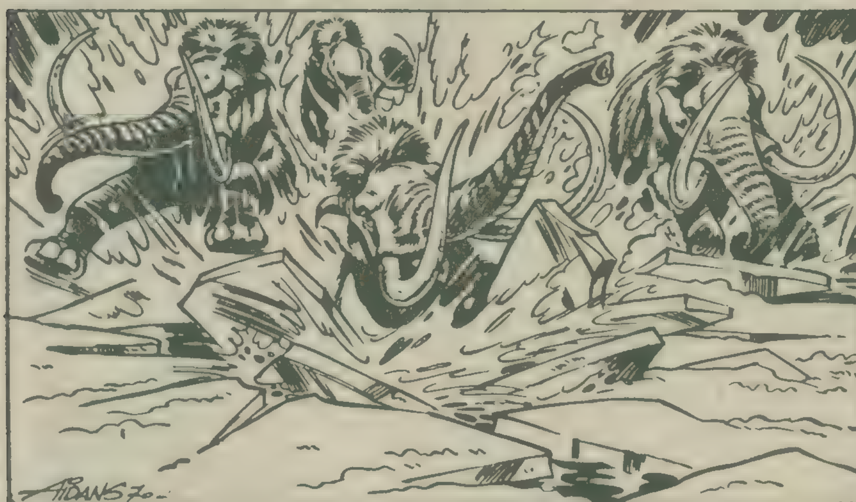
И ОНИ СУ СЕ ХРАБРО УПУТИЛИ ПРЕКО БЕЛОГ ПРОСТРАНСТВА. АЛИ...

ОГРОМАН БЛОК ЛЕДА ПУ-
КАО ЈЕ ПОД ТЕШКИМ
ТЕРЕТОМ...
БРЗО! МОРАМО ИМ УМА-
ЋИ!

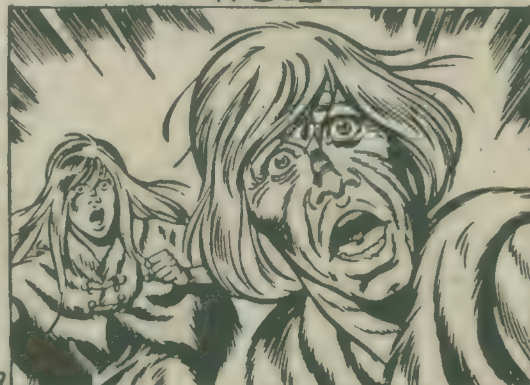

ЛЕД ЋЕ ИЗДРЖА-
ТИ НАШУ ТЕЖИНУ!
СТИЋИ ЋЕМО НА
ДРУГУ ОБАЛУ!

МОРАМО ОПКОЛИТИ
ЈЕЗЕРО, ДА НАМ ПО-
НОВО НЕ ПОБЕГНУ!

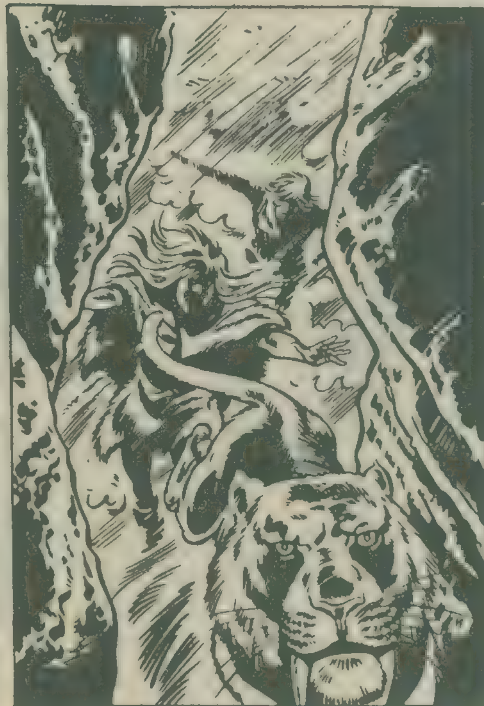

И ТАКО ЈЕ ГОСПОДАР МАМУТА РАС-
ПОРЕДИО КРДО ДУЖ ОБАЛЕ...

НЕЋЕМО СЕ ПРОБИТИ ДО ПЕЋИНА... НЕ-
МАМО ВИШЕ СНАГЕ...
САМО ХРАБ-
РО, ОХАМА! НЕМА ЈОШ МНОГО...

АЛИ ТОГ ЧАСА, ПОД ТЕЖИ-
НОМ ОГРОМНИХ ЖИВОТИЊА,
ГЛАНИНА ЈЕ ПОЧЕЛА ДА СЕ
ТРЕСЕ...

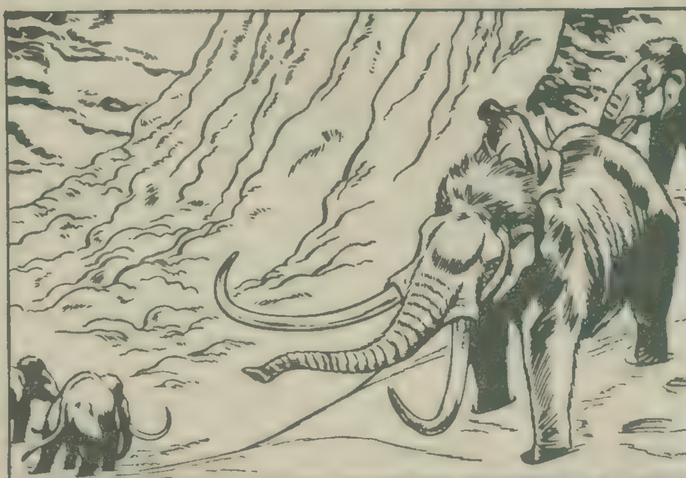

МО-ВУЛ И НЕКОЛИКО МАМУТА ПРЕЖИВЕЛИ СУ КАТАСТРОФУ...

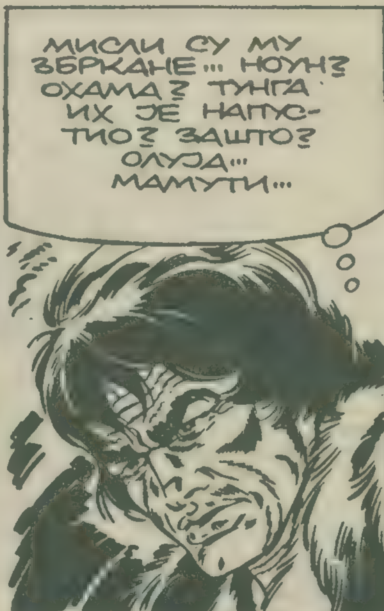

МЕЂУТИМ, НЕДАЛЕКО ОД ЊЕГА...

ТУНГА ЈЕ ИЗГУБИО СНАГУ! ШТА ЈЕ ТО С ЊИМ? ЗАШТО СУ МУ РУКЕ ВЕЗАНЕ?

МИСЛИ СУ МУ ЗБРКАНЕ... НОУН? ОХАМА? ТУНГА ИХ ЈЕ НАПУСТИО? ЗАШТО? ОЛУЈА... МАМУТИ...

ОХ... ГМУРА ЈЕ ОБУЗЕЛА СЛАБОСТ... ОН СЕ МОРА БОРИТИ... БО... РИ... ТИ...

ЗА ТО ВРЕМЕ...
НОУН ЈЕ ЗАСПАО ОД УМОРА, АЛИ ОХАМА СЕ НЕЋЕ ОДМАРАТИ... ИЋИ ЋЕ ДА ПОТРАЖИ ТУНГУ...

ОХАМА ЈЕ КРИВА ЗА СВЕ ШТО ЈЕ СНАШЛО ЊЕНЕ ПРИЈАТЕЉЕ! ОНА МОРА НЕШТО ДА УЧИНИ...

ЛАВИНА СЕ СРУШИЛА НА УЛАЗ, АЛИ ПЕЋИНА СЕ НАСТАВЉА У ГАЛЕРИЈУ...

... А ГАЛЕРИЈА ИМА ВЕЗЕ С ВЕЛИКОМ ПЕЋИНОМ! ОХАМА ЋЕ НАЋИ ИЗЛАЗ...

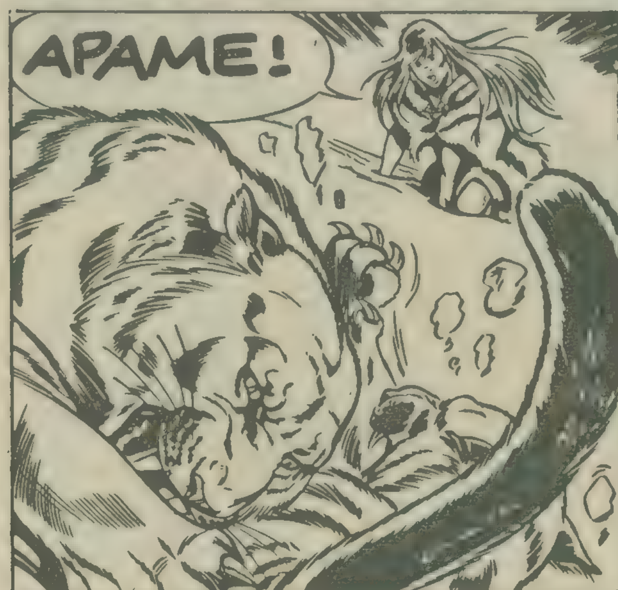

ЕТО! ПРОНАШЛА САМ ИЗЛАЗ, И ТО БЕЗ ВЕЛИКЕ МУКЕ!
11

А САД ОХАМА МОРА НАЋИ МАМУТЕ!

ГРРРР!

ГРРРР!
ОХ! ГОТОВА САМ!

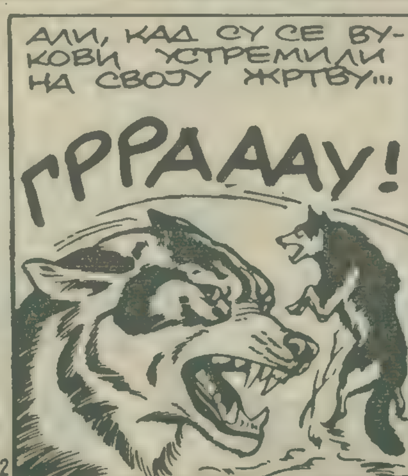

ЗВЕР СЕ БАЦИЛА...
АЛИ, ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ СТИГЛА ДО СВОГ ПЛЕНА, ДРУГА ЗВЕР ЈЕ ПОЛЕТЕЛА КРОЗ ВАЗДУХ...
© EDITIONS LOMBARD

АРАМЕ!

ПОСЛЕ КРАТКЕ БОРБЕ НА ЖИВОТ И СМРТ...
БЕЗ ТЕБЕ, АРАМЕ, НЕ БИ МЕ ВИШЕ БИЛО!

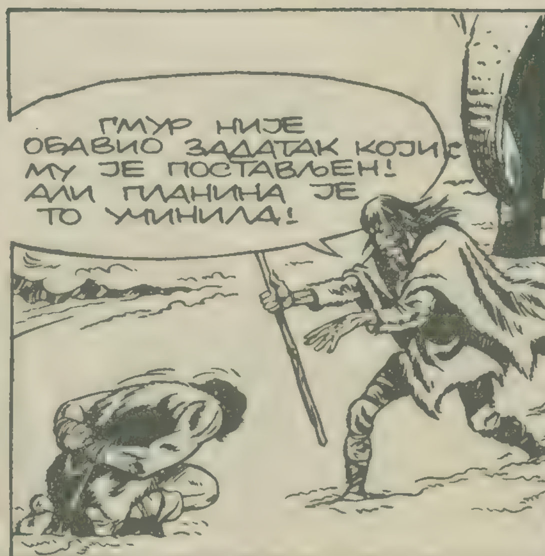

ОХАМА НЕ ЗНА ДА ЛИ ЈЕ АРАМА ПОСЛАО НОУН, ДА ЧУВА ОХАМУ ОД МАМУТА, АЛИ ЈЕ СТИГАО У ПРАВИ ЧАС!

ТОГ ИСТОГ ТРЕНУТКА...
ВУКОВИ!
12

АЛИ, КАД СУ СЕ ВУКОВИ УСТРЕМИЛИ НА СВОЈУ ЖРТВУ...
ГРРААУ!

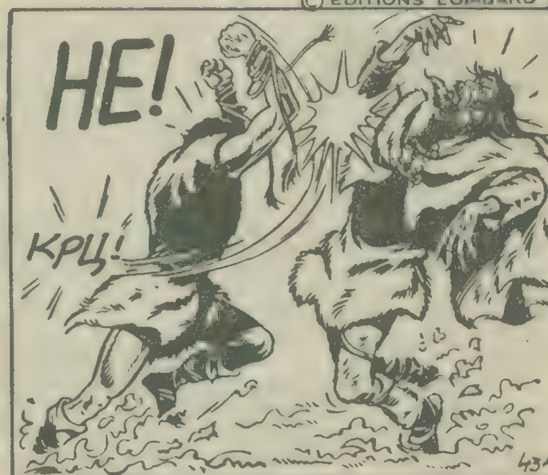

МО-ВУЛ!

ХА! ХА! ХА! ГЛЕ ХРАБРОГ РАТНИКА! ПРЕПУШТЕН НА МИЛОСТ И НЕМИЛОСТ ВУКОВИМА!

ГМУР НИЈЕ ОБАВИО ЗАДАТАК КОЈИ МУ ЈЕ ПОСТАВЉЕН! АЛИ ПЛАНИНА ЈЕ ТО УЧИНИЛА!

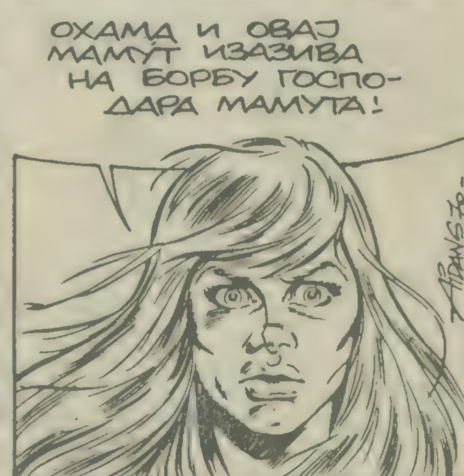

ТУНГИНИ ДРУГАРИ ЗАВРШИЛИ СУ ПОД СНЕЖНОМ ЛАВИНОМ! ТУНГА ЈЕ ЖИВ, АЛИ НЕЋЕ ЈОШ ДУГО...

ТАЈ ПОГЛЕД! ТЕ ОЧИ! НЕ! НЕ!

НЕ!
КРЦ!

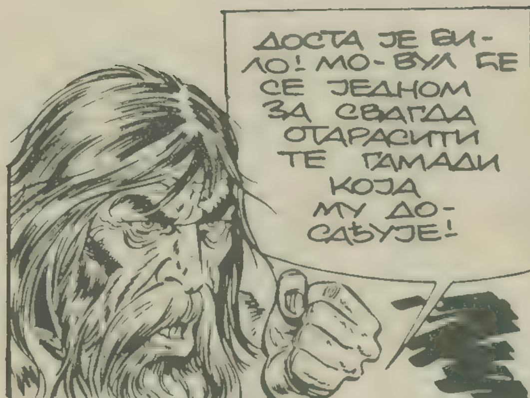

ПОДЛИ ШАКАЛЕ! ЗАЖАЛИЋЕШ ЗБОГ ОВОГА! МОЈ МАМУТ ЗГАЗИЋЕ ТЕ К'О БУБУ!

ОХАМА ЈЕ ДОШЛА ДА СПРЕЧИ МО-ВУЛА ДА УБИЈЕ ЊЕНОГ ПРИЈАТЕЉА!
ОХАМА!

ОХАМА И ОВАЈ МАМУТ ИЗАЗИВА НА БОРБУ ГОСПОДАРА МАМУТА!

СТАНИ, МО-ВУЛ!

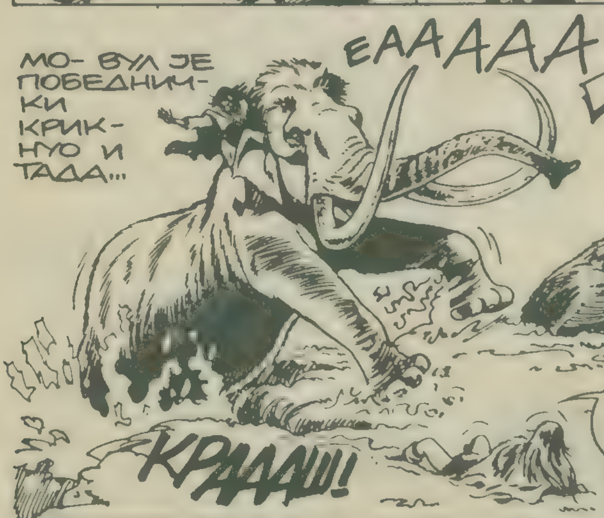

ХА! ХА! ХА! ХА!

ДОСТА ЈЕ БИЛО! МО-ВУЛ ЋЕ СЕ ЈЕДНОМ ЗА СВАГДА ОТАРАСИТИ ТЕ ГАМАДИ КОЈА МУ ДОСАЂУЈЕ!

НИШТА НИЈЕ МОГЛО ДА СПРЕЧИ СУКОБ ДИВОВА. ПОДСТИЦАНИ СВОЈИМ ЈАХАЧИМА, УПУСТИЛИ СУ СЕ У ОЧАЈНИЧКУ БОРБУ...

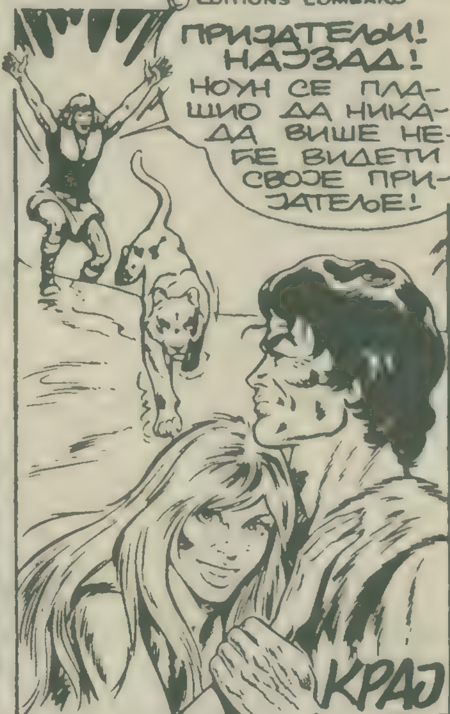

НЕ! ОХАМА НЕ МОЖЕ ДА СЕ МЕРИ СА МО-ВУЛОМ!

ВРЛО БРЗО, ЛУКАВИ ГОСПОДАР МАМУТА БИО ЈЕ У ПРЕДНОСТИ НАД СВОЈИМ ПРОТИВНИКОМ...
ОХАМА!

МО-ВУЛ ЈЕ ПОБЕДНИЧКИ КРИКНУО И ТАДА...
ЕАААAA
КРАААШ!

ХААААААА!
ПРОВАЛИЈА!

ОХАМА! ГОТОВО ЈЕ! МО-ВУЛ ЈЕ ПАО У АМБИС! НИШТА ВИШЕ НЕЋЕ РАЗДВОЈИТИ ТУНГУ И ОХАМУ!
EDITIONS LOMBARD

ПРИЈАТЕЉИ! НАЗАД!
НОУН СЕ ПЛАШИО ДА НИКАДА ВИШЕ НЕЋЕ ВИДЕТИ СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ!
КРАЈ

КАКО ИЗАБРАТИ ПОКЛОН?

ДОБРА ИГРАЧКА

Док размишљате коју бисте играчку купили неком детету, није наодмет сетити се савета педагога и психолога о томе шта је добра играчка. Она, пре свега, треба да одговара узрасту детета и да буде изазов за испробавање његових различитих способности. То значи да са њом може да ради шта жели а не да је само гледа. Јер, ако су правила за коришћење играчке сложенија него што дете одређених година може да схвати, оно ће добијати углавном грдње и забране одраслих зато што „не уме да се игра". А ако су дете и његове способности превазишли неку играчку, она ће изазивати само досаду.

Приликом избора играчака погледајте и да ли је она технички добро израђена. Јер, не вреди што је јефтинија кад јој одмах отпадну делови, кад од ње не може да се састави оно што је предвиђено, стално се руши... То ће код детета коме сте купили играчку изазивати смао љутњу.

Уверите се и да ли је играчка потпуно безбедна. То значи да се на њу не може посећи, да у њој нема ситних делова који могу да се прогутају, да јој не отпадну длачице, да може да се пере...

Сетите се и да играчка утиче на развијање осећаја за лепо па обратите пажњу на боју, облик, украсе и шаре који се на њој налазе, али и на „поруке" њеног изгледа. На пример:
да ли бити лепа заиста подразумева офарбану косу и укочен поглед испод дугих трепавица какав има већина лутака?

Ако не желите баш толико да размишљате при куповини играчака, добро би вам дошла нека налепница или обавештење на њој из кога бисте сазнали да ли је то добра играчка.

Управо због тога Савез друштава за васпитање и бригу о деци СР Србије и води акцију „Добра играчка". Оне играчке које по оцени жирија заслужују овај назив

требало би да добију и ознаке за свој квалитет. Ова акција има за циљ и да се играчка убудуће гледа као учило (што у ствари и јесте), а не као роба. Тиме би играчке биле ослобођене плаћања пореза и тако јефтиније.

И ове године Савез је (у сарадњи са Заводом за економику домаћинства) обавио посао око избора добре играчке. Стручни жири наградио је: грађевински материјал „Близанци", настао у Педагошкој служби Завода за школску опрему из Загреба (намењен различитим узрастима и направљен од савитљиве пластике), „Електропионир Е-182" „Механотехнике" из Изоле (за младе од десет до петнаест година и којим може да се уради сто шездесет огледа из области електрицитета и магнетизма) и на крају – гумени коњић „Пони" произвођача „Бисерке" из Загреба предвиђен за млађи узраст.

Додељена је и похвала за увоз квалитетне играчке Она је припала „Дувану" за увоз „Фабуланда" смишљеног и направљеног у фабрици ЛЕГО из Данске.

Слободанка Лазаревић

Илустровао: Растко Ћирић

Забавникова радионица – „МУВАЛИШТЕ”

СИТНА ПИСМА ПУТУЈУ ДА СЕ С ВАМА РУКУЈУ

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Од многобројних писама које су нам „радионичари” упутили у жељи да помогну нашој (не)срећно заљубљеној читатељки одабрали смо два. Али, у међувремену смо добили и нова питања – радионичари, помагајте!

Ћао, ја сам Јелена и живим у Новом Саду. Желела бих да помогнем вашој читатељки из Загреба.

1. Наравно да није рано да се забављаш. И мени је 12 година и имам дечка који је четири године старији од мене.

2. Не знаш како да га „збариш”? Немој да журиш. Када си са њим у друштву, само ћути, гледај га онако испод ока и пажљиво слушај сваку његову реч. Када те погледа, обавезно се насмеши. Ваљда ће једном омекшати.

Желим ти много среће и успеха!

3. Никад немој веровати трачевима који круже. Провери сама у кога је заљубљен.

Ево и писма мало старије читатељке.

„1. Ја имам млађу сестру (13 година) која се такође забавља. Свакако, не као ја (18 година) јер сваки узраст има свој начин забављања. Зато и мислим да није рано, биће то изласци у биоскоп, посластичарницу, заједнички одласци на рођендан, шетње парком...

2. Не треба да срљаш и шаљеш му цедуљице и поздраве преко другарица, прво се увери сама. Не слушај друге у кога је заљубљен и да ли га занимаш.

Како? Једноставно! Претпоставимо да се познајете (ако не, увек има заједничких другова), посуди неки уџбеник па се онда на задњем часу изгуби с његовом књигом. Онда га позовеш телефоном и извиниш се па му понудиш да се нађете како би му вратила књигу. (Нека то буде петак, знаш већ зашто).

3. Кад чешће будеш са њим у друштву, кад га случајно сретнеш, (или, пак, намерно), видећеш какав је.

П. С. Надам се да сам бар мало помогла јер и ја сам имала 12 година и била заљубљена, чешће безнадежно него срећно. Пуно поздрава свима.

Сања Пејић, Залужани”.

Захваљујемо Сањи и Јелени у име наше читатељке, као и свима који су нам послали писма са мање-више истим ставовима и саветима.

Телефон је зазвонио...

Пошто верујемо да су „радионичари” најбољи саветодавци, одлучили смо да вас поново позовемо у помоћ. Овога пута невоља је прилично велика, али се надамо да ћемо је успешно савладати.

„Ћао, МУВАЛИШТЕ, имам велику муку. Заљубила сам се у једног дечка. Тип је супер. (Има 13 година а ја 12). Написала сам му писмо и питала га хоће ли да крене са мном, а он ме назове (дала сам му број телефона) и каже ми да је заузет. То значи да има другу. Кад сам то чула, само што нисам умрла. Морала сам узети аспирин (немојте мислити да лажем – стварно сам попила аспирин).

И добро, он има другу, а ја сам и даље заљубљена у њега. Кад га видим, само га поздравим, а хтела бих да разговарам, да се дружимо. Да га позовем, немам храбрости (не знам шта да му кажем). Кад год неко назове, мислим да је он, али узалуд. Мислим само кад ће ми рећи нешто друго осим „Ћао!”

А сад питања:

1. Како да га освојим и да он прекине ту везу са другом?

2. Како да му поново приђем?

3. Шта мислите о њему а шта о мени?

4. Шта даље да радим?

Надам се да је „Мувалиште” фер и да ћете објавити моје писмо. Чекаћу одговоре.

Сања – Осијек

Драга Сања,

Као што си и сама приметила, аспирин баш и није делотворан: нити те је решио муке, нити си се после њега боље осећала. Због тога ти препоручујемо да и даље „пијеш” **само** „Забавник” и „Радионицу”, сваки пут кад ти се учини да немаш пријатеља и да је твоја невоља највећа и нерешива. А да ова препорука није само фраза за утеху видећеш већ кроз неколико бројева.

Н. М.

ЗА ОНЕ КОЈИ ЗБОГ СПОРОСТИ НИСУ ДИПЛОМИРАЛИ У МУВАЛИШТУ

На жалост, стигло нам је много писама кад смо већ објавили списак добитника диплома. Жао нам је што неки заиста сјајни одговори нису ушли у конкуренцију.

Једини радионичар коме морамо да уважимо кашњење је, Daniel Geraskov, Barbaross str. 43, 4050 M. Gladbach 1 јер је његово писмо путовало чак из СР Немачке. Е, па, Даниеле – честитамо и добродошао међу дипломце „Мувалишта”.

Свима осталима, ако је за утеху: били сте сјајни, али спори. Надамо се да нисте такви и у љубави.

Графити 89.

НАШ ИЗБОР ПРИСПЕЛИХ ГРАФИТА

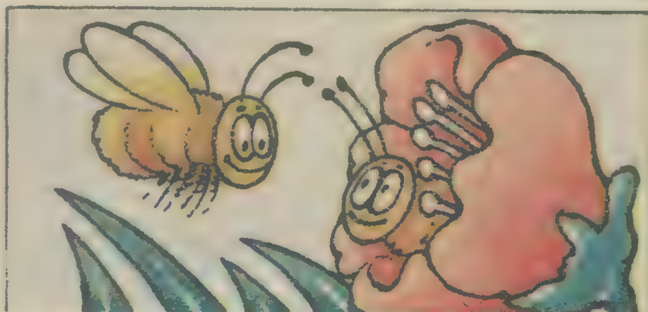
1. Најсрећније су пчеле: њима је сваки месец „медени“!
Ружица Анталић, Нови Сланкамен

2. Параноици су људи који немају пара!
Стевица Шашић, Апатин

3. Разлика између слона и муве је у томе што слона никада нећете наћи у супи.
Биљана Живковић, Београд

4. Јабука је за физичаре свето дрво!
Томислав Сајал, Бела Црква

5. Нема разлике између робота и човека – обојица добро раде кад се подмажу!
Златко Леви, Сарајево

СЕДАМ „ЗАБАВНИКОВИХ“ ПИТАЊА:

1. Ко је највећи грешник?
2. Ко је опасан, а ко безопасан?
3. Шта је најважније што не треба пропустити у животу?
4. Шта је шашаво?
5. Који је „спортски“ графит најбољи?
6. Ко је најдовитљивији?
7. Која је разлика између епрувете и инкубатора?

Одговоре на ова питања (још увек највише ценимо „откачене“, „духовите“ и „генијалне“ одговоре-графите) шаљите и даље на адресу „ОЗОН“-а: РАДИО-БЕОГРАД 202, Хиландарска 2, за „ОЗОН“ – Графити '89, 11000 БЕОГРАД!

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Истините приче са Дивљег запада

ЗЛАТО ЗА БУДАЛЕ

Кад се Ђаволски Сем појавио с грумењем своје руде, у граду Бакру завладало је узбуђење. А онда су се умешали Индијанци...

Градић Блаф, у америчкој држави Јути, изгледао је напуштен. Опустелим улицама завијао је ветар ковитлајући песак и подижући у небо црвенкасту прашину.

Када су се с треском отворила врата једине трговине мешовитом робом, власник се уплашен пренуо. На улазу је стајао онижи човек с плавом марамом преко лица. Није, ваљда, пљачка, помислио је трговац.

Непознати је, међутим, затворио врата за собом, отресао песак и прашину с одела, а онда, скидајући мараму, проговорио:

– Баш пасје време. Једва сам жив стигао у град.

Представио се уз осмех.

– Зову ме Ђаволски Семи. Однедавно сам у вашем крају. Сада ми је потребно доста робе.

Газда је одахнуо и пошао да услужи муштерију.

Гомила купљених ствари је расла. А када је списак исцрпљен, Семи је извукао из џепа врећицу за дуван, одвезао врпцу и на тезгу изручио неколико жутих груменова величине ораха.

– Узмите колико треба – рекао је власнику радње.

Трговац је био запањен. Узео је један грумен загледајући га са свих страна. До сада није продавао злато, јер га у овом крају није ни било. Ипак, испод тезге је брзо нашао табелу која је показивала како се вреднује злато. Измерио је грумење и трговина је била закључена.

Ђаволски Семи је потрпао робу у неколико џакова, пречувши, при том, газдино питање: Где је нашао ово богатство? Ставио је преко лица плаву мараму и нестао у олуји која је и даље беснела.

Киселина открива истину

Предвече, када је ветар стао, продавница је била препуна радозналаца. Ни најстарији становници Блафа нису упамтили када су последњи пут видели овакво грумење злата. Стајало је на тезги, пред њима, свако је могао да га гледа, па и опипа.

Задовољни трговац управо се спремао да затвори радњу када је ушао старац који је, као младић, безуспешно трагао за златом у Калифорнији. Узео је грумен и сумњичаво завртео главом:

– Имаш ли мало сумпорне киселине? – упитао је трговца. Овај је климнуо главом и пожурио у магацин.

Старац је пажљиво кануо кап-две на грумен који се мало задимио и на том месту одмах изгубио сјај.

– То сам и мислио – гунђао је старац – Преварант. Ово јесте злато, али за будале. Обичан пирит гвожђа.

Трговац је био очајан. Шта да ради? Да крене за Ђаволским Семијем, нема сврхе. Није знао ни одакле је дошао ни куда је отишао, а ветар је избрисао трагове.

И док су те вечери у трговини падале шале на рачун трговчеве наивности, Ђаволски Семи је јахао ка своме налазишту које се налазило само дан јахања од Блафа. Размишљао је о себи. До пре неколико месеци био је обичан фармер у Индијани. Тада је чуо да у Новом Мексику, дуж реке Сан Хуан, и то само на западној страни има злата. Решио је да окуша срећу. Узео је мапу и кренуо.

Као и све новајлије, брзо се изгубио у дивљини. Лутао је покушавајући да се снађе. А када се уморио схватио је да се нашао на некој узвишици северно од реке Ком Риџ. Ко зна где ли је била река Сан Хуан. Па шта, помислио је Семи. Могу и овде да тражим злато. Доста ми је лутања.

Да је ико могао да чује Семијево гласно размишљање, рекао би му да узалуд губи време. Овде људи никад нису нашли ни грам злата. Али, Семи је био сам. На узвишици је подигао логор.

Ускоро су почели да га посећују Индијанци. Тражили су дуван и храну. Једнога дана, док су били у посети код Семија око њега су почели да се дижу мали циклони ветра такозване пустињске пијавице, и да круже око новопеченог трагача за златом.

Индијанци су устукнули од страха узвикујући ужаснути:

– То је ђаволска магија... Ђаволска... Ти си... Ђаволски Семи...

То је оно право!

Једнога поподнева, после неколико недеља узалудног трагања, Семи је нашао жут грумен у шљунковитом наносу реке. Обрисао га је и грумен је засијао пуним сјајем. Убрзо је имао 60 таквих комада. Пажљиво их је закопао у близини логора стрепећи да га неко не опљачка.

Враћајући се из продавнице у Блафу задовољно се смешкао ако и даље буде имао среће, моћи ће ускоро да купи највећу и најлепшу фарму у Индијани. Није ни слутио да је грумење које је дао трговцу само сјајни, безвредни пирит.

То ће схватити тек недељу дана касније када су у његов логор ујахала тројица незнанаца. За разлику од Семија, ово су били искусни трагачи за златом. Ишли су на југ, према Плавој планини. Семи их је задржао да се мало одморе у његовом логору. Реч по реч, и он им исприча како и сам тражи злато. Људи су се насмејали. Пре пет година и они су покушали баш ту где и Семи, али нису нашли ништа сем лажног злата.

– Лажног злата? – узнемирио се Семи и одмах отишао да донесе један грумен.

– Проверите, молим вас, да ли је право?

– Одмах ћемо то утврдити – рекао је један од трагача и из вреће извадио бочицу киселине.

Ускоро је Семи гледао како његово злато тамни.

– Пирит гвожђа, како сам и мислио – рекао је трагач.

Те ноћи Семи није заспао. Не само што је испао глуп, већ је преварио и трговца у Блафу. Када су одлазили, трагачи су му поклонили бочицу с киселином. Устао је, и ископао све своје злато и грозничаво почео да га проверава. Грумен по грумен. Више од половине грумења није потамнело. Значи, овде, ипак, има злата!

Срећа у несрећи

Семи се грозничаво бацио на трагање а његово богатство расло је из дана у дан.

Трговац из Блафа доконо је кроз излог посматрао прве пахуљице снега када је на вратима своје радње угледао Ђаволског Семија.

– Зар опет?! – узвикнуо је бесно. – Једном си успео да ме превариш, али више...

Семи му је све потанко објаснио. Трговац је извадио киселину да провери Семијеву причу. Овога пута на тезги је лежало право злато.

У граду је опет завладало узбуђење. Где ли га је открио? Зар је могуће да је ту негде, у близини?

Када се Семи вратио у логор, чекало га је изненађење. Нестао је сав пирит који је нашо. Открио је трагове индијанских мокасина. Право скровиште, срећом, нису открили.

Неколико дана касније код трговца у Блафу појавила су се два Индијанца. Спустили су на тезгу шаку златног грумења. Пирит, установио је трговац.

– Ово је безвредно – рекао им је. – Да ли сте га добили од Ђаволског Семија?

– Безвредно? – прогунђали су разочарано Индијанци и, без речи, изашли из радње љутито залупивши вратима...

Семи је управо сео да предахне кад је одјекнуо пуцањ. Осетио је јак бол у бутини и брзо се бацио на земљу. У последњем тренутку. Следећи меци ударили су тачно у стену на којој се одмарао. Брзо је допузао до шатора и узео пушку. Никада је раније није употребио. Сада ће морати да брани голи живот.

У сенци дрвета угледао је једног нападача. Неспретно је нанишанио, зажмурио и притиснуо обарач. Када је отворио очи, видео је како човек посрће и пада лицем према земљи. Био је то један од двојице Индијанаца који су покупили пирит.

Семи се једва одвукао до скровишта с благом, покупио вреће и кренуо према коњу. Меци су и даље звиждали око њега. Тетурајући под теретом насумице је испалио хитац у ваздух. Тек да покаже да је спреман да се брани. Немало се изненадио када је са оближњег дрвета треснуло тело другог Индијанца.

Целе ноћи је Семи бежао према Блафу. Нога га је ужасно болела а хладноћа продирала до костију. Споро је напредовао кроз дубоки снег. Када је, најзад, био надомак градића, почела је снежна олуја. Више није имао снаге. Срушио се с коња...

У Блаф је ушао претоварен коњ без јахача. Људи су знали да је страдао негде у олуји и кренули да га траже. Убрзо су га нашли, препознали и однели право код трговца. Повели су и коња са врећама на њему.

Семију су очистили рану, угрејали га и он је најзад дошао себи. Иако је рана била веома тешка, опорављао се. У знак захвалности што га је неговао, трговцу је поклонио врећу злата, чак му је одао тајну и описао налазиште.

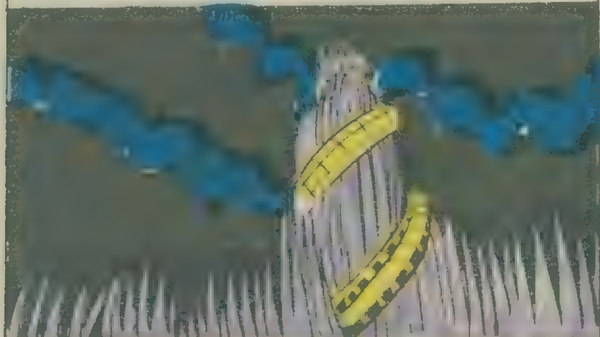
– Зар код оног стења? – ишчуђавао се трговац. – Коме би пало на памет да ту тражи злато!

– Е, мени је пало! – рекао је Семи. – Више ми не треба. Имам га довољно за фарму у Индијани.

Тог пролећа трговац је продао радњу и кренуо на назначено место. Пуне две године узалуд је тражио злато. Све што је извадио из речног шљунка био је пирит. Ни један једини прави грумен.

Кен Антони

ХИ-МЕН И ГОСПОДАРИ СВЕМИРА

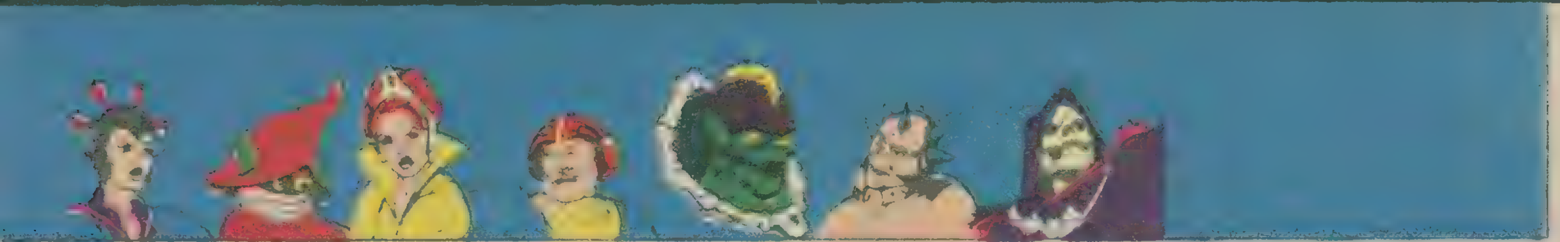

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: ХОРДА СТИЖЕ

КАРИЈЕРЕ:

БЕЗОБРАЗНО ЗЕЛЕНО

НОВИ ПОЧЕТАК

Окупили смо се 1981. Крајем исте године први пут смо изашли у јавност са компилацијском плочом „АРА", у друштву најквалитетнијих нових група. Први албум изашао нам је почетком 1984. а продуцент је био Бајага. Тада је свирао у „Рибљој чорби" и са њима смо се у то време лепо дружили. Из тог времена остале су нам песме „Бежим низ улицу" и „Дираш ме" које ћемо и сада свирати на концертима. По изласку прве плоче неки од нас отишли су у војску, група је често мењала чланове и полако се гасила. Одсвирали смо тридесетак концерата поводом прве плоче, међутим, полако је почела криза и људима је новац постао много важнији него раније. И чим су паре улетеле у музику, што није добро, група се угасила. Али, није се угасила музика у мојој глави. Ја сам у међувремену писао песме и покушавао да окупим групу. Неке од тих песама нашле су се на два соло албума Дејана Цукића. А онда је опет дошао Ђиђи, први бубњар групе „Безобразно зелено", и два нова клинца, певач Весели и гитариста Иван. Прво смо се дружили, онда смо осетили да можемо да направимо групу и последњих годину и по дана провели смо припремајући ову плочу.

Може се рећи да је ово нови почетак групе. Свирате чвршћи рокенрол а ту је и пар балада. Шта ти од тога више одговара?

– Те две баладе, „Летње вече" и „Деца с Месеца", компоновао је наш стари гитариста Илке а брже ствари су моје. Мислим да то довољно говори шта више осећам.

Пошто си годинама седео код куће и писао нове песме, логично је било очекивати да ћеш се појавити са гомилом материјала. А на овој плочи нашле су се две обраде „Boby Brown" Френка Запе и „Ballrom blitz", или „Дивље дете" како си ти препевао, групе Sweet?

– Те две песме волим јако су толико различите. Запа је врло озбиљан а „Sweet" сви прихватају као тинејџерску групу. Почетком седамдесе-

Београдска група „Безобразно зелено" давно се појавила на домаћој сцени, још у доба новог таласа. Из тог времена остало је у сећању њихово панкерско уверење и лепа, за њихов стил тада неочекивана балада „Дираш ме." После пуно година ево их опет са другим албумом „Неонске банке." Променили су се неки музичари, променио се стил музике, али је име остало исто. О новом и старом говори њихов бас-гитариста и шеф Васа Зелени

КУДА ДАЉЕ?

● Они који површно прате струјања на светској рок сцени склони су да закључе да се музика врти укруг и да нико не доноси ништа ново. Наравно, мирно море испод површине увек крије изненађења. Добрих и свежих група има довољно, само се не налазе увек на насловним странама магазина и на првим местима топ листа.

Један од таквих аутора је прогелави чудак Мат Џонсон а његова група носи необичан назив „The The". Последњи албум ове групе „Mind Bomb" недавно се појавио код нас и права је потврда да изузетно провокативну музику, која измиче класичним жанровима, праве управо људи из сенке. Створивши необичну атмос-

тих ја сам био клинац од 11 година. Тада сам у Амстердаму први пут био на великом концерту и то баш групе „Sweet.” То ме потпуно померило. Они су се на бину попели мотоциклима, имали су чизме са високим потпетицама, одећу дречавих боја, страшан лајт шоу, пуно дима, прави шок. И кад слушам ту песму, она ме враћа у то време. Иначе, брзи ритам волим. А Запа је ту зато што сам се за његову песму последњих година веома везао. Она има духовит текст, лепу, једноставну и певљиву мелодију коју смо ми мало окренули и направили своју верзију. Такве песме волим да свирам. Уместо да на концерту свирам „Satisfaction”, боље да свирам своје верзије песама које су ми драге.

Да ли си, пре него што си снимио своју плочу, радио за друге, пошто ниси имао своју групу, или сматраш да је изазов радити са пријатељима и измењивати идеје?

– На рад са Дејаном Цукићем не гледам као да сам био човек са стране који је дао песме и тако завршио посао. Ми се дружимо и песме смо радили заједнички. Једноставно, измењивали смо идеје. Тако је и Дејан помогао на овој плочи, није био само као певач пратећих вокала. Текстове који су се нашли на Дејановој плочи писао сам свим срцем, као за себе, сматрам да је препев песме Битлса „Заједно” најбољи текст који сам икад написао.

Шта те је више мотивисало да пишеш песме – за плочу или си желео да их свираш уживо?

– Ове песме највише долазе до изражаја на бини. Плоча је мртва ствар, студио је просторија која убија енергију и оне су прављене за бину и људе који ће их тамо слушати.

– Група се, како си рекао, својевремено угасила зато што је дошло лоше време за музику и зато што је било тешко снимити плочу. Шта се данас догађа?

– Данас је исто тако тешко доћи до плоче, малтене немогуће. Дискографске куће све теже улажу новац у рокенрол групе. Нико са нама не жели да ризикује јер је рок музика постала неисплатива.

– Да ли вас је публика заборавила после толико времена?

– Нисам кренуо од тога да ме неко памти, хоћу да скренем пажњу новим песмама. Старо име задржали смо само због тога што нам је прилично свеједно како ћемо се звати. Поред тога, сасвим је логично што свирамо доста другачију музику него пре десет година. Ми смо се изменили, другачије размишљамо и то се одражава и на музику. Глупо би било да исту ствар свирамо све време, као што ће, уосталом и бити и убудуће. Ја сам за све ове године чекања схватио само то да ми је музика најбитнија. Оног тренутка када сам видео свој пут и на њему путоказ на коме пише музика, запоставио сам много других ствари и кренуо у том правцу.

– Значи, једва чекаш да се попнеш на бину?

– Наравно, и спремни смо да дођемо и у најмање место у нашој земљи јер ће тек тако снимање ове плоче добити свој смисао.

П. Ј.

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

LOVE SONG

Whenever I'm alone with you
you make me feel like I am home again
whenever I'm alone with you
you make me feel like I am whole again
whenever I'm alone with you
you make me feel leik I am young again
whenever I'm alone with you
you make me feel like I am fun again
however far away I will always love you
however long I stay I will always love you
whatever words I say I will always love you
whenever I'm alone with you
you make me feel liek Iam free again
whenever I'm alone witl you
you make me feel like I am clean again
I will always love you

Текст и музика: **The Cure**

ЉУБАВНА ПЕСМА

Кад год сам са тобом сам
осећам као да сам опет код куће
кад год сам са тобом сам
осећам као да сам поново потпун
кад год сам са тобом сам
осећам као да сам опет млад
кад год сам са тобом сам
осећам као да сам поново радостан
колико год да сам далеко
увек ћу те волети
колико год да останем увек
ћу те волети
шта год рекао увек ћу те волети
кад год сам са тобом сам
осећам као да сам поново слободан
кад год сам са тобом сам
осећам као да сам поново чист
увек ћу те волети.

Изводи: **The Cure**

феру и спајајући модерну технологију са оним што историја рокенрола нуди, они су направили једну од највреднијих плоча ове године. Охрабрујуће је што су се домаћи уредници, склони да објављују плоче за које су сигурни да ће се добро продавати, одлучили да издају управо овај албум. Он не нуди само забаву већ показује у ком правцу би савремена музика требало да се креће. Иначе, ово је трећи албум који Мат Џонсон издаје под именом „The The” а са њим су свирали гитариста Џони Мар, раније је био у групи „The Smiths”, басиста Џејмс Елер и бубњар Дејвид Палмер. У песми „Kingdom of rain” као гост појављује се певачица Шинед О'Конор.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Никако не бих волео да поново имам осамнаест година. Не желим опет да потрошим четири године на припремање плоче, па да ме после толиког рада неки новинар пита која ми је омиљена боја чарапа. И не желим да се моја музика спушта на тако низак ниво. Јер данас изгледа као да музику стварају људи који с њом немају ама баш никакве везе”.

Курт Смит
(Tears For Fears)

Пише: Елизабета Лукић

ХОРОСКОП ЗА МЛАДЕ

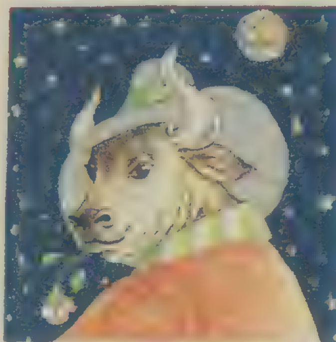
Од 22. до 28. децембра

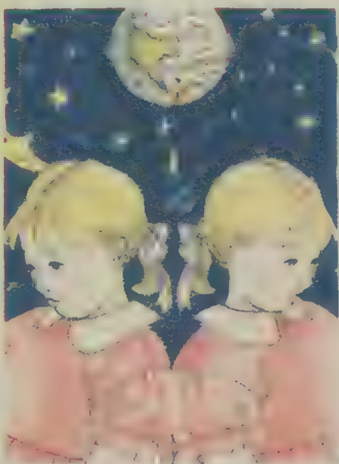
ОВАН (21. 3 – 20. 4)

Често знаш нагло да донесеш одлуку што ти ствара непотребне невоље, зато 22. избегавај било какве препирке и сукобе са наставницима и друговима у школи. Биће то лош дан. Имаћеш лепо поподне 27. очекују те пријатни тренуци у друштву симпатије. Настој да не улазиш у било какве расправе са родитељима. нећеш ништа постићи. Твој срећан број је 4

БИК (21. 4 – 20. 5)

Имаш оригиналне идеје на којима би другови могли да ти позавиде. Покушај да се мало обуздаш. 23. можеш да изазовеш велике невоље својим играријама. Симпатија ти спрема изненађење. вероватно добру забаву. Неразумевање родитеља поквариће ти расположење 25. пре подне. али немој да им то узмеш за зло

БЛИЗАНЦИ (21. 5 – 21. 6)

Засметаће ти понашање симпатије. Покушаћеш да јој забраниш да се виђа са пријатељима јер ће ти се неко од њих учинити сумњив. Немој да претерујеш. твоје сумње су безразложне. У школи неће бити нимало ружичасто. Зато покушај да се ове недеље не играш као обично. можеш да изазовеш невољу из које нећеш моћи лако да се извучеш. Посебно лош дан имаћеш 28. децембра. Чувај се. можеш да повредиш руку

РАК (22. 6 – 22. 7)

Имаш сјајне услове да се приближиш особама супротног пола. Лако ћеш успоставити везу са особом која ти се допада и помирити се са својом симпатијом. Уосталом. рођени у знаку Рака стално се враћају старим љубавима. У школи ћеш имати сјајан дан 23. па можеш да поправиш неку оцену. Могућ сукоб са родитељима

ЛАВ (23. 7 – 23. 88)

Двадесет другог почиње сјајан период. У школи ће кренути набоље. одједном ћеш са много труда постизати сјајне резултате. Постоји могућност за мале свађе са родитељима 23. и 24. Не би било пожељно да их убеђујеш у своју невиност јер то може само да погорша стања. Изузетно лепе тренутке са симпатијом имаћеш 27. То је прави дан за заказивање првог састанка

ДЕВИЦА (24. 8 – 22. 9)

Таленат за говорништво помоћи ће ти да лакше успоставиш везу са једном Водолијом која ће бити одушевљена твојом причом. Критичан дан у кући биће 25. лако може да се догоди да због непажње разбијеш неки предмет и наљутиш родитеље. У школи ће све бити сјајно. али избегавај да задиркујеш другове. неко би могао озбиљно да се наљути

ВАГА (23. 9 – 22. 10)

Односи са родитељима од једном ће се променити на боље. неће ти више пригова рати због и најмање ситнице. Осећаш се одлично јер ти много значи да си са њима у добрим односима. У школи ће све ићи лако. моћи ћеш да се докажеш и у предметима који ти обично праве невоље. Могућа је свађица са симпатијом 23. зато немој да истерујеш мак на конац. Мрзовоља може да ти поквари расположење 27 и 28

ШКОРПИОН (23. 10 – 22. 11)

Вероватно ћеш бити у дилеми како да унесеш освежење у свој љубавни живот. међутим. ниједна идеја неће ти изгледати довољно добра. Звезде ти нису наклоњене. па нећеш имати много среће. Што се новца тиче. лош дан је 25. стога избегавај непотребне трошкове. можеш да останеш без динара. У школи ће све бити у реду. твој таленат за природне науке доћи ће до изражаја

СТРЕЛАЦ (23. 11 – 21. 12)

Наставља се сјајно време за поправљање оцена или одговарање. Лепо ћеш се забављати са особама супротног пола. неко ће можда пожелети да те освоји. Пријаће ти њена наклоност јер заиста заслужује пажњу. Изненада 27. добићеш већу своту новца.

ЈАРАЦ (22. 12 – 20. 1)

У твоје сазвежђе 22. улази Сунце што ће донети добре промене на свим пољима. Посебно лепи дани биће 22. и 23. моћи ћеш сјајно да се забављаш, све ће изгледати лакше и једноставније него обично. Мале невоље у кући (вероватно са старијим особама) могу да те онерасположе 25. Немој сувише да се обазиреш на приговарања

ВОДОЛИЈА (21. 1 – 19. 2)

Неповољан дан у школи имаћеш 23. зато нипошто немој да заборавиш да се припремиш. У противном можеш да зарадиш лошу оцену. Љубавни догађаји окупираће те 26. и 27. изгубићеш осећај за време, а то може да донесе додатне непријатности. Понеси сат са собом. Покушаћеш некако да поправиш лошу материјалну ситуацију што ти неће тако лако поћи за руком. Мало више стрпљења неће бити наодмет

РИБЕ (20. 2 – 20. 3)

Мала незадовољства испуниће ти овај период. Нећеш моћи здушно да се посветиш раду. Потруди се више и све ће изгледати много лакше већ 23. Тада почиње право време и за поправљање лоше оцене. Твоји љубавни снови и даље ће остати мала тајна неће бити прилике да нешто промениш. Искористи добре вибрације звезда за дружење јер можеш да упознаш занимљиву особу

Илустровала: Драгана Јовић

ЗНАК / ПРЕДМЕТИ	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
МАТЕРЊИ ЈЕЗИК	○	△	□	☆	□	☆	△	□	○	☆	□	△
МАТЕМАТИКА и сродне науке	△	□	△	○	☆	□	□	☆	△	□	△	□
СТРАНИ ЈЕЗИК	□	☆	○	△	□	△	☆	○	□	△	☆	□
УМЕТНОСТ (ликовна, муз.)	△	□	☆	□	△	○	□	△	☆	○	□	☆
ИСТОРИЈА	☆	○	□	△	☆	□	☆	□	○	□	☆	△
ГЕОГРАФИЈА	□	☆	○	□	□	△	□	☆	□	△	□	○
ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ	△	□	△	☆	○	□	△	○	☆	□	△	☆
БИОЛОГИЈА	△	○	☆	□	△	☆	○	☆	○	△	□	△
ФИЗИКА	□	△	○	☆	□	△	☆	○	□	○	☆	□
ХЕМИЈА	△	○	□	△	☆	○	□	□	○	☆	□	△
ТЕХНИЧКЕ НАУКЕ	□	△	○	□	☆	□	△	☆	□	☆	△	□

☆ – одлично □ – врло добро △ – добро ○ – задовољава x – не задовољава

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

Уређује др Зоран Живковић

БОБ ШО

УГОВОР

Хилоуин је, што је тише могао, притворио врата за собом, али је звоно изнад улаза јасно најавило његов долазак. У подрумској просторији никог није затекао. Од врата са завесом од древних перлица и дугачке полице у којој су уредно били сложени регистри одвајала га је висока тезга од црног масивног дрвета

Ово ми баш и не изгледа као место вечног блаженства, помислио је Хилоуин али претпостављам да је намерно тако смишљено да би споља деловало што неугледније и да не би изазивало непотребну сумњу у овом делу града. Пошто се нико није појављивао, Хилоуин је одлучно куцнуо по тезги. Завеса од перлица се заљуљала и иза ње се појавио омањи човек средњих година, могло би се рећи пријатно ружњикавог лица. Приближавао се с осмехом на лицу, а када је дошао до тезге лако се наклонио

– Добар дан, господине! – без обзира на његов беспрекорни изговор јасно је било да је странац. – Шта могу да учиним за вас?

– Господин Зурек?

– Тако ми свих грехова – пропратио је свој одговор смехом, очигледно задовољан досетком

– Зовем се Хилоуин и близак сам пријатељ Џорџа Лоримера. Од њега сам скоро добио писмо са најбољим препорукама за вас. Вероватно се сећате да сте пре шест месеци ви и Џорџ обавили један занимљив послић?

– Џорџ Лоример? – Зурек се на трен замислио. – Наравно да се сећам! Склопили смо уговор о шест тајних поседа у Северним водама и једну занимљиву дозволу. Можда делује сасвим обично,али није ни важно, зар не?

– Ја само знам да је он презадовољан

– Претпостављам да бисте и ви желели сличан посао? – Зурек га је проматрао испитивачки.

Хилоуину је било јасно да сад треба да пређе на ствар. Почео је нервозно да гута пљувачку

– Могло би се рећи да желим – успео је да промрмља.

Зуреку је у тренутку нестао осмех с лица. Наборао је чело

– Сумњам да с вама можемо да уговоримо било какав посао – коначно је рекао прилично строго.

– Ово је заиста нечувено – Хилоуин није могао да сакрије бес. – А ја сам мислио да ћете на све могуће начине настојати да ме придобијете, да ћете ми нудити куле и градове само да пристанем. Уосталом ја нисам дошао да разговарам с вама о берзанским акцијама, ја вам нудим своју бесмртну душу! Како сте могли да уговорите посао с Лоримером? Па зар његова душа није иста као моја?

Зурек је одмахивао главом.

– Господин Лоример је млад човек пред којим је дуг живот. Уз то, имао је све добре особине. Једном речи, у случају господина Лоримера било је јасно да би, без обзира на могуће недоследности у свом понашању, успео да стекне довољно духовних кредита који би опрали све његове овоземаљске грехе.

– А онај коме ја служим – Зурек се осврнуо као да проверава има ли још неког у просторији – сматрао је да с господином Лоримером можемо да склопимо такав уговор док је с вама, господине Хилоуин, друкчије. Ви сте практично, већ у бунару.

– Морам да вас упозорим да ми се нимало не допада начин на који разговарате са мном – Хилоуин се још више разбеснео. – Пре свега, ја нисам водио тако порочан живот. И како ви можете да знате да ја нећу зарадити, како оно рекосте, довољно духовних кредита који би ме ослободили свих порока и одвели моју душу у рај? – Хилоуин је заћутао помно пратећи Зурекове покрете. Он се окренуо и из полице извукао један од регистара.

– Норман Стенли Хилоуин – Зурек је читао податке држећи прст на одговарајућој страници. – Имате 53 године и озбиљне сметње у кардиоваскуларном систему, уз то и невоље с јетром јер сте свих ових година, очигледно, попили много више него што је одређено једном смртнику. Да ли бисте, можда, желели да знате колико вам је још година остало?

– Не! – Хилоуин је готово крикнуо. – Ниједан нормалан човек не жели да се оптерети коначним сазнањем. Мислим да ни ученик самог ђавола не би открио такав податак!

– Четири године мање једанаест дана – Зурек као да није ни чуо оно што му је Хилоуин управо рекао.

– То је заиста ужасно – задрхтао је Хилоуин. – А када сам ушао, деловали сте ми тако префињено, пуни разумевања...

– А шта сте ви то, молим вас, очекивали? – Зурек га је грубо прекинуо. – Па мислите мало својом главом, човече! Шта мислите да би ми Он учинио да се не трудим да у сваком уговору извучем најбоље услове за Њега самог?

– Уговору? – Хилоуин је спустио глас и приближио се тезги. – Па ја и желим да склопим уговор!

– Сигурни сте да и даље то желите? – на тезги се појавила мршава црна мачка која се увијала Зуреку око руке.

– Само још четири године живота, за име бога. – Хилоуин је нагло прекинуо кад је схватио да је Зурек готово одскочио од тезге. – Извините! Нисам размишљао шта говорим.

– Ништа, ништа – Зурек је одсутно мазио мачку.

– Ево шта ја предлажем – Хилоуин се трудио да делује одлучно – у замену за моју бесмртну душу...

Зурек га је сместа ућуткао: – Само без журбе! Пре него што наставите само да вас упозорим да заузврат не можете да добијете материјална богатства – никакав новац, папире од вредности, ни злато, не долази у обзир ни накит, драго камење...

– Па мени ништа од тога и не треба – Хилоуин је прекинуо Зурека – али ме занима зашто ништа од тога не могу да добијем?

– Пословна тајна. Још нешто не можете да добијете – вишак времена. Не би вределo да затражите да живите сто година. Преостале су вам четири године и то нико не може да промени.

– Нисам ја тако наиван као што вам, можда, делујем – умешао се Хилоуин. – Ако ми омогућите да те четири године проживим како желим, биће оне толико испуњене као да сам живео још четири деценије. Стекао сам толико материјалних добара да би ми сваки човек позавидео. Али, оно у чему сам био ускраћен, оно што сам непрекидно прижељкивао је да...

– Реците, господине Хилоуин – Зурек је узео мачку у наручје и нетремице га гледао – немојте да се устручавате!

Хилоуин је дубоко удахнуо и коначно се охрабрио да каже: – Желим да оне, једноставно, не могу да скину руке с мене.

– Зар је то све? – Зурек је театрално испустио мачку на под. – Па зашто ми то одмах нисте рекли? Тако бисте и себи и мени уштедели много времена.

– Да ли то значи да можете да ми испуните жељу?

– Без икакве сумње – Зурек је одједном постао послован.

– Ви сте већ постали неодољиви за жене, односно, убрзо ћете то бити, само да потпишете неопходне папире. Шта могу, у ово време, ништа не може да прође без администрације.

Хилоуин је постао сумњичав. Учинило му се да све одједном иде превише глатко.

– Имам утисак да сте исувише брзо пристали на мој предлог?

– Кад већ наваљујете – Зурек се трудио да делује пријатељски. – Одаћу вам малу тајну. Ви сте од јутрос трећи коме жене неће моћи да одоле.

– Нисам ни сањао да је то тако чест захтев – поцрвенео је Хилоуин.

– Само међу мушкарцима, наравно – Зурек се трудио да буде духовит. – А сада бисте могли да прочитате услове уговора.

– Не, не, нема потребе – Хилоуин је и даље био збуњен. – Сигуран сам да су у савршеном реду. Уосталом, мој пријатељ Лоример написао ми је да је био потпуно задовољан склопљеним уговором. Каже да га се придржавате до последњег слова.

– Драго ми је да нас прати добра реклама. Молим вас да се потпишете.

– Надам се да потпис не мора да буде исписан крвљу. Хилоуин је невољно узео први папир.

– Бићу сасвим задовољан ако се потпишете хемијском оловком – закикотао се Зурек и потурио Хилоуину други, трећи и четврти примерак уговора.

Кад је Хилоуин потписао, Зурек је хитро склонио све папире и, осмехујући се заверенички, руковао се с клијентом. Мачка је скочила на тезгу и почела гласно да преде.

– А сада, треба да избројите до три – Зурек га је погледао сажаљиво, или се то Хилоуину само учинило.

– Један – гласно је изговорио Хилоуин, настојећи да не губи више ни секунде од четири преостале године живота. Као да је све око њега заиграло у чудесном калеидоскопу. Није се уплашио, напротив. Осетио је непознату пријатност.

– Два – калеидоскоп је почео лудо да се окреће и Хилоуин је осетио благу вртоглавицу.

– Три – нашао се у пријатној тами. Пробудио се од изненадних звукова око себе. Лежао је на леђима и није могао да види јасне обрисе око себе. Имао је утисак да је негде напољу.

На главу му се наднео велики ружичасти овал. Затрептао је и онда схватио да је то нечије лице. Красила су га два влажна плава ока, напудерисани нос и огромна уста дебело намазана кармином која су се развлачила у осмех.

– Мили, цили, брр, бу, бебице – лице је почело да тепа.

Кривећи своје лишце, ударајући ногицама о ивицу колица, Хилоуин је бацио звечку и почео да – урла.

В. С.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

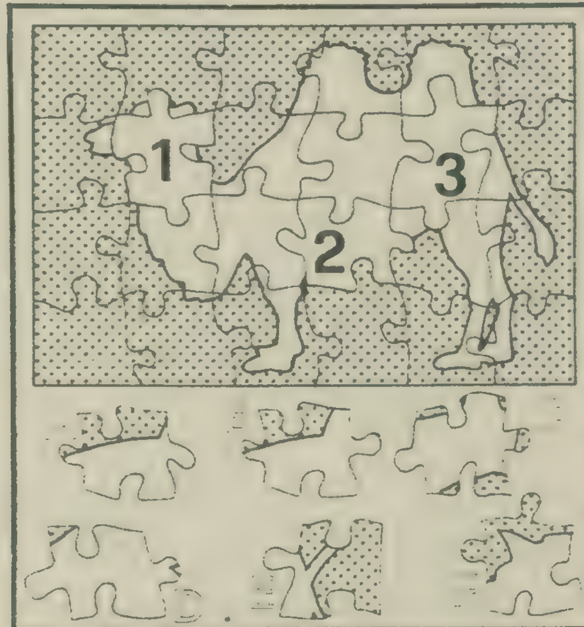
УКРШТЕНЕ РЕЧИ

◆	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1								■				
2								■				
3										■		
					4						■	
					5							
					6			■				
					7				■			
					8					■		
					9							
					10							

ВОДОРАВНО: 1. Прекрасно – Избављење, 2. Стручњак у аерологији – Вулкан на Сицилији, 3. Име глумца са слике – Телевизија (скр.), 4. Презиме глумца са слике – Ознака за радијус, 5. Заједница ученика у саставу једног разреда, 6. Потврдна реч – Драги камен (тур.), 7. Поздрав старих Римљана – Игла за узимање препарата у микробиолошким истраживањима (мн.), 8. Пречишћен памук – Притока Дунава у Аустрији, 9. Козачки вођа (мн.), 10. Ранији румунски тенисер.

УСПРАВНО: 1. Покрајина у Бангладешу, 2. Средство за чишћење шпорета, 3. Ужичанин, 4. Страно мушко име, 5. Име критичара Финција, 6. Онај који даје посао, 7. Гледање (свога лица или тела) у огледалу, 8. Ждребе арапске расе – Лако испарљива течност, 9. Град у Шпанији – Марка француског аутомобила, 10. Симбол платине – Место на глави без косе (мн.) – Прво и 11. слово азбуке, 11. Стари Словен – Њена, 12. Онај који живи с неким у садашње време.

КАМИЛА

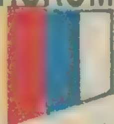

Од шест елемената (А, Б, Ц, Д, Е и Ф) одаберите три којима се може завршити цртеж камиле.

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

ТОПОВСКА БРОНЗА ЗА ЈУНАЧКЕ ГРУДИ

ОВО ОДЛИЧЈЕ УСТАНОВЉЕНО ЈЕ И ДЕЉЕНО ПОВОДОМ ПРОСЛАВЕ ПЕДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ ДРУГОГ СРПСКОГ УСТАНКА ИАКО СУ СВИ ПРИМЕРЦИ ИСКОВАНИ ОД ТОПА ЗАРОБЉЕНОГ ОД ФРАНЦУЗА У ПРВОМ СРПСКОМ УСТАНКУ.

Почетком јануара 1807 српска војска је упала у Горњи град и тако се цео Београд нашао у рукама Карађорђевих устаника. Турски везир у Београдском пашалуку Сулејман-паша договорио се са Карађорђем да Турци и даље остану у Београду. Рачунао је на време и одредбе Ичковог мира по којем су се Карађорђе и његове старешине обавезале да неће улазити у савез са Русијом којој је Турска у то време управо објавила рат

Карађорђе није био вичан дипломатским играма. Његови људи још мање. Француска је стала на страну Турске у рату против Русије, а Русија лажним обећањима навела Карађорђа да погази Ичков мир и настави рат са Отоманским Царством

ЗВАНИЧНО НЕПРИЗНАТ

Иако изгледа невероватно Таковски крст, најстарији српски орден, данас није званично признат. Наиме, управа за патенте у Београду издала је 1966. публикацију о „Грбовима, заставама и другим званичним знацима у СФРЈ" користећи између осталог одредбе конвенције Париске уније за заштиту индустријске својине од 20. марта 1883, а допуњене последњи пут у Лисабону 31. октобра 1958. године. Како је конвенција Париске уније уврстила у списак наша 2 предратна ордена: Орден Карађорђеве звезде с мачевима и Орден двоглавог белог орла с мачевима као и једну медаљу Златну медаљу Обилића. Савезно извршно веће је донело Одлуку о заштити одликовања грбова и застава. Ослонац одлуке је конвенција Париске уније, а основа поменута публикација Управе за патенте. Таковског крста нема нигде. Њега смо се једноставно одрекли! Златна медаља Обилића, Орден Карађорђеве звезде с мачевима, Орден двоглавог белог орла с мачевима такође су дељени само због ратних заслуга у балканским и I светском рату, као што је Таковски крст дељен због заслуга и учешћа у II српском устанку и српско-турским ратовима 1876. и 1877–78.

Илустровао: Брана Јовановић

Сулејман-паша није био сигуран у Београду. Иако се 6 марта 1807. договорио са српским властима да може да напусти град, њега и његову пратњу устаници су дочекали на Врачару крај Београда и све до једног побили!

Покољ на Дрини

Овај крвави догађај све је узбудио, нарочито Порту

Устанички одред Јакова Ненадовића опсео је Бјељину и Вишеград и кренуо према Дрини. Јаков је јављао Карађорђу: „Идем на Босну, па како Бог да?"

Босански везир Хасан-паша уплашио се. Седећи у свом конаку у Сарајеву размишљао је како да се одупре Сетио се маршала Мармона, француског заповедника Далмације. Зашто да не, Француска је савезница Турске Хитно је упутио гласника Мармону тражећи помоћ. Мармон је оберучке прихватио, знао је да је Француској и те како стало да се умеша у балканске ствари.

Убрзо је у Сарајево пристигло из Дубровника три и

У горњем реду:
Звезда ордена Таковског крста
У доњем реду:
Орден Таковског крста војничког реда (V)

ЈУВЕЛИРСКИ РАД

● По свему судећи, идејни нацрт за Таковски крст урадио је први српски фотограф Анастас Јовановић јер је он и надгледао њихову израду у Бечу. Наиме, за такав посао највише је одговарала бечка јувелирска фирма „Кристијан Фридрих Роте", тада најугледнија у Европи, и од ње је Таковски крст наручен у 400 примерака стандардног изгледа и 10 примерака у злату и емајлу. Занимљиво је да се зна намена стандардних примерака, али се не зна шта се догодило са 10 златних ордена. Један златни Таковски крст носио је кнез Михаило, то се уочава на кнежевом портрету који је урадио сликар Стево Тодоровић. Имена добитника Таковског крста читана су јавно на топчидерској свечаности а уручивао га је лично кнез. Први на списку био је Матија Симић. Таковски крст је добило 27 јунака. Остали са списка, њих 286 раштрканих по варошицама и селима Србије због заузетости нису били присутни па им је орден послат. Иначе, нацртом је било одређено да Таковски крст буде бели крст малтешког типа са куглицама на врховима кракова, класе командира. Преко њега положен је позлаћени Светоандрејски крст. У црвеном медаљону је кнежев иницијал у злату, а на плавој траци која окружује медаљон исписана је порука ордена – Благодарнаја Сербија. Орден се носио око врата и налазио се у употреби до 1903, односно до доласка Карађорђевића на власт. Пред крај „живота" степенован је у пет степена и дељен за ратне заслуге и у српско-турским ратовима 1876. и 1877-78. Добиле су га и истакнуте црногорске личности: Јанко Вукотић, Илија Пламенац, Станко Радоњић. Добио га је и Степа Степановић, као млад потпоручник.

по хиљаде француских војника, 72 инжењеријска официра и 12 пољских, лако преносивих топова

Јуна 1807. устанички одред Јакова Ненадовића укопао се на Дрини. Испред широких шанчева подигнут је палисад од трупаца

Неколико дана владала је тишина. Устаници су чекали. Јаков је обилазио шанчеве и бодрио људе

– Чујем да с Турцима долазе и Французи! Ако, и ред је да виде како Србин бије!

Турци су се појавили уз буку и свирку а затим разапели шаторе док француски инжењерци не распореде топове

А онда је почело

Француски топови засипали су устаничку војску ватром од које се тресла околина. Када је већ изгледало да ће сви шанчеви бити сравњени, Јаков је одлучио да крене у јуриш. Французи нису рачунали с тим, нико им никада није говорио о срчаности непријатеља с којим су се сада први пут срели

Вештим маневром, док је један део нападао главнину турске војске, Јаков се са осталим устаницима пребацио преко Дрине. Турци су кренули за њим и тако се нашли уклештени између целог устаничког одреда. Лукави француски официри нису дозволили својој пешадији да срља, већ су је измакли у страну. Само захваљујући томе изгубили су три војника. Турака је, међутим, изгинуло више од пет хиљада! Био је то прави покољ који су Французи ужаснуто посматрали. На брзину су се повукли остављајући савезнике да се сналазе како знају и умеју. Јаков се докопао два њихова и четири турска топа

Кад већ долазе...

Покољ на Дрини и успех устаника није донео и слободу Србији, први српски устанак је пропао

Други српски устанак подигнут априла 1815. у селу Такову код Горњег Милановца под Милошем Обреновићем донео је много више. Што војевањем, што преговорима и уступцима, тек – Србија је поново стала на ноге

Пролазиле су године. Приближавао се 11. април 1865 пола века од подизања другог српског устанка. Кнез Михаило Обреновић одлучио је да се јубилеј свечано обележи и на прославу позову сви преживели учесници другог српског устанка. А кад већ долазе, треба им дати и одговарајуће одликовање. Одлучено је да се установи орден Како га назвати? Одговор се сам наметао ако се свечаност односи на Таковски устанак, и орден треба да носи име у том духу – Таковски крст!

Светковина је одржана 8 јуна у Топчидеру. Од раног јутра хрлио је свет, варошани и сељаци, ратници

Трибина, кнежев говор подела одликовања. Делио се Таковски крст, први српски орден! Целокупна количина искована је од бронзаног топа, једног од она два које је Јаков Ненадовић заробио на Дрини Француза... у првом српском устанку! Прослава је, ипак, одржана у част другог српског устанка! Да ли је кнез Михаило заборавио на ту случајност или је то намерно учинио? Можда је само желео да помири присталице Карађорђа и свог оца Милоша?

Миленко Тодоровић

Уређује: Диего Варагић

Лутко моја, луткице...

Želim Cicin kutak u Zabavniku, odsad i u svakom broju

Mirjana

Ово је само једно од мноштва писама истог садржаја. Шта нам остаје него да обећамо да ћемо Цицин кутак вратити у „Забавник". Ускоро.

Свет тишине

Добио сам акваријумске рибице на поклон. Тренутно их држим у тегли а хтео бих да направим прави, велики акваријум. Где да набавим књигу са упутством за прављење акваријума, за његово одржавање као и за гајење и неговање акваријумских риба.

НЕМАЊА ДОБАНОВИЋ
Његошева 40
Титоград

Потражи књигу Василија Латинкића „Акваријум 1" или издање Грађевинске књиге из Београда под називом „Енциклопедија акваристике". Ту ћеш наћи све о прављењу акваријума. За остало ће ти добро послужити књига Рихарда Јегерића „Свет акваријума" или издање часописа ЗОВ под називом „Акваристика – мрест акваријумских риба".

Све ове књиге можеш и да наручиш преко ЗОО-ХОБИЈА, Београд, Цара Душана 25-а. Послаће ти их сигурно, а платићеш поузећем. Цену можеш да сазнаш преко њиховог телефона: 632-675.

Писмо за амбасадора

Хитно ми је потребна адреса швајцарске амбасаде у Београду и име амбасадора. Морам нешто да му пишем.

ЗРИНКО РАЈИЋ
Кључ

Пиши на следећу адресу: Амбасада Швајцарске, Бирчанинова 27, За господина амбасадора П. И. Симонина, 11000 Београд

Новчанице – скривалице

Ко су особе на западнонемачким маркама? Прегледао сам све могуће енциклопедије и питао неке наше земљаке који раде у СР Немачкој, али нисам добио одговор.

ЂОРЂЕ РАДОЈЕВИЋ
Сомбор

Ликови пренети са уметничких дела. Кренимо редом: DM 10 – „Младић", према слици Албрехта Дирера или П. Нојпауера (не зна се тачно)
20 – Елзбет Тухер, према слици Албрехта Дирера
50 – Члан породице Урмилер, према делу непознатог сликара

100 – Себастијан Минстер, према слици Кристијана Амбергера
500 – „Портрет мушкарца", према слици Малера фон Шваца
1000 – „Старији човек", према слици Л. Кранаха, старијег

Зелени паук

Пре извесног времена добила сам неку биљку и уз њу картицу коју вам шаљем. Молим вас да напишете одакле потиче и како се негује? То ми је јако важно, јер су се на листовима појавиле црне тачке па се плашим да се потпуно не осуше.

САЊА УРОШЕВ
Зрењанин

Сигурно ћеш се изненадити кад сазнаш да је биљка коју си добила месождер! Зове се „мухоловка" и постојбина јој је Северна Америка. Спада у врсту росуља којих има и код нас, на власинском блату.

Чим инсект додирне лепљиве длачи-

СВИМ ВОЈНИЦИМА, СТАРЕШИНАМА И СЛУЖБЕНИЦИМА ЈНА И ТО ЖЕЛИМО СРЕЋАН 22. ДЕЦЕМБАР – ДАН ЈНА!

це њених листова, она се склапају а затим луче сокове којима варе жртву. Листови мухоловке имају кратак век – отпадају већ после другог хватања инсекта, али се и обнављају.

У упутству пише да јој треба пуно светла и пуно воде као и да се не сме додавати ђубриво.

На граници науке

Да ли у Југославији постоји друштво за изучавање или праћење натприродних појава?

ЕНЕС ХАМУЛИЋ
В.П. 1098/10К
65220 Толмин

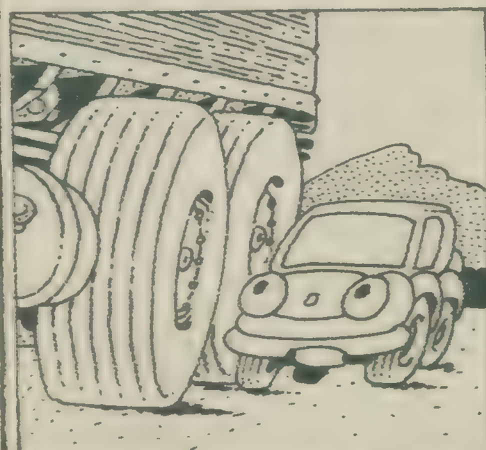
У Југославији постоји безброј друштава која се баве натприродним појавама, али ти не бисмо препоручили ниједно од њих. Нека разлози за то остану наша мала тајна. А кад смо већ код тајни, предлажемо да се за све што те занима обратиш редакцијама два листа у којима раде добри познаваоци ове области. То су „Тајне" и „Арка".

Малиша на путу

Занима ме ко производи аутомобил „малишу", када ће се појавити у продаји, колика ће му бити максимална брзина, које ће гориво трошити и колико?

БОБАН ПЕТКОВИЋ
Б. Радичевића 7/17
С. Митровица

„Малишу" производи ФАП у сарадњи са фирмом „Полместер" из Пријепоља. Има дизел-мотор, брзину до 80 km/h и троши највише 2,5 литра на 100 km.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Маријана Јојкић, Едварда Кардеља 13, 21480 Србобран – 12 година, воли рок музику, сакупља салвете и марке

Вера Благојевић, Насерова 38, 15000 Шабац – 15 година, воли музику, сакупља постере, салвете и марке.

Сања Ђорђевић, Даме Груев 5–4/12, 91000 Скопље – 14 година, сакупља постере, воли музику, филм, плес и спорт

Слађана Шиклић, Копарска 2 југ II, 54000 Осијек – 11 година, сакупља салвете и постере

Нина Мари, Бркљачићева 16, 41000 Загреб – 16 година, воли музику, жели да се дописује са онима који уче гитару

Ема Кордич, Хафнерјева 4, 61210 Љубљана – 12 година, воли музику, иде у плесну школу

Ирена Жиц, Таковска 12, 71000 Сарајево – 12 година, воли музику и плес.

Ивана Бајић, Подгорска 2, 19000 Зајечар – 13 година, сакупља разгледнице и значке

Весна Илић, Мостарска 23, 24300 Бачка Топола – 17 година, воли музику, спорт, филмове, дописивање и дружење

Андреа Шћекић, Видинска 7, 24420 Кањижа – 13 година, сакупља постере и салвете

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

УКРШТЕНЕ РЕЧИ: прелепо, спас, аеролог, Етна, Бранислав, тв, Печић, р, одељење, да, алем, аве, езе, вата, ин, атамани, Циријак.

КАМИЛА: 1-Ц, 2-А, 3-Д.

Цео живот – ђак

Волела бих да знам како гласи превод ове латинске изреке: SEMPER HOMO BONUS TIRO EST

ЧИТАТЕЉКА ИЗ СУРДУЛИЦЕ

Ево превода изреке коју сви добро знамо: ЧОВЕК СЕ УЧИ ДОК ЈЕ ЖИВ!

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1982

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
др Живорад Минović

В. д. главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сиса Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илифин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Симеуновић и Никола Станчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радмила Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Донић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Слављуб Кацић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Милодиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Петрногић, Зоран Петковић, Радоје Савић, Весна Софрановић, Војислав Стевановић, Надежда Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Тошић и Бранислав Црнокрмовић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стевановић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 552.600 динара, полугодишња 1.105.200 динара, годишња 2.210.400 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 1.105.200 динара, полугодишња 2.210.400 динара, годишња 4.420.800 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" – ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ:

САД	USD	49.–
СР НЕМАЧКА	DEM	85.–
ШВЕДСКА	SEK	305.–
ФРАНЦУСКА	FRF	290.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	77.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број: 60811-620-63-257308-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

БЕТМЕН педесетогодишњи херој

НА КРИЛИМА НОЋИ

Када је маја 1939. у броју 27 издања „Detective Comics" (касније чувене по скраћеници DC) објављена прва епизода стрипа о Бетмену, хероју маскираном у костим слепог миша, америчка читалачка публика реаговала је муњевито. Успех „Супермена" Џерија Сигела и Џоа Шустера – којима се аутор „Бетмена", млади цртач и сценариста Боб Кејн инспирисао – изазвао је неутољиву глад за надљудским ликовима, непобедивим у борби против криминала. Због свега тога Бетмен је већ 1940. добио сопствену серију „Betman Comics" и започео поход ка титули једног од најузбудљивијих ликова у стрипу уопште.

Кључни сукоб, који ће младог Бруса Вејна определити за бескомпромисну – и често врло сурову – борбу против злочина, било је убиство његових родитеља. У једној од најопаснијих четврти Готам Ситија њих је једне вечери по повратку из биоскопа пресрео криминалац Џо Чил и хладнокрвно убио. Брус је успео да побегне и од тог тренутка његово основно опредељење била је освета. За разлику од већине суперхероја који поседују натприродне моћи – било зато што долазе из другог света, било због генетских поремећаја – Бетмен је само надљудски способан човек. Његова моћ резултат је напорног тренинга и челичне воље, те је већ по томе нетипичан. Такође, његови мотиви су колико универзалне толико и личне природе, па је то навело једног од најбољих америчких цртача Френка Милера да га, средином осамдесетих, у свесци „Бетмен – Тамни витез се враћа" („The Dark Knight Returns") представи као параноидног педесетогодишњака чија жеђ за осветом поприма патолошке размере.

Бетмена су, током заиста бурне и богате каријере, цртали многи, од Боба Кејна, преко Френка Робинса („Џони Хазард") и Нила Адамса, до Френка Милера и Брајана Боланда („Судија Дред"). Његове авантуре врло брзо су постале привлачне и филмским ствараоцима, па се већ 1943 у режији Ламберта Хилиера појавио филм у коме је Бетмена играо Луис Вилсон. Шест година касније снимљене су „Нове авантуре Бетмена и Робина", а већ следеће „Бетмен и Робин". Главну улогу играо је Роберт Лоури а младог помоћника Дика Грејсона, Робина, Џони Данкан. Године 1966. ступио је на сцену најчувенији филмски тандем: Бетмена је глумио Адам Вест а Робина Берт Ворд – та екипа направила је и легендарну ТВ-серију, један од најпопуларнијих програма у Америци средином шездесетих.

Коначно, нова Бетмен-манија инспирисана је можда највећим овогодишњим хитом „Бетмен" редитеља Тима Бартона. О томе сте вероватно већ доста читали, а пиратске копије филма већ се одавно врте по видестекама и код нас, али да још једном споменемо да најљућег Бетменовог непријатеља Џокера игра Џек Николсон, Ким Бесинџер фото-репортерку Вики Вејл а самог Бетмена Мајкл Китон, глумац кога памтимо из, такође Бартонове хорор комедије „Битлђус".

Занимљиво је да је већина оригиналних цртаних ликова из ове серије преузета управо из филма. Сам Бетмен инспирисан је тумачењем лика Зороа, другог маскираног осветника који је остварио Даглас Фербанкс Сениор, док је костим преузет из филма „Слепи миш" (1926) по роману америчке списатељке Мери Робертс Ринхарт. Џокер је рађен по угледу на лик „Човека који се смеје" који је у истоименом филму (према познатом роману Виктора Игоа) глумио Конрад Вејт. Најзад име Брус Вејн изведено је из комбинације имена шкотског краља Роберта Бруса и хероја америчке револуције „луди" Ентонија Вејна.

Наравно, није Џокер био једини негативни јунак. Осим њега Бетмен је морао да изађе на крај са Два-Лица (Two-Face), Пингвином (The Penguin), Женом мачком (Catwoman), Енигматичарем (The Enigmist), створењем по имену Мен-Бет и другима. Ипак Џокер је, са својом зеленом косом, самртнички белим лицем и вечитим осмехом, остао најупечатљивији и самим тим најтрајнији у галерији Бетменових противника. Кејнова идеја од самог почетка је и била да главног негативца претвори у комбинацију кловна и убице.

У сваком случају, занимање за Бетмена и све што је у вези са њим (беџеви, мајице, налепнице, фигурице, репринтирана издања, костими и још много тога) обележило је ову годину и чини се да тајанствени алтер его богатог плејбоја Бруса Вејна никада није представљао врелију медијску атракцију. Најмање што можемо учинити јесте да се заједно са остатком света посебним лифтом спустимо до самог дна Бет-пећине. Узбуђење је загарантовано.

Александар Жикић

BATMAN with ROBIN

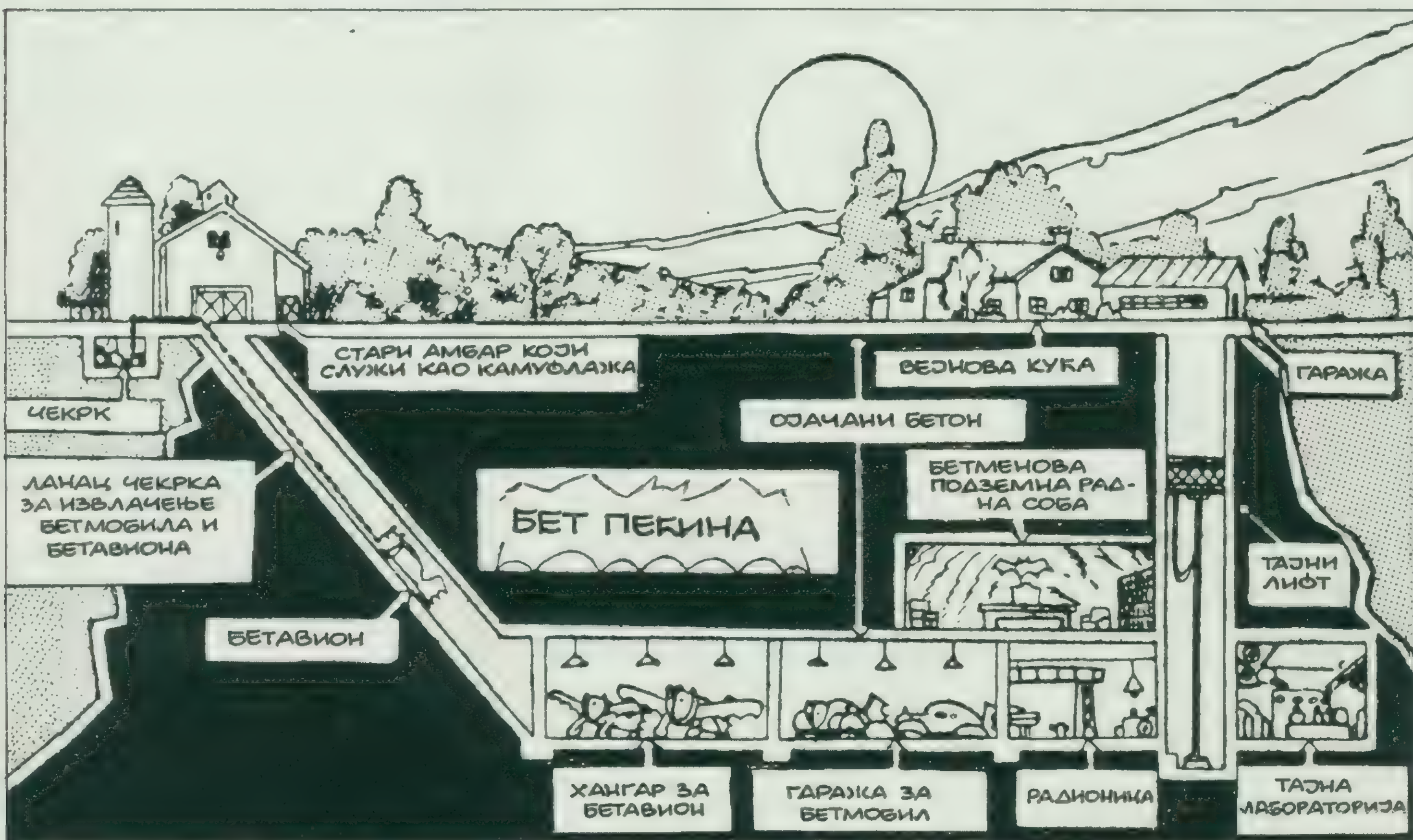
У БОРБИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

WALT DISNEY
МИКИ

ПОЖУРИ, УЈКА МИКИ! ВЕЋ ЈЕ ОСАМ!
БЕЗ БРИГЕ, МОМЦИ! ТЕК ШТО НИСМО СТИГЛИ!
295

БАШ ЛЕПО ШТО НАС ЈЕ ВАШ ДРУГАР ПОЗВАО НА ПОРОДИЧНИ КОНЦЕРТ!
АХА! ОН И ЊЕГОВ БРАТ СУ МУЗИЧАРИ!

СУПЕР! ЗАЖЕЛЕО САМ СЕ МАЛО МУЗИКЕ!
ПА... ОВАЈ... ЗНАШ, УЈКА МИКИ... ОНИ СВИРАЈУ ХЕВИ МЕТАЛ!?

БЕЗ БРИГЕ, ДЕЧАЦИ! ТРУДИЋУ СЕ ДА СЕ ПОКАЖЕМ КАО ПОЗНАВАЛАЦ ХЕВИ МЕТАЛ МУЗИКЕ!
uted by King Features Syndicate
6-25

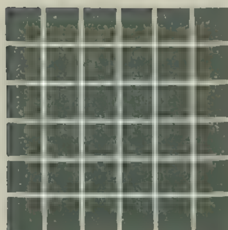

ДРАГО МИ ЈЕ ШТО САМ ВАС УПОЗНАО, ЧИКА МИКИ!
© 1989 The Walt Disney Company All Rights Reserved

ОХО-ХО! ШТА ТО ЧУЈЕМ! ЗВУЧИ ВЕЛИЧАНСТВЕНО! НЕКИ НОВИ АЛБУМ?
БРУМ-БРУМ!
ТАНДРРР!
БЕНГЛ-БЕНГЛ!

ИСТИНУ ГОВОРЕЋИ, ТО ЈЕ НАША ШКЛОПОЦИЈА ОД МАШИНЕ ЗА ВЕШ!
ЦАНГР! КЛАНГ!

ПОКЛОН-ДОДАТАК „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА"

АСТРОЛОШКЕ
КАРТЕ

Ово је хороскоп помоћу кога свако може да завири у своју и туђу будућност. Све што вам је потребно је наших 36 карата са астролошким симболима - хороскопским знацима, планетама Сунчевог система, сазвежђима наше галаксије.

„Политикин Забавник" вам у овом броју поклања последњу таблу астролошких карата и посебан додатак са кључем за њихово читање. Пажљиво га проучите и крените у авантуру проришања судбине!

Игру је открио Италијан Ђовани Батиста Сено (1602–1656), познати математичар и дворски астролог Албрехта Валенштајна, чешког феудалца који је у 17. веку за рачун Хабсбурговаца ратовао против Турака и Венеције. Валенштајн није кретао у битку док се не распита да ли су му звезде наклоњене. У то време ове су карте одредиле судбину хиљада војника.

За значење ових карата одлучујући је међусобни положај слика. Свака карта има по четири полуслике. Прво што треба да урадите јесте да исечете карте по црвеним линијама, промешате их и поређате (поклопљене) у шест редова док се не попуни поље од 6 × 6 карата.

Затим отварате једну по једну, док их све не отворите. Читају се само оне карте које су се сложиле тако да дају целу слику. Уколико нема такве комбинације, ређајте их поново, али највише три пута. Ако се ни после тога не отворе, значи да тај дан није за гледање. Покушајте сутрадан.

Што више склопљених ликова добијете, више ћете сазнати па зато картама можете да мењате положај (око своје осе) али их нипошто не премештајте.

ПОЛОЖАЈИ ЛИКОВА

Цела слика (добијена од две половине) има четири значења, зависно од положаја:

а) Ако лик стоји усправно

б) Ако је окренут улево под углом од 90 степени

ц) Ако је окренут удесно под углом од 90 степени

д) Ако је окренут за 180 степени (наопако)

Дакле, најважније је да у пољу од 36 карата сложите што више целих слика. Срећа, наравно, игра врло важну улогу у мешању, полагању и отварању карата. Што више целих ликова добијете, то више сазнајете о себи, послу, новцу, љубави, здрављу...

Астролошке карте дају вам 288 одговора. Можете сјајно да се забавите, али и да ослушнете мудре поруке наших предака који су познавали тајне времена и простора.

КЉУЧ ЗА ЧИТАЊЕ АСТРОЛОШКИХ КАРАТА

љубомора, стаћеш змији на главу.
б) Једна жена жели да се испречи између тебе и твоје љубави, судбина ће је правовремено уклонити.
ц) О теби ће се лоше причати, кружиће гласине, али ће особа која је против тебе преокренути мржњу у љубав.
д) Буди мудар као змија и безазлен попут голуба ако желиш да достигнеш оно чему тежиш.

6. СИРИЈУС
а) Особа коју не примећујеш и поклањаш јој мало пажње играће у твом животу велику улогу.
б) Буди опрезан са пријатељем, може да те повуче у прашину и изда.
ц) Волиш особу која није достојна тебе, чувај се да ти то не нашкоди.
д) Богату победу донеће ти милосрђе, твој оштри ум и разборитост.

7. ПЛАНЕТА МЕРКУР
а) Трговина и послови донеће ти високу добит. Десетоструко ћеш жњети оно што си засејао.
б) Не упуштај се у спекулације, оне ти неће донети срећу.
ц) Чувај се варалица, покушавају да те доведу у незавидан положај.
д) Не можеш сам извести оно што си предузео, мораћеш да затражиш помоћ богатог пријатеља.

КАРТА БРОЈ: 1. СУНЦЕ
а) Све што започнеш посрећиће ти се, људи ће клицати да си дете среће.
б) Твоја срећа биће огромна, многи ће ти завидети, тријумфоваћеш над непријатељима.
ц) Очекује те срећа у свему до дубоке старости.
д) Не заборави у својој срећи да усрећиш и друге.

2. МЕСЕЦ
а) Живот ће ти бити испуњен почастима а твоје име биће на уснама свих људи.
б) Част ће у твом животу играти већу улогу него љубав.
ц) Частољубље ће ти уништити мир и задовољство. Оно што достигнеш биће мање од онога што си пропустио.
д) Непријатељи ће ти задати грдне муке, али коначно ће ти бити признате врлине. Тријумфоваћеш.

3. ВЕЛИКИ МЕДВЕД
а) Моћни непријатељ који те мрзи из љубоморе покушава да ти нашкоди.
б) Радуј се, близу је дан венчања за којим тако дуго чезнеш.
ц) Претпостављени ће ти правити тешкоће, ништа нећеш постићи силом већ својом памећу.
д) Патићеш због грубости моћних, мучиће те породичне несугласице.

4. БЛИЗАНЦИ
а) Сигуран ти је срећан брак. Деца ће бити твоја срећа.
б) Пријатељство и љубав улепшаваће ти живот до дубоке старости.
ц) Предстоји ти брига и туга због деце или кроз децу.
д) Име твог сина постаће велико и сијаће као звезда на небу.

5. ЗМИЈА (КОБРА)
а) Прогоне те завист и

8. КРУНА
а) Моћници ће ти поклонити своју благонаклоност.
б) Свој животни пут утабаћеш сопственим снагама и заслугама.
ц) Биће ти понуђено високо место, али схватићеш да срећа није у палатама.

д) Прокоцкаћеш наклоност кнеза. Касније ће увидети да ти је учинио неправду.

■

9. САТУРНОВ ПРСТЕН

а) Пред тобом је много добрих брачних понуда, избор ће ти тешко пасти.
б) Твоја судбина је срећа у скромности и безбрижности...
ц) Смета ти брак, тражиш заборав у радостима света.
д) Или се уопште нећеш венчати или ће смрт убрзо разрешити тај брак.

■

10. МЛЕЧНИ ПУТ

а) Равни, глатки путеви воде те кроз живот, цвеће ти цвета под ногама.
б) Полако али сигурно идеш ка своме циљу.
ц) На погрешном си путу, трчиш право у опасност, можеш да се заглибиш у мочвари. Назад!
д) Узалудно тежиш ка циљу који нећеш достићи.

■

11. РИБЕ

а) Радост и ведрина су чаробне формула које ти отварају свако срце.
б) Буди опрезан, желе да те ухвате и увуку у замку. Пази, примамљиво јело крије удицу.
ц) Златне рибице не долазе лако у мрежу, имаћеш муке да једну ухватиш.
д) Потреба за уживањем у овоземаљским благодетима штети твом телу и души.

■

12. ПЛАНЕТА ПАЛАС

а) Мораћеш да се бориш за љубав и хлеб, чинићеш то са срећом и успехом.
б) Поседујеш моћног заштитника под чијим ћеш окриљем достићи високе циљеве.
ц) Твоје врлине донеће ти љубав и поштовање.
д) Бићеш у великој опасности, али спашће те твоја промућурност и одважност.

■

13. ШКОРПИОН

а) У опасности си, окружују те непријатељи и поквареност, поступај паметно.
б) Постоји могућност да се разболиш, предстоје ти лоша времена.
ц) Погрешна љубав трује твој живот, верност ће ти се вратити незахвалношћу и издајом.
д) У тами ноћи вреба трн. Клони се усамљених ноћних путева.

■

14. МАРС (застава)

а) Ти имаш улогу војника, вољени ће ти бити војник, или вољена ћерка војника.
б) Мука, рад и тешкоће чекају испод заставе. Предстоје ти дуги растанци са вољеном особом.
ц) Имаћеш немиран живот пун борбе и промена без великих успеха, али не и без задовољстава.
д) Предстоји ти велики преокрет у борби. Можда ћеш живот завршити служећи неком моћнику.

■

15. САЗВЕЖЂЕ ЗЕЦА

а) Несрећа се повлачи брзо као зец у пољу.
б) Опрез и бојажљивост помоћи ће ти да откријеш велику опасност.
ц) Само храбрима припада свет. Желиш ли нешто постићи, ризикуј.
д) Проиграћеш своју срећу јер немаш храбрости да је зграбиш. Учини нешто, други те престижу.

■

16. ПЛАНЕТА МЕРКУР

а) Велика животна срећа долази ти кроз писмо.
б) Твоји непријатељи биће коначно задовољни. Твоја писма могу да униште твоју срећу.
ц) Добићеш срећне вести у вези послова.
д) Потајна љубавна писма најзад ће ти пружити задовољство.

■

17. ПЕХАР

а) Неизмерна су уживања и радости у твом животу, неговаћеш их без размишљања да их уништиш.
б) Треба да победиш велике изазове, неумереност може да буде твоја пропаст.
ц) Пићеш са извора сазнања а твоја светлост обасјаваће свет.
д) Коцка и пехари могу да буду велика опасност за тебе, човек не тоне само у мору већ и у чаши.

■

18. БРОД

а) Предстоји ти велика промена, напустићеш домовину.
б) Немој веровати да је на твом броду све добро, он може и да потоне.
ц) Путоваћеш пуно, кретаћеш на дуга и занимљива путовања, видећеш све, љубав према домовини увек ће те враћати кући.
д) Велико богатство долази ти преко воде, имаћеш много веза са иностранством.

■

19. КАСТОР И ПОЛУКС

а) Наздравље, сматраш да си сам себи најбољи пријатељ!
б) Целог живота бићеш окружен пријатељством и љубављу, сва срца лете ка теби.
ц) У највећој невољи пријатељ ће бити поред тебе и спасе те.
д) Боли те што те пријатељ напустио, палица у твојој руци се ломи.

■

■

20. ВОЂА

а) Брзо ћеш обавити важне послове.
б) Изненада ће ти доћи порука која доноси велике промене.
ц) Иако радиш под ударцима бича, од твог зноја обогатиће се неки други људи.
д) Промени се док још имаш времена.

■

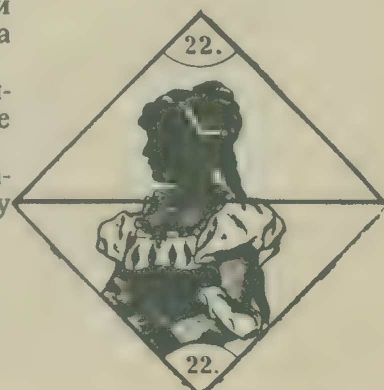
21. СРЦЕ ЧАРЛСА II

а) Пробудио си љубав и задобио љубав особе која ће ти бити верна до смрти.
б) Лакомислено ћеш се играти осећањима и љубав једне особе претворићеш у непријатељство.
ц) У следећем периоду неко ће ти бити веран, положиће пред твоје ноге и срце и руку и ти ћеш бити срећан.
д) Удаљићеш од себе драго створење зато што ти нуди колибу, а палата коју сањаш остаће само кула у ваздуху.

■

22. ДЕВИЦА

а) Срећа у љубави, просидба, блистава свадба.
б) Твој бистри, поносни дух биће погрешно схваћен.
ц) Част Девице је слична огледалу, пази да не помутиш његов сјај.
д) Срећа станује и у уседеличким собама, уживаћеш у базбрижном миру.

23. ПЛАНЕТА ВЕНЕРА
А) Обећана ти је љубав пуна слатке среће, срећа без краја, жаљења и сенки.
б) Не наслађуј се забрањеним воћем, срљаш у несрећу и презрење.
ц) Узалуд се надаш нежности од вољене особе, њена хладноћа и лицемерје ће те уразумити.
д) Обећана ти је само кратка љубавна срећа.

24. КОЛА
а) Оствартићеш добар положај сопственим залагањем и радом.
б) Нећеш дуго остати у садашњем месту боравка.
ц) Негде далеко наћи ћеш срећу о којој сањаш.
д) Не уздај се превише у сопствену срећу, ко се први вози у колима пада до просјачког штапа.

25. ТИТАН или МАЧ
а) Освајаћеш оштрицом мача. Оно што ти се не покори самовољно, савићеш својом снагом.
б) Направићеш велика дела, људи ће с чуђењем изговарати твоје име.
ц) Не постижу се велика дела само мачем већ и разумом, твој дуг биће твоје најбоље оружје.
д) Лакше те освајају благост и нежност од оштрине мача.

26. САЗВЕЖЂЕ КОЗЕ
а) Обећана ти је скромна судбина.
б) Тежиш ка крави, али задовољан си када достигнеш и козу.
ц) Уздићи ћеш се из сиромаштва и заборава до блиставог животног положаја.
д) Без жеље, непознат, идеш кроз живот без радости.

27. ПЛАНЕТА ЈУНОН
а) Судбина ти шаље само најлепше поклоне а свет ћеш видети у пуном сјају.
б) Владаћеш лепотом, духом и врлинама.
ц) Сујета и чежња за уживањем доносе ти штету, површност и „чистунство" највећи су непријатељи твоје среће.
д) Тешко човеку који жели само да наређује а не и да служи. Његова срећа ломи се као стакло.

28. НОЋНА ЗВЕЗДА
а) Све добро долази ту у касним часовима, звезде су ти наклоњене више него Сунце.
б) Рођен си под срећном звездом.
ц) Не тражи таму као покривач за неразговорљивост и поквареност.
д) Твоја звезда ће заћи и око тебе ће завладати ноћ.

29. КОМЕТА
а) Твоја судбина слична је комети, изронићеш из таме, закратко ћеш обасјати свет и поново потонути у таму.
б) Предстоји ти слава у области уметности, све очи биће упрте у твој животни пут и следиће га.
ц) Варљиво светло мами те и заслепљује, немој га следити, оно ће те одвести у мочвару.
д) Твоја љубав слична је варљивој комети – блесне и убрзо нестане.

30. ОБЛАЦИ
а) Сунце твоје среће распршиће све облаке неизвесности.
б) Муче те ситне бриге.
ц) Не страхуј када изнад тебе бесни олуја. Она само склања облаке са Сунца, након тога бићеш двоструко срећнији.
д) Киша је победа – после суза имаћеш бољу жетву.

31. СОВА
а) Твоје знање биће похваљено а ти ћеш бити довољно паметан да се не ослањаш на друге.
б) Превише радиш али твоје залагање је узалудно.
ц) У својој потиштености избегаваш светлост и радост па ниси омиљен у друштву.
д) Највеће добро је оштар ум, он је победник света.

32. ПЛАНЕТА НЕПТУН
а) Вода ти доноси срећу и здравље.
б) Лука ће у твом животу играти велику улогу. (Само за жене: ако се удаш за морепловца, то ће бити срећан брак.)
ц) Велика опасност прети ти из воде, требаће много напора да те спасу.
д) Твој непријатељ је вода – она може да прогута твоју срећу.

33. ПЛАНЕТА ЈУПИТЕР
а) Имаћеш моћан положај, нарећиваћеш другима, дрхтаће пред тобом.
б) Немој да злоупотребиш свој моћни положај. Црв се савије када га човек згази, зато опрезно – у савијеном се крије непријатељ.
ц) Дата ти је велика моћ над људским срцима а муње твог погледа омогућавају да их победиш.
д) Жеља за владавином наводи те на одлуке које ће изазвати твоју пропаст.

34. САЗВЕЖЂЕ ЗМАЈА
а) Наздравље, пут ти пресецају благи и добри људи.
б) Мржњу и горке свађе проузроковаће жена која

жели да ти загорча живот.
ц) Жене које ти завиде спремају ти тешке часове и нарушавају твој мир.

д) Свађаћеш се са вољеном особом, али након тога следи најслађи мир.

■

35. ПЛАНЕТА ЦЕРЕС
а) На селу те чека више среће него у граду.
б) Твоја вредноћа ће те уздићи, сејаћеш семе а жњећеш класје.
ц) Наследство или куповина донеће ти добро које ћеш користити са променљивом срећом.
д) Тиха срећа ти се осмехује, ти ћеш стремити ка буци града и тако ћеш закључати свој рај.

■

36. ПЛАНЕТА БЕСТА
а) Прожимају те високи идеали и племенити цињеви. Твој непорочни дух очуваће ватру на огњишту твог дома.
б) Страсно волиш и пламен који ти запалиш сличан је пакленом огњу.
ц) Несрећу и страх доноси ти ватра. Чувај се, она је твој непријатељ.
д) У срцу кријеш тајну љубав, а она тиња претварајући се у пепео.

■

37. ЈУТАРЊА ЗВЕЗДА
а) Ко рано рани две среће граби, ова звезда обећавајући срећу светли нарочито за тебе.
б) Све добро и срећно долази ти за светлости дана.
ц) Предстоје ти весела времена и свечаности, следи своју срећну звезду.
д) Најјаче сијаш под звездама лепоте и младости.

■

38. ЗЕМЉА
а) Упознаћеш свет и славићеш Божја чуда.
б) Твоје име ће се прочути светом, али и преступничка имена се чују и чине да их се људи плаше.
ц) Прерано ћеш се уморити од богатог живота пуног промена.
д) Упознајеш свет само са његових лоших страна, чезнеш за тим да научиш да га презиреш.

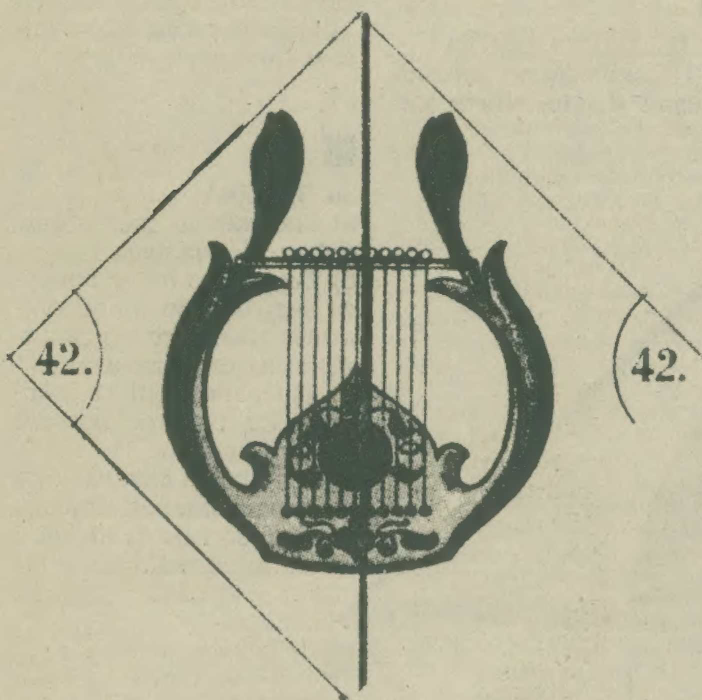
■

39. УРАН
а) Сваки час, пун озбиљности, опомиње те на пролазност живота. Искористи то мудро.
б) Лоша дела леже као дивови пред вратима неба.
ц) Не износи свакоме своју срећу и несрећу, људи ће ти се подсмевати.
д) Ако желиш да учиниш добро, пожури. Погледај, песак у пешчаном сату цури!

■

40. ПЕГАЗ
а) Штити те добри геније и носи те до далеких висина Парнаса.
б) Узалуд се мучиш, и овако нећеш имати успеха.
ц) Захваљујући својој мудрости схватићеш да си пронашао златну бујицу која тече према теби.

д) Добре музе стајале су над твојом колевком, твој таленат ће одушевити свет.

41. НЕБЕСКА КУЋА
а) Највећу срећу пронаћи ћеш у својој кућевности.
б) Твоја будућа кућа биће пуна гостију, омиљена, људи ће те хвалити на сва уста.
ц) Жеља за уживањем отуђиће те од куће на твоју несрећу.
д) Улизице и лажни пријатељи нагрнуће у твоју кућу и уништиће је.

■

42. САЗВЕЖЂЕ ЛИРА
а) Песмом ћеш дирнути срца и на томе ћеш заснивати своју срећу.
б) Умишљаш да имаш талента и управљаш се ка погрешном циљу
ц) Унапредићеш лепе уметности и тиме себи изборити признања.
д) Твоја љубав су радост и ведрина, као и игра и плес. Пратиће те радосни мудраци.

■

43. БИК
а). Искоришћавају твоју вредноћу и злоупотребљавају те као теглећу животињу.
б) Тврдокорност и непокорност су хридине о које се разбија твоја каријера.
ц) Прогониш недужну особу и наносиш јој неправду зато што верујеш онима који је оговарају.
д) Не можеш се ослободити трња. Издржи, носи свој јарам.

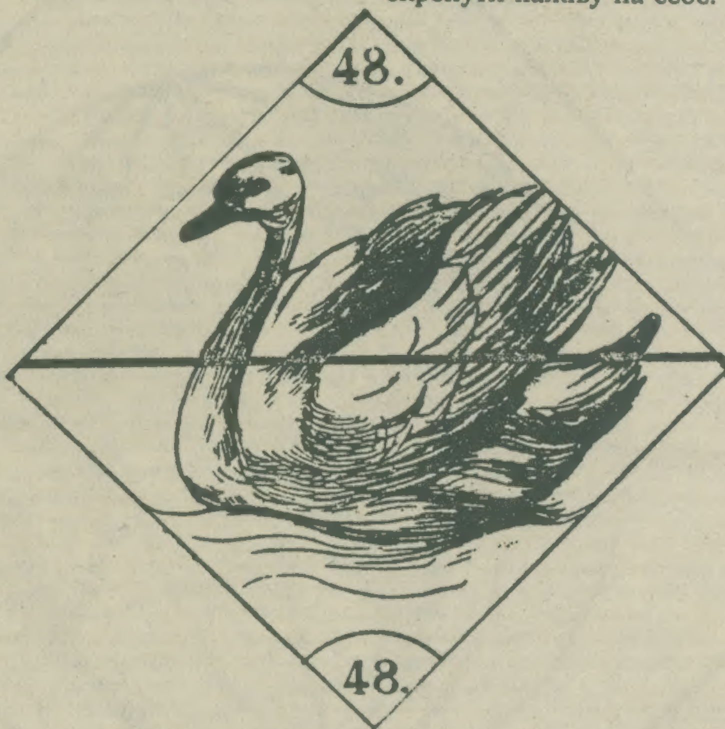

■

44. СПОРЕДНИ МЕСЕЦ ДИОНА
а) Све око тебе је љубав и живот.
б) Вољен си а да то и не слутиш.
ц) Од верне особе добићеш поклон као доказ љубави.
д) Неко ће ти послати цвеће надајући се да разумеш његов језик.

■

45. ХИПЕРИОН или НОВАЦ
а) Добићеш велико богатство и расипаћеш новац шаком и капом
б) Добићеш на лутрији.

ц) Предстоји ти велико и неочекивано наслеђе.
д) С новцем немаш среће. Бићеш преварен, покраден и нећеш наследити никакво богатство.

■

46. ЈАСЛЕ
а) Чиниш добро детету које ће твоје жртве платити са високим каматама.
б) Богатство и благослов деци захтеваће од тебе много рада и муке, али донеће ти и пуно среће и радости.
ц) Маћехо, сирото ти дете!
д) Твоја младост је тужна, али чека те срећа.

■

47. ЛАВ
а) Стремиш навише и свако средство да би достигао циљ чини ти се дозвољеним и исправним.
б) Бићеш надалеко познат и тиме ћеш изазвати много зависти.
ц) Дајеш повода да се ружно говори о теби, људи из друштва желе да те униште, али неће успети.
д) У једној свађи бићеш великодушан, тиме ћеш скренути пажњу на себе.

■

48. ЛАБУД
а) Твоја лепота мора да се примети. Захваљујући њој задобићеш срце једне узвишене особе.
б) Доживећеш романтичну љубавну причу и тек након борбе бићеш са вољеном особом.
ц) Жеља за путовањима онемогућава ти да створиш сопствено гнездо због чега ћеш касније жалити.
д) Љубав у твом срцу умреће као лабуд, нестаће у слатким патњама.

■

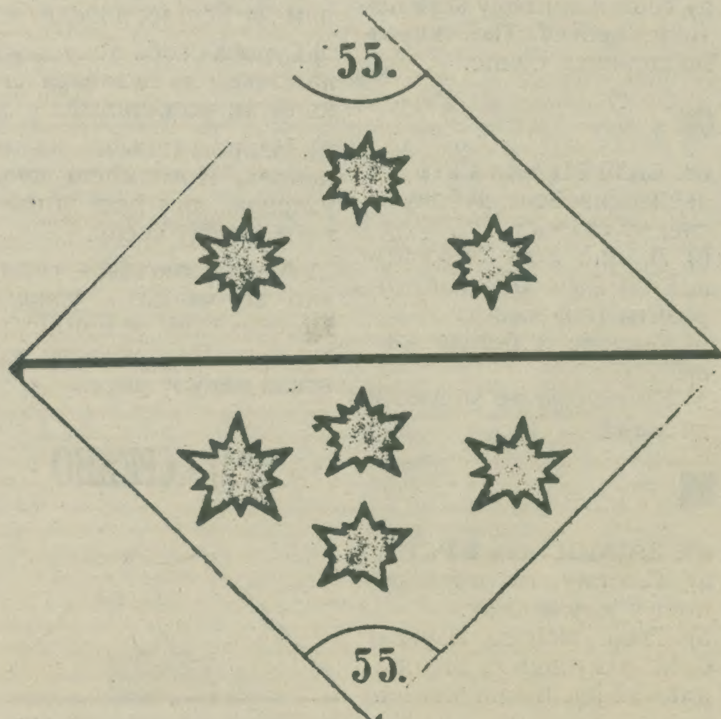
49. СТЕПЕНИЦЕ КА НЕБУ
а) Достићи ћеш висок положај.
б) Безобзирно се пењеш до циља да би после дубље пао.
ц) Милошћу свога господара бићеш унапређен, достићи ћеш свој циљ још у младости.
д) Сплеткароши су про-

тив тебе. Један тобожњи пријатељ покушава да те оцрни и да ти нашкоди.

■

50. АНДРОМЕДА или ХРИДИНЕ
а) Недужан трпиш неправду, нека те утеши сазнање да се спасилац приближава.
б) Имаћеш неприлика са судом, проживећеш времена пуна страха и бриге.
ц) Један непромишљен поступак имаће по тебе лоше последице, мораћеш због тога много да се жртвујеш.
д) У име љубави мораћеш да патиш.

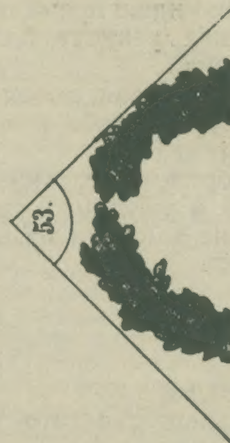

■

51. ГЛАВА МЕДУЗЕ
а) Предстоји ти велики страх, али његове лоше последице биће правовремено отклоњене.
б) Испоставиће се да је особа коју сматраш вредном љубави у ствари издајица.
ц) Имаћеш великих невоља са подређенима, мораћеш да се појавиш пред судом.
д) Бићеш потиштен због препредености једог рођака.

■

52. СТРЕЛАЦ
а) Радости лова учиниће ти живот пријатним. Твој будући требало би да буде ловац, односно будућа – кћи ловца.
б) Аморовом стрелом убрзо ћеш погодити срце особе за којом чезнеш.
ц) Узалуд трошиш барут, твоји напори да уловиш дивљач биће безуспешни.
д) Спорт је важан чинилац твог живота и преко њега ћеш упознати особу која ти се много допада.

■

53. ПЕРСЕЈ или ВЕНАЦ
а) Окити се миртом, предстоји ти венчање.
б) Твоја уметност учиниће те мајстором и свет ће те крунисати.
ц) Крвави ловор жањеш иако те краси храброст.
д) За живота на глави нећеш носити ни ловор ни круну, али ћеш због свог жртвовања на одру имати венац.

■

54. РАК
а) Упркос свим непријатностима – напредујеш.
б) Мукотрпан је пут којим си пошао, умориђеш се пре циља.
ц) Твоји послови иду кораком рака, започео си под несрећном звездом.
д) Не почињи ништа у знаку Рака, све ће испасти наопако.

■

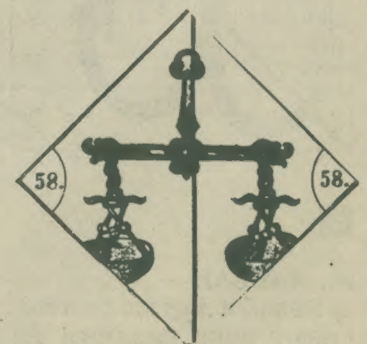
55. ПЛЕЈАДЕ
а) Многе звезде маме те и узбуђују, неодлучност уништава твоју срећу.
б) Стремиш ка друштвеним круговима којима не припадаш, то те чини смешним.
ц) Срећна звезда изненада ти пада у крило, наћи ћеш је сасвим случајно.
д) Број седам за тебе значи добро, на њега ћеш добијати. Године живота које имају седмицу биће ти срећне.

■

56. КОКОШКА или СРЕЋА
а) Твоја деца биће највећа срећа твога живота.
б) Твој домаћински дух биће награђен нежним осећањима.
ц) Превртљивост је твоја несрећа. Патња је њена последица.
д) Судбина ти је подарила најбољу мајку којој треба за све да захвалиш.

■

57. ТРИАНГЛ
а) Водићеш узбудљив живот пун путовања, годи ти, звук пехара, али умрећеш на улици.
б) Очаравају те радост и срећа, несталност ће те упропастити.
ц) Волиш музику и њена слатка моћ учиниће да твоја врела крв мирније тече.
д) Свираш племениту музику, њоме ћеш се прославити и дирнути срца моћних људи.

■

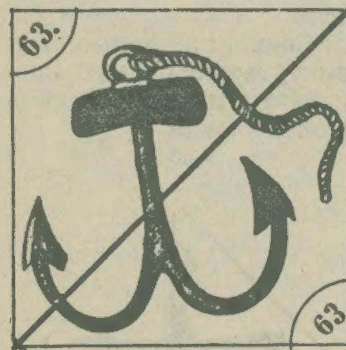
58. ВАГА
а) Благословиће те твоја љубав према истини и праведности.

б) Не чуди се ако добијеш мало љубави, твоје само-живо биће упропастиће ти много тога у животу.
ц) Упознаћеш се са особом достојном љубави која према теби неће бити равнодушна.
д) Оговарањем ћеш нанети бол једној особи, а њене сузе ће као тамна бујица тећи између тебе и твоје среће.

■

59. ЈУЖНИ КРСТ
а) Људи ће схватити твоје заслуге и одликоваће те.
б) У својој срећи носићеш крст и људи неће знати да плачеш.
ц) Љубомора ће бити твој кућни крст.
д) Другима ћеш бити утеха у патњи, слаба срца управљаће се ка теби.

■

60. ЉИЉАН
а) Божје и људске очи почивају пуне дивљења на твојој недужности.
б) Твоје врлине нису тако велике као што мислиш. У калежу љубави вреба отровни црв.
ц) Научи да патиш, али немој да се жалиш.
д) Буди свестан сопствене вредности и уздигни се изнад корова који те обраста.

■

61. ОВАН
а) Твоје жеље су сувише смеле и одважне. Скочићеш високо и суноврати-ти се.
б) Журно идеш према циљу. Твоја ревност биће награђена.
ц) Буди опрезан, ловац и хајка су иза тебе и посматрају те.
д) Безбрижно се смејеш животу и уживаш у тренутку не мислећи на будућност.

■

62. ОБИЉЕ
а) Имаћеш све што ти срце пожели.
б) Чекају те срећа, богатство, радост и здравље до краја живота.
ц) У љубави ти цветају руже, за своју срећу мораш да захвалиш онима који су ти наклоњени.
д) Срећа ти се осмехује, али само накратко.

■

63. ВОДОЛИЈА
а) Нада се не сме уништити.
б) Стрпљиво се надаш вољеној особи и верујеш у њену верност. Не очајавај, вратиће се кући.
ц) Бујица судбине уништиће твој бродић среће.
д) Ако се и не ожениш првом љубави, оженићеш се другом која ће те учинити још срећнијим.

■

64. ТИТАНИЈА
а) Пуним устима пијеш из пехара љубави.
б) Непостојан си, често се заљубљујеш па зато и грешиш.
ц) Заокупљен си сањарењем и сновима о идеалима.
д) Сада очараваш, али докле ћеш?

■

65. ДУГА
а) Твој мир неће ометати никакве патње или непријатељи твога срца.
б) Помирићеш се са особом са којом си већ дуго непријатељ.
ц) Немир у кући прети да уништи твоју срећу.
д) Свет ће те узети под своје, заборавићеш небо док те страх и невоља не натерају на прави пут.

■

66. W или КАСИОПЕЈА
а) Искусићеш љубав, бол и тугу, проживећеш суморне дане.
б) Твоја дела те следе, свет ће сачувати сећање на твоје часно име.
ц) Троши се у борби против непостојећег.
д) Слово „W" доноси ти срећу, људи чије име почиње тим словом мисле ти добро.

■

67. ОБЕРОН
а) Твоје име биће бесмртно.
б) Живот ти доноси многе промене, нећеш имати мира на једном месту.
ц) Лебдиш у мирису цвећа и у сунцу.
д) Тешко лептиру који лети ка светлу. Твој живот ће спржити сунце.

■

68. САТУРН или СРП
а) Доживећеш дубоку и срећну старост.
б) Лакше ћеш боловати али то неће озбиљно угрозити твој живот.
ц) Очекује те богата жетва.
д) Ко не сеје не може ни да жање.

■

69. ДАЈМОС или КРСТ
а) Сметају ти неумереност у јелу и пићу.
б) Твоја жеђ за науком биће услишена. Унапредиће те један заштитник.
ц) Чамиш без љубави, али не задуго, упознаћеш неког новог.
д) Непоштена игра твог противника биће обелодањена.

■

70. КИТ
а) Не очајавај пред великим послом који те очекује, све ћеш обавити.
б) Срећно ћеш се извући из велике опасности.
ц) Изгубићеш нешто и то никада нећеш наћи.
д) Биће славље у кући, спремите оброк и поставите на сто.

■

71. ФОБОС или БАКЉА
а) Бакља рата биће упаљена, али твој вољени ће се вратити кући.
б) Предстоје ти немирна и лоша времена, нећеш имати штете ни ти ни твој посед.
ц) Рат ће ти донети многе ране а бакље ће те сагорети.
д) Анђео смрти ће нагнути бакљу и она ће се угасити.

■

72. САЗВЕЖЂЕ ЧУЊА
а) Изложен си жестоким нападима противника, али све ћеш их победити.
б) Сурова особа покушава ласкањем да те завара како би те искористила.
ц) Непромишљено идеш напред. Погодићеш чуњ ударцем, али ћеш уништити и своју срећу.
д) Ако си гвожђе – трпи, ако си чекић – ударај! Прилагођавај се приликама како би у животу извукао неку корист.

- КРАЈ - СРЕЋНО -

